

Registrikood: 10000952

KONSOLIDEERIMIS-
GRUPI
MAJANDUSAASTA
ARUANNE

Majandusaasta algus:
1. juuli 2007. a
Majandusaasta lõpp:
30. juuni 2008. a

Aktsiaselts Kalev

Address:
Tornimäe 5
Tallinn, 10145
Eesti Vabariik

Telefon: +372 6 886 600
Faks: +372 6 886 601
E-mail: grupp@kalev.ee
www.kalev.ee/askalev

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne

Aktsiaselts Kalev

Majandusaasta algus: 1. juuli 2007. a
Majandusaasta lõpp: 30. juuni 2008. a

Registrikood: 10000952
Aadress: Tornimäe 5
Tallinn, 10145
Eesti Vabariik

Telefon: +372 6 077 710
Faks: +372 6 077 725
E-mail: kalev@kalev.eu
Interneti kodulehekülg: www.kalev.ee

SISUKORD

KONSOLIDEERIMISGRUPI TEGEVUSARUANNE.....	3
KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	25
TEGEVJUHTKONNA DEKLARATSIOON.....	25
KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE.....	26
KONSOLIDEERITUD BILANSS	27
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE.....	28
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE.....	29
LISAD KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE ARUANDELE	31
LISA 1 ÜLDINFORMATSIOON	31
LISA 2 ARUANDE KOOSTAMISE ÜLDALUSED.....	31
LISA 3 ARVESTUSPÕHIMÕTETE JA ESITUSVIISIDE MUUDATUSED	32
LISA 4 OLULISED JUHTKONNAPOOSED OTSUSED JA HINNANGUD	34
LISA 5 KOKKUVÕTE OLULISEMATEST ARVESTUSPÕHIMÕTETEST JA HINDAMISALUSTEST	36
LISA 6 SEGMENTIDE ARUANDLUS.....	45
LISA 7 MÜÜDUD KAUPADE JA TEENUSTE KULU, TURUSTUSKULUD JA ÜLDHALDUSKULUD	48
LISA 8 MUUD ÄRITULUD JA -KULUD.....	49
LISA 9 FINANTSTULUD JA -KULUD	50
LISA 10 TULU AKTSIA KOHTA	50
LISA 11 NÕUDED	51
LISA 12 NÕUETE ALLAHINDLUS	52
LISA 13 VARUD	53
LISA 14 VARUDE ALLAHINDLUS	53
LISA 15 KINNISVARAINVESTEERINGUD	54
LISA 16 MATERIAALNE PÕHIVARA.....	55
LISA 17 IMMATERIAALNE PÕHIVARA.....	56
LISA 18 VÕLAKOHUSTUSED	57
LISA 19 VÕLAD JA ETTEMAKSED	59
LISA 20 AKTSIAKAPITAL.....	59
LISA 21 TÜTAR- JA SIDUSETTEVÕTJAD	60
LISA 22 RENDID	63
LISA 23 PANDITUD VARAD.....	64
LISA 24 TINGIMUSLIKUD JA BILANSIVÄLISED KOHUSTUSED	64
LISA 25 FINANTSRIISKIDE JUHTIMINE JA FINANTSINSTRUMENTIDE ÕIGLASED VÄÄRTUSED.....	67
LISA 26 TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA	69
LISA 27 TEENUSTE KONTSESSIOONIKOKKULEPPED	71
LISA 28 SÜNDMUSED PÄRAST BILANSIPÄEVA	71
LISA 29 EMAETTEVÕTJA KONSOLIDEERIMATA PÕHIARUANDED	76
AUDITORI JÄRELDUSOTSUS.....	79
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	80
JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETE ALLKIRJAD 2007/2008 MAJANDUSAASTA ARUANDELE	81

KONSOLIDEERIMISGRUPI TEGEVUSARUANNE

1. Majandus-ja õiguslik keskkond

1.1. Majanduskeskkonna mõju

Makromajanduse heitlik taust, tegurihindade kiire tõus, laenukapitali kallinemine ning firma tegevussuundade areng mõjutasid AS-i Kalev 2007/2008. majandusaasta tulemusi. Tootmissisendites toimus, sarnaselt eelmisele aastale, mitmeid oluliselt ebasoodsaid arenguid toorainehindade osas, samuti jätkus kiire kasv tööjõukuludes. Samas aga toetasid olulisemad eksporditurud nõudlust AS-i Kalev kaupadele, samuti nagu ka kiire majandusarengu lõppfaasi jõudnud kodumaine turg

Eesti sisemajanduse kogutoodangu ja majanduse kogunõudluse kasvutempo aeglustusid vaadeldaval perioodil järsult; kolme viimase aasta nõudluse keskmine kasvutempo (ligi 9% aastas) kahanes aruandeperioodil ühe protsendini - taoline reaalkasv on kordades väiksem pikema perioodi näitajast, kusjuures esimest korda möödunud dekaadi arvestuses jäi nõudluse kasv alla kogutoodangu kasvutempole. Aruandeperioodi jooksul küll suurenes Eesti majanduse reaalne nõudlus 1,2% ja SKT sellest ligi kaks korda enam, ent ajavahemiku juuli 2007 - juuni 2008 kokkuvõttes kahanes toodangu kogumaht ligi 5%. Sektoraalselt olid müügiühised erineva dünaamikaga: toiduainete ja jookide tootmine kahanes vaadeldaval perioodil ligi kümnendiku (samas, kui nende kaubagruppide käive kasvas 10%). Kalev kontserni tegevusvaldkondade (vt ptk 2) lõikes on Eestis toimunud kiireim kasv pagaritoodete käibes – ligi 18% eelmise aasta sama ajaga võrreldes, samas kasvas selle kaubagrupi tootmismahd marginaalselt (1%). Sisemajanduse nõudluse kiirest kokkukuivamisest tulenevalt on langenud tööstustoodangu maht tervikuna isegi vaatamata ekspordikäibe kasvule. Näiteks piimanduses registreeriti vaadeldaval perioodil üks suurimaid langusi tootmises -13%, kuigi tulenevalt hinnatõusust suurenesid nii ekspordi kui läbimüügi käibed ca 15%. Kogurentaabluse näitajad peegeldasid samasugust trendi - töötleva tööstuse keskmine kahanes kaks protsendipunkti eelmise aastaga võrreldes, ulatudes vaadeldaval perioodil 7%-ni. Toiduainete ja jookide tootmises oli kogurentaabel 5% (ehk kahanes ühe protsendipunkti võrra) ning piimatoodetes 3% (langus üks protsendipunkt).

Kalev kontserni ettevõtete toodang kuulub suuresti nende hüviste hulka, mille vastu nõudluse reaalkasv on olnud kas tagasihoidlik või suisa negatiivne. Ehkki palkade dünaamika toetas üldise tarbimise kasvu, jäi erasektori reaalne tarbimise kasv vähemaks kui 2% aastases arvestuses (võrreldes ligi 10%-ga varasema kolme aasta vältel). Samas on palkade reaalkasv Eestis olnud väga kiire ning tööturul on võimendunud pinged nii tööjõu oskustaseme kui valiku osas – täishõive olukord tähendab tööandjale kesist tööjõu valikut olukorras mil tarvis tootmisvõimsusi suurendada. Sel põhjusel on Kalev kontsernis tehtud vajalikke investeeringuid, vähendamaks tööjõukulude kiirest kasvust tekkivat kulustruktuuri muutusi. Üldine areng näitab, et aeglane kasv tööviljakuses tekitab olulist survet Eesti ettevõtete konkurentsivõimele. Tootmisharusid, kus kulusurve on suurim, iseloomustab ka madalam kasumimarginaal. Taolisel hinnasurve on negatiivne mõju kogu majandusele, jaotudes kas mõne või kõigi harude vahel majanduses ning tekitab kulukombinatsiooni madalama palgataseme, väiksema kasumi ja/või riigieelarvetulude kahanemise kaudu. Kodumaiste hüviste ekspordi reaalkasv on Eesti Statistikaameti andmetel viimase nelja kvartali kokkuvõttes olnud negatiivne (-3,5%), võrreldes eelmise perioodi enam kui 5%-lise kasvuga.

Tarbijahindade kasv Eestis püsis juba neljandat aastat järjestikku kiire - ostukorvi kallinemine ületas aruande koostamise ajal 11% aastases arvestuses. Üldisest veelgi kiirem on olnud toidukaupade kallinemine, mis ulatus

18%-ni. Inflatsioon Eestis seletub nii majandustsükli faasi ja selles tekkinud „pudelikaelade“ kaudu kui ka Euroopa Liiduga majandusliku integreerumise ja üleilmastumise mõjudega. Kahekohaline inflatsioonimäär on vähendanud koduturu elanike ostujõudu ning mõjutab tarbijakäitumist. Eriti tuleb see esile olukorras, kus kulutused toidule ja energiale moodustavad suhteliselt olulise osa kodumaise tarbija eelarvest. Kõrge ja/või kasvav inflatsioonimäär seondub sageli ka suurema muutlikkuse ja teadmatusega tuleviku suhtes, mistõttu kokkuvõttes ei soodusta ettevõtete poolt tehtavaid investeeringuid. Majandusele tervikuna on oluline, et inflatsiooni kasvutrend lõpeks ning üldine hinnakasv Eestis taanduks käesoleva kümnendi esimese poole (kuni 4%-lise) aastakeskmise hinnataseme tõesuni.

Majanduses täheldame kasvavat ettevaatlikkust 2007. a keskpaigast saati - lõpptarbimine ei kasva enam sama kiiresti kui sissetulekud. Kuna eratarbimine on kogunõudluse tähtsaim osa, moodustades enam kui pool kogunõudlusest, siis kirjeldatud muutus tarbimises aeglustab ka majanduskasvu. Lisaks tuleb arvestada tarbijaeelistuse muutustega - uuringud magusanõudluse kohta viitavad Eesti elanike suurele hinnatundlikkusele kaupade valikul. Samuti täheldame olulist nihet tarbijateadlikkuses tervislikumate toitumisharjumuste suunas. Seetõttu pöörab tootearendus šokolaadikondiitri valdkonnas suurt tähelepanu tumeda šokolaadi potentsiaalile, materialiseerimaks teadusuuringute järeldused selle toiduaine heast mõjust tarbija tervisele läbi antioksüdantide rohkuse suurema kakao-sisaldusega toodetes.

Võrreldes eelmise majandusaastaga on tõusnud tegevuse finantseerimiseks kaasatava võõrkapitali hind. Kuna ka laenu saamise tingimused on karmistunud ja üldine kapitalikulu kasvanud, siis avaldub selle koosmõju esmalt ehituse ja kapitalikaupade nõudluses ning kannustab tarbimist. Kesise välisnõudluse ja madala majandusaktiivsuse tingimustes on kulude surve kasumimarginaali kujunemisel teisejärgulise tähtsusega. Taolistes tingimustes on suurema tähtsusega pigem turuosa säilitamine ning läbimüügi mahuline kasv.

Lõpptoodangu hinnakujundus lähtub nõudluse ja pakkumise erinevatest teguritest. Eestis on vaadeldava perioodi jooksul tööstustoodangu tootjahinnad tõusnud veidi üle 7%, samas aga on toiduainete ja jookide puhul hinnatõus ulatunud viiendikuni aastases arvestuses. Tootmiskulude dünaamikas tõusevad esile nii energiakandjate kui erinevate tootmistegurite hinnatõus. Näiteks kallines aasta kokkuvõttes kakaouba, mis maailmaturul noteeritakse USA dollarites, poole võrra ning oli 2008.a. juuni lõpus kõigi aegade kõrgeimal tasemel. Kuna nõudlus kakao järele ületab pakkumist ning tooraine puudujääk peaks kestma ka 2009.aastal, on kakao-oa futuuride hinnad Londoni börsil sööstnud tippu. Vaid tänu Eesti krooni (seotud euroga läbi valuutakomitee süsteemi) tugevnemisele on kroonidesse ümber arvestatuna kakaohinna tegelik tõus olnud mõnevõrra tagasihoidlikum - ca 30%. Kakaoubade futuuride hinnad (maailmaturul noteeritud samuti USA dollarites) näitavad järgneva 12 kuu jooksul langust 4-5%, ent jätkuvalt negatiivsed teated oodatava saagi osas maailmas olulistelt kakao-tootjatelt ei sisenda erilist usku selle tooraine hinna langusesse.

Kalev kontserni jaoks teise olulise tooraine - piima kokkuostuhind Eestis on 12 kuu möödudes aruandeaasta algusest ligi neljandiku kõrgem. Hinnadünaamika aga varieerus: kui 2008.a alguseks oli eelmise aasta juuniga võrreldes piima kokkuostuhind kerkinud kolmandiku, siis alates aprillist 2008.a. on toimunud toorme mõningane hinnalangus. Aastases arvestuses oli juuniks 2008.a. piima kokkuostuhind Eestis tõusnud veidi alla viiendiku. Toorpiima hinnatõus mujal Euroopas oli möödunud 12 kuu jooksul paljudes kohtades erakordne (kohati kuni 80 protsenti) ja tingis samuti ligi 20%-lise kasvu erinevate maade piimatoodete hindades. OECD ja FAO poolt koostatud „*Agricultural Outlook for 2008 to 2017*“ prognoos järgneva 10 aasta perspektiivis suhkru, teraviljade ja

piimapulbri osas ennustab nimetatud toodetel 30-protsendilist keskmist hinnatõusu, samas kui või hind peaks vastavalt prognoosile olema perioodi lõpus enam kui 60% kõrgem praegusest tasemest.

Suuremad on ettevõtja kulutused pakendamisele, transpordile, logistikale ning seda tulenevalt suuresti just tootmissisendite hindade kasvust. Seetõttu on ka toiduainetetööstuste kasumiootused eelpool mainitud teguritest oluliselt mõjutatud. Maailmas suurimate sama valdkonna toiduainetetööstuse kontsernide (nt Cadbury, Nestlé, Danone) puhul hinnatakse toorme hinnaralli negatiivset mõju firmade kasumimarginaalile keskmiselt 300 baaspunktini. Eesti ettevõtete jaoks tervikuna on kasumlikkuse taandareng kestnud juba enam kui aasta: alates 2007.a. teisest kvartalist on ettevõtluse tegevuse ülejääk ja segatulu kahanenud igas järgnevas kvartalis võrreldes eelmise aasta sama perioodiga.

1.2. Muudatused õiguslikus keskkonnas

Eesti maksupoliitika püüdleb otsese maksustamise alandamisele ja kaudse maksustamise suurendamisele. Siiski säilib siinsele ettevõtlusele märkimisväärne kulu tööjõu rakendamisest, kuna muutused tootmistegurite hindades puudutavad tööjõukulu mõju ettevõttele. Riiklike maksude kõrval mõjutavad tööjõu hinda ka tööandjate ja ametiühingute vahel sõlmitavad ning riiklikult kehtestatavad miinimumtöötasu lepped. Viimase kolme aasta jooksul sõlmitud alampalga kokkulepped on tõstnud töötasu miinimumi Eestis agregeeritult 62% (sh 1.jaanuarist 2008.a. tõusis alampalk ligi 21% eelmise perioodiga võrreldes) ning taolisel kiirel kasvul on olnud otsene mõju üldisele palgatõusule. Oskustööliste nappuse, tööturu suhteliselt tagasihoidliku paindlikkuse, tootlikkuse piiratud kasvu ja EL-suunalise mõjuga täiendavate regulatsioonide tingimustes tähendab alampalga kiire tõus kasvavat survet firma kuludele ja tegevuse rentaablusele.

2008. aasta juunis valmis sotsiaalpartnerite koostöös „Töölepingu seaduse“ uus eelnõu, mille eesmärk on tagada Eesti tööturгу reguleeriva seadusandluse kaasajastamine. Mitmed rahvusvahelised uuringud ja võrdlused viitavad Eesti tööturu seniste regulatsioonide takistavale mõjule hõive kasvul ja mittevastavusele tänapäevaste töösuhete kujunemisel – ehk see, mida ametkondlikus keelepruugis tähistab mõiste tööturu „jäikus“ (ning sooviks on tagada tööturu „paindlikkus“). Kuna tööalased suhted vajavad ajakohastamist Eestis, ootamegi eelnõu konstruktiivset arutelu ja vastuvõtmist parlamendis.

Euroopa Komisjon käivitas 2006. aasta juulis reformi ühenduse suhkruturu korralduse muutmiseks Euroopa Liidu senise ühtse põllumajanduspoliitika raames. Selle reformi tulemusena langeb valge suhkru miinimumhind, mis seni oli kolm korda maailmaturu hinnast kõrgem, nelja aasta jooksul kokku 36% (suhkruhinna etapiline langetamine ulatus reformi esimesel aastal kuni 20%, teisel 27,5%, kolmandal 35% ja neljandal 36%-ni). Suhkru hinna lähenemine maailmaturu hinnale (st suhkru hinna langus) on selle olulisuse tõttu tootmissisendina igati AS-i Kalev huvides.

2007. a juunis otsustas Euroopa Komisjon tühistada kõik toetused piimatoodete ekspordil - see on kooskõlas EL ühtse põllumajanduspoliitika (CAP) reformimisega ning on tingitud toorme maailmaturu hindade arengust. Näiteks on nii piimapulbri kui või hind jõudnud kaubandusajaloo kõrgeimale tasemele. Samas on Euroopa Komisjon seisukohal, et turuarengu vastupidisel juhul taastub sekkumine piimatoodete kaubandusse. 1. aprillist 2008. a tõusid EL piimatootmise kvoodid 2 protsenti, olles samuti osa CAP reformidest järk-järgult suurendamaks kvoote, mille tulemusena eelpool kirjeldatud piimahinna langus aset leidiski. Kuna reformikava näeb ette kvootide täieliku

tühistamise Euroopa Liidus aastaks 2015, siis tagamaks sujuv üleminek turutingimustele on Euroopa Komisjon soovitanud ühe protsendi suurust kvootide suurendamist igal aastal vahemikus 2009 kuni 2014. Reformide edasine kava näeb samuti ette tühistada põllumeestele seni kohustuslik nõue 10% maa sööti jätmise kohta, mis kasvava toiduainete nõudluse tingimustes toob kaasa ka põllumajandussaaduste tootmise suurenemise.

2. Ülevaade AS Kalev kontsernist

AS-i Kalev tegevus jaotub mitmesse valdkonda: toiduainete tootmine ja -müük, meedia, kinnisvaraala tegevus, kirjastamine, trükindus. Loetletud tegevusaladest on ettevõtjal pikema perioodi kogemus šokolaadi-, suhkru-, pagari-, jahukondiitri- ning piimatoodete segmendis; samuti on AS Kalev olnud pikemat aega tegev kinnisvaraarenduse ja –halduse erinevate projektidega. Eelmisel majandusaastal sai alguse AS-i Kalev tegevuse laienemine meedia, kirjastamise ja nende sidusaladesse. Nimetatud valdkondades on aruandeperioodi vältel toimunud jõuline areng, sh hakati tootma televisiooniprogrammi. Toiduainete valdkonnas jaguneb tegevus viie tootmisüksuse vahel, mis paiknevad Põrguväljal (Rae vallas Harjumaal), Paides, Viljandis, Jõhvis, Kiviõlis ning toodangu realiseerimine toimub muuhulgas ka ettevõtja üle-eestilise jaekaubandusketi kaudu, mis koosneb 15 kommipoest ja kohvikust.

Alljärgnevas tabelis on toodud AS-i Kalev tegevusalade jaotus vastavalt Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatorile (EMTAK 2008) ja Euroopa Ühenduse majandustegevusalade statistilise klassifikaatori (NACE Rev.2) Eesti rahvuslikule versioonile:

EMTAK kood	NACE kood	Tegevusala
1082	C 10.82	Šokolaadi- ja suhkrukondiitritoote tootmine
1071	C 10.71	Pagaritoodete tootmine
1051	C 10.51	Piima töötlemine, piimatoodete ja juustu tootmine
6810,6820	L 68.10,68.20	Kinnisvaraala tegevus
5814	J 58.14	Ajakirjade jm perioodika kirjastamine
6020	J 60.20	Teleprogrammid ja ringhääling
94995	S 94.99	Vaba aja veetmise ja meelelahutusega seotud tegevus
18122	C 18.12	Periodikaväljaannete, reklaammaterjalide jmt trükkimine

Kalev kontserni emaettevõtja on AS Kalev; lisaks kuulub kontserni kaheksateist tütarettevõtjat. AS Kalev osalus erinevates äriühingutes on toodud Lisas 21. AS Kalev kontserni restruktureerimine algas 2006. aastal, mistõttu ümberkorraldustega seonduv kajastus olulisel määral nii eelmise kui vaadeldava majandusaasta tulemustes. AS Uniprint loeti tütarettevõtjaks eelmisel majandusaastal; tulenevalt aktsionäride lepingust oli AS-il Kalev õigus osta ettevõtte kõik aktsiad, kuid AS Kalev ei kasutanud seda võimalust (vt Lisa 21.6).

Organisatsioonilistest muudatustest toimus esimene 2007/2008 majandusaasta alguses: 17.08.2007. a sõlmitud lepingu alusel omandas AS Kalev osaühingu Soltari Invest 40 tuhande kroonise nimiväärtusega osa. Tehingu tulemusena sai AS-ist Kalev osaühingu ainuosanik ja peale viimase nimemuutust kannab ettevõtte nimetus AgriStock OÜ. Tütarettevõtja tegevus keskendub teraviljatoodete töötlemise arendamise, hoiustamise ja ümberlaadimisele. Nimetatud osaluse omandamine ei olnud tehing seotud isikuga börsireglemendi mõistes.

2007. aasta lõpus alustas AS Kalev Chocolate Factory üleminekut tootegrupipõhisele tootmisele, mille tulemusena hakati pagari- ja jahukondiitritooteid valmistama erinevates tootmisüksustes. Spetsialiseerumisprotsessi eesmärgiks oli vajadus suurendada logistilist ja tootmisefektiivsust, pidurdamaks survet toodete omahinna kasvule ja koondamaks oskusteave ühtsesse tootmisüksusesse. Selle protsessi esimene etapp hõlmas muudatusi küpsisetootmises AS-i Kalev Jõhvi Tootmine Kiviõli tootmisüksuses. Protsessi teises etapis viidi pagaritoodete

tootmine üle Jõhvi üksusesse, rakendades osaliselt esimese etapi tulemusena vabanenud tööjõuressurssi. AS Vilma tootmisüksusesse Viljandis aga koondati kontserni jahukondiitri tootmine.

2008. a veebruaris kinnitati OÜ Maiasmokk juhatajaks Kati Kusmin, kes on ka AS-i Kalev tütarettevõtjate AS Kalev Chocolate Factory, AS Kalev Jõhvi Tootmine ja AS Vilma juhatuse liige. Sellele eelneval kuul võõrandas AS Kalev osaluse OÜ-s Maiasmokk oma tütarettevõtjale AS-ile Kalev Chocolate Factory. OÜ-le Maiasmokk uue juhataja valimine ning osaluse võõrandamine on seotud AS-i Kalev toiduainetööstuse ettevõtete võõrandamisega.

AS-i Kalev juhatuse liikmed valitakse ja kutsutakse tagasi äriseadustikus kehtestatud korras. Äriseadustiku kohaselt valib ja kutsub juhatuse liikmed tagasi AS-i Kalev nõukogu. Juhatuse liige valitakse tähtajaliselt kuni kolmeks aastaks, kui põhikirjas ei ole ette nähtud muud tähtaega. Juhatuse liikme ametiaja pikendamist ei või otsustada varem kui üks aasta enne ametiaja kavandatavat möödumist ja pikemaks ajaks kui on seaduses või põhikirjas ettenähtud ametiaja ülemmäär.

AS-i Kalev nõukogu võib juhatuse liikme tagasi kutsuda sõltumata põhjusest, kusjuures temaga sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõpevad vastavalt lepingule. Juhatuse liige võib juhatusest tagasi astuda mõjuval põhjusel, teatades sellest nõukogule (selle võimatuse korral esitades asjakohase avalduse äriregistri pidajale). Mõjuval põhjusel võib väljalangenud juhatuse liikme asemele uue liikme määrata nõukogu, aktsionäri või muu huvitatud isiku nõudel kohus. Kohtu poolt määratud juhatuse liikme volitused kestavad kuni uue juhatuse liikme määramiseni nõukogu poolt. AS-i Kalev juhatuse liige valitakse kolmeks aastaks lähtuvalt AS-i Kalev põhikirjast. Juhul kui juhatuses on rohkem kui kaks liiget, määrab AS-i Kalev nõukogu firma juhatuse liikmete hulgast juhatuse esimehe.

Äriseadustiku kohaselt on põhikirja muutmise otsus vastu võetud kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud hääletest. Põhikirja muutmise otsus jõustub vastava kande tegemisel äriregistrisse. AS-i Kalev põhikirjas ei ole sätestatud suuremat häälteenamuse nõuet. AS-il Kalev on ainult ühte liiki aktsiad.

AS-i Kalev võib kõigis õigustoimingutes esindada iga juhatuse liige. Kui AS-i Kalev juhatuses on kolm või enam liiget, võib põhikirja kohaselt aktsiaseltsi kõigis õigustoimingutes esindada juhatuse esimees üksinda või teised juhatuse liikmed koos juhatuse esimehega. Äriseadustiku järgi kehtib ühine esindatus kolmandate isikute suhtes ainult juhul kui see on kantud äriregistrisse. AS-i Kalev juhatuse liikmetel ei ole õigust aktsiaid emitteerida ega tagasi osta. AS-i Kalev ja selle juhatuse liikmete või firma töötajate vahel ei ole kokkuleppeid, milles sätestatakse hüvitised seoses VpTS §19 sätestatud ülevõtmisega.

AS-i Kalev ja Alta Capital Partners S.C.A vahel 20.09.2007. a sõlmitud, ent mitte realiseerunud aktsiate ostu-müügileping käsitles AS Kalev Paide Tootmine aktsiate, AS Kalev Chocolate Factory aktsiate, AS Kalev Jõhvi Tootmine aktsiate, AS Vilma aktsiate ja OÜ Maiasmokk osaku võõrandamist. Kuna Alta Capital Partners S.C.A ei tasunud varem kokkulepitud tähtajaks (30.05.2008) osaluste eest tasumisele kuuluvat ostuhinda, ei andnud müüja ostjale üle ostu-müügilepingu objektiks olevaid eelpool nimetatud äriühingute aktsiad ning AS Kalev luges ostu-müügilepingu Alta Capital Partners S.C.A-ga lõppenuks.

3. Majandustegevus ja -tulemused

AS Kalev on jätkuvalt Eesti üks mainekamaid ettevõtteid meie riigi elanike jaoks, nagu näitas 2008. a aprillis TNS Emori poolt korraldatud Eesti suurettevõtete tuntuse ja maine uuring. Selle uuringu koostamisse kaasatakse poolsada tuntumat kohalikku ettevõtet ning ülevaadet korraldatakse juba üheksandat aastat järjest. Viimase uuringu kohaselt peavad Eesti elanikud Kalevit AS-i Hansapank järel (uuring toimus enne panga nimemuutust) kõige meeldivamaks ettevõtteks nii suhtumishinnangute skaalal kui üldise hoiaku ja tugevuskuvandi alusel. Kalev on eelmisel viiel aastal olnud Eesti elanike hinnanguil kõige mainekam ettevõte, saades selle aasta TNS Emor uuringu tulemustes keskmiseks hinnanguks 8,1 punkti.

AS-i Kalev majandustegevuse tulemuslikkust 2007/2008 majandusaasta jooksul mõjutasid mitmed tegurid, millest olulisemateks kujunesid kontserni hoogne laienemine uutes tegevusalades, makrotingimuste mõju nõudluse vähenemisel ja tegurihindade kasvul, tooteportfelli korrastamine ning eelmisel perioodil alustatud kontserni restruktureerimine.

Järgnevates tabelites on toodud realiseerimise netokäive ja puhaskasum 2007/2008 majandusaasta kaheteistkümne kuu kokkuvõttes (vastavalt tuhandetes kroonides ja tuhandetes eurodes) eraldi AS Kalev kontserni iga ettevõtja kohta. Võrdlevad andmed on toodud 14 ettevõtja kohta. Kuna tütarettevõtja Kalev Merchant Services Ltd bilansimaht moodustab vähem kui 0,5% emaettevõtja käibest, ei konsolideerita selle finantsnäitajaid. Samuti ei sisaldu tabelites sidusettevõtete andmed. AS Kalev Paide Tootmine, AS Kalev Real Estate Company, AS Kalev Meedia ja AS Uniprint andmed sisaldavad konsolideerituna ka nende tütarettevõtjate majandustulemusi.

EEK	Realiseerimise netokäive		Puhaskasum	
	2007/2008 12 kuud	2006/2007 12 kuud	2007/2008 12 kuud	2006/2007 12 kuud
AS Kalev**	433	144 479	75 894	-62 792
AS Kalev Paide Tootmine*	262 337	315 726	8 505	29 407
AS Kalev REC*	417 249	87 518	79 560	79 373
AS Kalev Jõhvi Tootmine	45 025	40 575	-3 381	-3 877
OÜ Maiasmokk	7 866	7 121	258	-916
AS Vilma	32 937	29 503	188	-1 316
AS Kalev Chocolate Factory	527 083	452 182	6 890	23 614
OÜ Sugarstar	5 934	3 613	-2 343	-1 065
AS Inreko Press***	0	3 853	-335	-288
OÜ Olliwood***	0	4 911	-668	-1 852
OÜ Eksklusiv	3 666	1 350	-1 702	-1 305
AS Kalev Meedia*	18 630	1 431	-58 106	-558
AS Uniprint*	116 941	54 755	1 480	2 294
OÜ AgriStock	25 062	0	-12 698	0

* konsolideeritud

** arvestuslik muutus käibes, mille tulemusena varem AS-i Kalev all kajastunud tootmistegevus kajastub alates 01.07.2006 ja hüviste müük alates 01.09.2006. a AS-i Kalev Chocolate Factory tegevuses

*** alates 01.06.2007 kajastub kontserni meedia segmenti tütarettevõtjate tegevus AS-i Kalev Meedia all.

EUR	Realiseerimise netokäive		Puhaskasum	
	2007/2008 12 kuud	2006/2007 12 kuud	2007/2008 kuud	2006/2007 12 kuud
AS Kalev**	28	9 234	4 851	-4 013
AS Kalev Paide Tootmine*	16 766	20 179	544	1 879
AS Kalev REC*	26 667	5 593	5 085	5 073
AS Kalev Jõhvi Tootmine	2 878	2 593	-216	-248
OÜ Maiasmokk	503	455	16	-59
AS Vilma	2 105	1 886	12	-84
AS Kalev Chocolate Factory	33 687	28 900	440	1 509
OÜ Sugarstar	379	231	-150	-68
AS Inreko Press***	0	246	-21	-18
OÜ Olliwood***	0	314	-43	-118
OÜ Eksklusiv	234	86	-109	-83
AS Kalev Meedia*	1 191	91	-3 714	-36
AS Uniprint*	7 474	3 499	95	147
OÜ AgriStock	1 602	0	-812	0

* konsolideeritud

** arvestuslik muutus käibes, mille tulemusena varem AS-i Kalev all kajastunud tootmistegevus kajastub alates 01.07.2006 ja hüviste müük alates 01.09.2006. a AS-i Kalev Chocolate Factory tegevuses

*** alates 01.06.2007 kajastub kontserni meedia segmenti tütarettevõtjate tegevus AS-i Kalev Meedia all.

Kalev kontserni põhitegevuste arvestuses on vaadeldava aasta tegevustulemi kujunemisel olulised järgmised arengud:

	%	EEK	EUR
Müügitulu kasv	45,7%	422 693	27 015
Ärikasumi kasv	118%	81 659	5 219
Müügitulu kasv koduturul	77,1%	455 983	29 143
Ekspordimüügi kasv	-10,0%	-33 289	-2 128
Piimatoodete müügitulu muutus	-7,3%	-21 859	-1 397
Kondiitritoodete müügitulu muutus	11,5%	44 323	2 833

AS-i Kalev realiseerimise konsolideeritud netokäive 2007/2008 majandusaasta kokkuvõttes ulatus 1 348 miljoni kroonini (86,2 miljonit eurot), mis tähendab 46% kasvu eelmise majandusaasta netokäibega võrreldes. Suures kasvunumbris peegeldub Kalev kontserni kiire areng, mis põhines eelmisel perioodil seatud tegevussuuniste elluviimisele. AS-i Kalev konsolideeritud puhaskasumiks 2007/2008. majandusaasta kokkuvõttes kujunes ligi 97,9 miljonit krooni (6,26 miljonit eurot); võrreldava perioodi tulemiks oli puhaskasum 30,4 miljonit krooni (1,95 miljonit eurot).

AS Kalev kontserni 2007/2008 majandusaasta konsolideeritud majandustulemuste kujunemisel olid olulisemad järgmised arengud:

- 1) kaupade ja teenuste netokäibe kasv ligi 46% võrreldava perioodi suhtes;
- 2) konsolideeritud brutokasumi suurenemine 16% võrreldava perioodi suhtes;

- 3) koduturu roll on kasvanud kontserni hüviste koguläbimüügis – ligi 78% moodustas tarbimine Eestis, mis tähendab, et ekspordi osakaal kogukäibes kahanes võrreldava perioodi 36%-lt aruandeperioodi 22%-ni;
- 4) kiiresti on kasvanud meedia ja ürituse-turunduse müügitulu - nende segmentide käive on enam kui kahekordistunud, samas on nimetatud tegevusalade tulemuslikkus endiselt negatiivne;
- 5) kinnisvara segmenti realiseerimismaht on kontserni lõikes ligi kolmekordistunud võrreldava perioodi suhtes - turule on jõudnud eelmistel perioodidel alustatud erinevad projektid ning tähelepanu on keskendumas elamu- ja kommertsipindade arenduselt avalikule kinnisvaraturule. Aruandeperioodi kokkuvõttes on kinnisvara segment endiselt kontserni üks tulemuslikumatest tegevusaladest;
- 6) kuigi kontserni toiduainetetööstustes registreeriti läbimüügi 2%-line nominaalkasv, kasvas müügiimaht vaid suhkru- ja šokolaadikondiitritoodetes (11,4% võrreldava perioodi suhtes) samas kui jahukondiitri- ja piimatoodete müügitulu kahanes.

AS Kalev on vaadeldaval perioodil mõnevõrra suurendanud finantsvõimendust kontserni edasise arengu rahastamisel, sh on toimunud võlakirjade emissioonid refinantseerimaks põhitegevuse rahanõudlust. Käibevarade suurenemine tähendas finantssurve alanemist firmale ning tõi kaasa kontserni likviidsussuhtarvu kasvu (vt alljärgnev tabel). Finantsvõimenduse kasvu tingisid kontserni suurenenud võlakohustused, tuues omakorda kaasa finantskulude suurenemise, ent see kasv jäi aruandeperioodil oluliselt alla hüviste läbimüügi kasvule. Tulenevalt on ka kontserni finantsvõimendus tervikuna vaid marginaalselt suurenenud.

Erinevate tegevuskulude arvestuses on toimunud suurim kasv – kolmandiku võrra aastases arvestuses – kontserni üldhalduskulude osas. Siiski on see näitaja 11 protsendipunkti väiksem võrreldava perioodi vastavate kulude kasvust. Üldhalduskulude suurenemise tingisid nii makromajanduses aruandeperioodil valitsenud trendid kui kontserni jõuline areng erinevates segmentides. Taoliste kulude kasv oli oodatav areng seoses tegevuse laienemisega uude valdkonda. Kalev kontserni personalikulu 2007/2008 majandusaastal suurenes 44% võrreldava perioodi suhtes, milles peegeldub töötajate arvu kasv enam kui kolmandiku ning inflatsiooniline keskkond palgatingimustes. AS Kalev kontserni töötajate arv 2007/2008 majandusaasta keskmisena oli 1184; eelmise majandusaasta võrreldaval perioodil töötas kontserni ettevõtetes keskmiselt 879 inimest.

Ülevaade AS Kalev majandustegevust mõjutavatest riskidest (sh nii finantsriskid kui mittefinantsriskid) ning ettevõtte riskijuhtimisest on toodud Lisas 25.

Kontserni tegevuse rentaablus on oluliselt paranenud eelmise perioodiga võrreldes (vt puhasrentaabluse näitajaid alljärgnevas tabelis). Üldrentaablus (ehk varade puhasrentaablus) on kasvanud enam kui kaks korda eelmise perioodiga võrreldes, jõudes 6,4%-ni kontserni konsolideeritud majandustulemustes.

AS-i Kalev kontserni olulisemad finantssuhtarvud*:

	AS Kalev Kontsern	
	01.07.2007- 30.06.2008	01.07.2006 - 30.06.2007
Likviidsussuhtarv	0,46	0,61
Finantsvõimendus	0,74	0,80
Varade käibesagedus	0,86	0,79
Käibe puhasrentaablus (%)	7,26%	3,3%
Varade puhasrentaablus, ROA (%)	6,27%	2,6%

* Suhtarvud on leitud järgmise meetodika alusel:

Likviidsussuhtarv = Käibevara / Lühiajalised kohustused

Finantsvõimendus = Kohustused kokku / Keskmise koguvara

Varade käibesagedus = Müügitulu / Keskmise koguvara

Käibe puhasrentaablus = Puhaskasum / Müügitulu * 100%

Varade puhasrentaablus (ROA) = Puhaskasum / Keskmise koguvara * 100%

4. Toodete turg ja müük

4.1. Toodangu mahuline realiseerimine

AS Kalev kondiitri- ja piimatoodete mahuline kogumüük 2007/2008 majandusaasta kokkuvõttes ulatus 21 988 tonnini (eelmisel majandusaastal 21 633 tonni), mis tähendab 1,6% reaalkasvu aastases arvestuses. Siiski on toodete realiseerimise dünaamika kaubagrupiti erinev: kondiitritoodete segmendis kahanes AS-i Kalev kaupade läbimüük 6,8% (aruandeaastal ulatus kogutoodang 9 312 tonnini, mida võrdleme eelmise majandusaasta 9 990 tonniga), samas kui piimatoodete segmendi läbimüük suurenes 8,8% (aruandeaastal ulatus kokku 12 676 tonnini, mida võrdleme eelmise majandusaasta 11 643 tonniga).

4.2. Kondiitritooted

Uuringufirma AC Nielsen jaekaubandusuuringu andmetel (juuni-juuli 2008. a) on AS Kalev Chocolate Factory šokolaadi- ja suhkrukondiitritoodete segmendis turuliider Eestis. Uuringu tulemused näitasid Kalevi turuosaks käibe arvestuses ligi 37% ning mahulises arvestuses 41% (eelmise aasta võrreldaval perioodil vastavalt 33% ja 39%). Ettevõtja turuosa kasvas võrreldes eelmise aasta sama perioodiga kõige rohkem šokolaadikommide kategoorias, kus käibe turuosa tõusis 53%-ni ja mahuline turuosa 65%-ni. Turuosa suurenes ka kommikarpide kategoorias, kus osakaal kogukäibes oli 32% ja mahuliselt 35%. Oma senist positsiooni hoiab Kalev šokolaaditahvlite kategoorias, kus käibe turuosa on 54% ja mahuliselt 55%. Vaadeldaval perioodil oli Kalev kontserni toodete turuosa kodumaisel küpsiseturul käibe alusel ca 9% (ehk sarnane eelmisele aastale) ning küpsiste mahuline turuosa ületas 11% mis tähendab selles segmendis tootjate arvestuses suuruselt kolmandat müügitulemust. Balti riikide magusaturul ulatub AS-i Kalev toodete läbimüük AC Nielsen'i andmetel suuruselt teise positsioonini, sh turuosa käibe alusel moodustab ligi 12% ja mahu alusel 14%.

Aktiivse tootearenduse tulemusena lansseeriti 2007/2008 majandusaasta jooksul kokku 86 uut toodet (sh 36 suhkru- ja šokolaadikondiitri ning 50 jahukondiitritoodet). Uute toodete käive ulatus vaadeldaval perioodil kümnendikuni kogukäibest.

Tarbijani jõudis „Kalev“-brändi šokolaadide sarjas kolm uut maitset: tume šokolaad vaarikatükkidega (100g), piimašokolaad täispähklitega (200g) ning valge šokolaad kookose ja jõhvikaga (100g). „Kalev“-brändi 200-grammiste šokolaadide sarja lisandusid varasemalt 100g toodetena tuntust kogunud tume šokolaad kirsitükkidega ja piimašokolaad küpsisetükkide ja ploomiga. Uue sarjana jõudis turule šokolaadide valik „Kalev Special“, millesse kuuluvad valge šokolaad india pähkliga (50g), piimašokolaad metspähklitega (50g) ja piimašokolaad kolmes erinevas pakendis (50g, 100g, 300g).

Samuti täienes lastele suunatud närimiskompvekkide sari „Draakon“ koola- ja puuviljamaitseteliste kommidega; „Kalev Toffee“ sarja lisandus kaks toodet: „Kalev Toffee Cocoa“ iiris küpsise-tükkidega (150g) ja „Kalev Toffe Mix“ (475g). Vaadeldaval perioodil lansseeriti turule uus karamellikompvek – „Kalev Caramel“ rohelise õuna maitseline karamell C-vitamiiniga (150g pakk ja 2 kg pakend). Uutest kommidest jõudsid turule ka „Kalev Praliné“ sarja tiramisumaitseline kompvek, kompvek mandliga, kompvek maasikaga, kompvek ploomiga ning kompvek kohvi ja karamelliseeritud pähkliga. „Kalev Marmelade“ sari täienes mustsõstra- ja ploomimaitseteliste marmelaadikompvekkidega 175g pakendites. Kinkekarpide sari täienes nelja uue pralineekompvekkide karbiga –

„Tallinna Vanalinn“ (175g), „Kannel“ (350g), „Kalev Finest Pralinés“ valik pralineekompvekke (350g) ning „Kalev Finest Pralinés“ tiramisumaitseiline pralineekompvekk (85g). Kommikarpide segmendis alustati dražeede turustamist: „Kalev Dragée“ 130-grammistes pakendites lansseeriti tiramisumaitseiline mandel kakaos, kirss piimašokolaadis ja metsapähkel piimašokolaadis. „Kalev Praliné“ sarja kolm kõige populaarsemat toodet - tiramisumaitseiline kompvek, kompvek mandliga ja kompvek india pähkliga - toodi turule ka 150-grammistes kommikarpides ning 350-grammise segukarbina.

Kalev kontserni suhkru- ja šokolaadikondiitritoodete mahuline läbimüük 2007/2008 majandusaastal ulatus 9312 tonnini, mis on 6% vähem võrreldava perioodi kondiitritoodete realiseerimise üldmahust.

Samas oli kondiitritoodete käibedünaamika erinevate tootegruppide osas erinev: olulisematest kaupadest kasvas keskmisest kiiremini šokolaaditahvlite (25%), dražeede (21%) ja kommikarpide (15%) läbimüük; kompvekkide müük kasvas 6% eelmise majandusaastaga võrreldes. Võrreldes möödunud majandusaasta sama perioodi kogusega suurenes mahu poolest enim šokolaaditahvlite realiseerimine (kasvu 22%), kommikarpide mahu kasv oli 15%, samas kui kompvekkide läbimüügi maht vähenes 5%. Kondiitritoodete läbimüügist annab suure osa jõuluperioodiga seotud: 2007. aasta lõpukuudel müüs AS Kalev Chocolate Factory 250 tonni ehk ligi 440 tuhat erineva suuruse ja koostisega jõulupakki. Eelmise aasta sama perioodiga võrreldes tähendab see kasvu 23% (ehk üle 46 tonni enam). Jõulumaiustuste kogumüük sel perioodil aga ulatus 550 tonnini, millest kommipakkide osakaal 45%, šokolaaditahvlitel 29%, piparkookidel 18% ning kommikarpidel 8%. Jõulutoodete valikusse kuulus 37 temaatilise erikujundusega toodet.

Pagari- ja jahukondiitritoodete segmendis jõudis 2007/2008 majandusaastal turule „Linda“, „Kalevipoeg“ ja „Sakala“ kaubamärgi all kokku 19 erinevat saia- ja leivatoodet, lisaks lansseeriti „Linda“ sarjas neli uut stritslit, pärga ja väikesaia (kirsitasku (pakend 3x55g), juusturull (2x55g), kohupiimatasku (3x60g), vanillirull (3x60g)). Samuti lisandus keekside valikusse „Linda“ klassikaline kohupiimatee (250g); tarbijani jõudis ka uus muffin. „Linda“ kaubamärgi all alustati kookide uue valiku (kokku 14 toodet) turustamist ning kontserni tordiportfell laienes kolme uue maitse võrra (virsiku-kohupiimatort 850g, toorjuustutort 700g, šokolaadi-toorjuustutort 730g). „Vilma“ populaarsete jahusegude sari täienes kahe uudistootega - õhukese pitsapõhja pulber 400g ning vanillimaitseiline keeksupulber 350g. Küpsiste tootegrupis uuenes kõigi kondiitriküpsiste visuaal ja pakend. Vaadeldaval perioodil lisandusid tooteportfelli tiramisumaitseiline küpsis (180g) ja madalama kalorsuse ning tervislike lisanditega toodete sarja „Nisukliiküpsis vaarika ja kõrvitsaseemnetega“ (160g).

Kalev kontserni jahukondiitritoodete (st pagaritooted, küpsised ja jahusegud) mahuline kogumüük moodustas 2007/2008 majandusaastal 2956 tonni; ehk võrreldes eelmise majandusaasta sama perioodiga realiseeriti jahukondiitritooteid mahuliselt 23% vähem. Ent sarnaselt suhkru- ja šokolaadikondiitritele, on ka jahukondiitri puhul erineva realiseerimisdünaamikaga tootegrupid: näiteks kasvas jahusegude mahuline läbimüük võrreldava perioodi suhtes ligi 17% ning küpsiste läbimüük suurenes 9%. Ekspordi osakaal jahukondiitritoodete realisatsioonis on väheoluline.

Kondiitritoodete kogumüügist (sh suhkru- ja šokolaadi- ning jahukondiitrit) moodustas 2007/2008 majandusaasta esimesel poolal valdava enamuse (88%) müük koduturul ning erinevatel välisurgudel realiseeriti ligi 12% (eelmisel majandusaastal oli ekspordi osakaal 8% kogumüügist). Kondiitritoodete müük välisurgudel kasvas eelmise majandusaastaga võrreldes 80%. Aruandeperioodi jooksul moodustas Kalev kontserni kondiitritoodete ekspordist enam kui pool väljavedu Balti riikidesse: Leedu turule läks 33% (võrdlusperioodil oli Leedu osakaal vaid 3%) ning Lätimaale 26%; *Travel Trade* segmendis realiseeriti 22%, Venemaal 9% ning Soomes 8% Kalevi kondiitri-ekspordist.

4.3. Piimatooted

AS-i Kalev Paide Tootmine varutud toorpiimast¹ toodeti majandusaasta jooksul erinevaid piimatooted. Tulenevalt turutingimustest ning tootmise majanduslikust põhjendatusest keskenduti peamiselt koore, lõssipulbri ja lõssikondensi tootmisele (mis kokku moodustasid 77% kogutoodangust). AS-i Kalev Paide Tootmine poolt valmistatavate toodete nimistusse lisandusid aruandeperioodil rasvased pulbrid, lõssi ja piima erinevad kontsentraadid jmt.

Tooraine ja lõpptoodete hindade ebasoodne areng Eestis ja välissektoris tingis AS-i Kalev Paide Tootmine tootmistegevuse peatamise ajutiselt 2008.a. märtsis; samas aga jätkus ettevõtja müügitegevus. Alates aprillist 2008. a osutab AS Kalev Paide Tootmine teenustöid (sh AS-ile Tere). Teenustööna -peamiselt pulber, rõõskkoor ja joogipiim- valmib toodang, mille valmistamiseks ettevõtja ise piima sisse ei osta. Aruandeperioodi kokkuvõttes moodustas lõssikondens ligi 37% AS-i Kalev Paide Tootmine toodangu kogumahust, koore osakaal ulatus 29%-ni, kondenspiima ja lõssipulbri puhul kümnendikuni. Mahuliselt kasvas tootmine 10,7% võrreldava perioodi suhtes ning ulatus aruandeaasta kokkuvõttes 12 676 tonnini. AS-i Kalev Paide Tootmine kogutoodangust ligi kaks kolmandikku (võrreldaval perioodil ligi neli viiendikku) turustati erinevatel eksporditurudel Euroopa Liidus, peamiselt Saksamaal.

Nii piimaturule tervikuna kui majandustulemustele on varutava piima hinna tõus avaldanud olulist mõju. Eesti Statistikaameti andmetel ülatas põllumajandussaaduste tootjahinna keskmine kasv Eestis 2008. a keskel viiendiku aastases võrdluses, kusjuures piima hind oli tõusnud 22%. Käeoleva aruande koostamise ajaks on tooraine hinnatõus Eestis peatunud.

Tootearendus AS-is Kalev Paide Tootmine keskendus aruandeaastal lisavõimaluste loomisele tooraine väärindamisel. Sellest lähtuvalt tehti investeeringuid enam kui võrreldaval perioodil: muuhulgas täienes koore tootmisliin automaatsete proovivõtjatega tooraine täpsema proovi saamiseks; juurutati analüüsimeetodika rasvasisalduse täpsemaks kindlaksmääramiseks. Eesmärgiga väärindada piimarasva pulbrilise tootena, täiendati ka koorepulbri tootmise tehnoloogiat - tootmisliinile lisati homogenisaator ning uuendati pulbri transpordisüsteem olemaks vastav rasvase kleepuvama pulbri transpordiks. Olulisim arendusprojekt keskendus lisavõimaluste loomiseks lõssi ja piima väärindamisel kontsentraadi tootmisel (alternatiivina kuivatustehnoloogiale) ning kontsentraadile laadimisvõimaluse loomine.

4.4. Kinnisvarategevus

AS-i Kalev tegevus kinnisvara halduse ja arendamisega toimub tütarettevõtja AS Kalev Real Estate Company (edaspidi Kalev REC) ja selle tütar- ning sidusettevõtete kaudu. Kontserni tegevuses kinnisvara valdkonnas on jälgitud konservatiivsuse põhimõtet portfelli kujundamisel ning selle turusegmeni kiired makroökonomilised muutused ei oma olulist mõju kontserni majandustulemustele. Kinnisvara segmeni olulisim projekt Kalev kontserni lõikes oli aruandeperioodil tütarettevõtja OÜ BCA Center kaudu toimuv arendustegevus Tallinna Koolide Erapartnerluse Projekti raames pealinna viie kooli rekonstrueerimisel (kooli puhul oli objektide valmimise tähtaeg juuli 2008 ning kahe kooli osas detsembris 2008. a).

¹ Tooraine varumine ja sellest toodangu valmistamine toimus majandusaasta esimese kolme kvartali vältel; neljandas kvartalis varumist ei toimunud ning osutati teenustöid.

Jätkunud on Kalev REC varasemate kinnisvaraprojektide edasiarendus, sh on müüdnud kõik korterid Tallinnas Marati tänavas 19 korteriga elamus, samuti 25 korteriga elamu Pärnus Hommiku tänavas. Käesoleva aruande koostamise ajaks on valminud detailplaneering Kalev REC sidusettevõttele OÜ Ringi Haldus kuuluval kinnistul Pärnus Ringi tn 56a kinnistul (vastavalt kinnitatud detailplaneeringule on võimalik kinnistule rajada 4600 m² pindalaga korterelamu, mille projekteerimine on alanud). Valminud on Kalev REC kuuluvate kinnistute Terviste tn 5 ning Pärnu mnt 139 mõttelise osa detailplaneeringud eskiisprojektide mahus.

Kalev REC sõlmis jaanuaris 2008. a asjaõiguslepingu, mille alusel omandas 10 korteriomandit Tallinna vanalinnas (asukohaga Kinga tn. 1). Selle tehingu hind küündis 77 miljoni kroonini, millest ostja tasus enne lepingu sõlmimist 15,4 miljonit krooni ning ülejäänud ostuhinna tasus Kalev REC pärast asjaõiguslepingu esitamist kinnistamisosakonnale. Omandatud korteriomanditele on seatud ühishüpoteegid AS-i Hansapank kasuks summas 42 miljonit krooni ja 18,6 miljonit krooni.

Kalev REC Bulgaaria kinnisvaraturul tegutsev tütarettevõtja EOOD Stude REC on lõpetamas 6500m² pindalaga korterelamu ehitamist Sofias. Hoonele taotletakse kasutusluba 2008. a lõpuks ning korterite realiseerimiseks (toimub alates augustist 2008) on valitud maaklerettevõtted.

Kuigi senine rõhuasetus kontserni kinnisvara segmendis on olnud elamu- ja kommertspindade arendusele, keskendub Kalev REC tegevus järjest rohkem avalikule kinnisvaraturule. Kalev kontserni kinnisvarasegmeni tütarettevõtja on jätkuvalt valmis osalema erinevate erapartnerlusprojektide pakkumistel.

4.5. Meedia

AS Kalev Meedia koos tütarettevõttega OÜ Eesti Spordikanal on tegev kolmes segmendis: trükimeedia, internet, televisioon. AS Kalev Meedia kirjastab seltskonnajakirja „Just“; majandusajakirja „Ärielu“; spordiajakirju „Sporditäht“, „Basket“, „Jalka“; moe- ja elustiili ajakirju „Avenüü“, „Avenüü Professional“; infotehnoloogia ajakirja „Praktiline Arvutikasutaja“; lasteajakirju „Muumi“ ning „Muumi Mõistatuste- ja Värviraamat“. Väljaannete keskmised tiraažid käesoleva majandusaasta jooksul olid vastavalt väljaandele järgmised: „Just“ 13 300, „Ärielu“ 5000, „Sporditäht“ 6200, „Basket“ 4600, „Jalka“ 6900, „Avenüü“ 7400, „Avenüü Professional“ 1400, „Muumi“ 9100, „Muumi Mõistatuste- ja Värviraamat“ 5000, „Praktiline Arvutikasutaja“ 4000. Samas on nimetatud väljaannete lugejate arv märkimisväärselt suurem - TNS Emor poolt läbiviidava „Eesti Meediauuring“ 2008.aasta teise kvartali andmetel oli lugejaid näiteks ajakirjal „Just“ 41 000, „Sporditäht“ - 12 000, „Avenüü“ - 15 000, „Muumi“ - 14 000, „Ärielu“ - 5 000, „Basket“- 7000, „Praktiline Arvutikasutaja“ – 7000.

Aruandeperioodil uuendati spordiajakirja „Sporditäht“, mis uuenenud kontseptsiooniga ilmub alates 2007.a septembrist uue peatoimetaja juhtimisel nädalajakirjana. Toote turuletoomiseks korraldati ulatuslik reklaamikampaania, mis oli ühtlasi ka esimene suurem avalik kampaania AS-ile Kalev Meedia. 2007. aasta lõpus tehti olulised muudatused seltskonnaajakirja „Just“ sisus ja formaadis. Veebruaris 2008.a omandas AS Kalev Meedia infotehnoloogialase ajakirjandusväljaande „Praktiline Arvutikasutaja“, mille tegevtoimetajana jätkab senine juht Ando Urbas. Väljaannet „Praktiline Arvutikasutaja“ hindame olevat kõrge potentsiaaliga, mida AS Kalev Meedia plaanib senisest veelgi laiemale sihtrühmale tutvustada.

Lõpule on viidud mitu suuremat projekti, sh 2007. a oktoobris sai majandusajakirja „Ärielu“ uue kontseptsiooni ning valmis interneti-põhine uudisteportaal www.kalev.ee. 2008. a märtsis viidi uudisteportaal läbi muudatused disainis ja funktsionaalsuses, mille eesmärgiks oli muuta portaal küllastaja jaoks atraktiivsemaks ning sisu

lihtsamalt tarbitavaks. Olemasoleva statistika kohaselt oli uudisteportaali unikaalne külastatavus majandusaasta jooksul keskmiselt 22 516 korda nädalas ehk 74 477 korda kuus.

12.11.2007. a alustas tegevust AS Kalev Meedia tütarettevõtte OÜ Eesti Spordikanal poolt edastatav spordisuunitlusega uudiste- ja meelelahutuskanal „Kalev Sport“. Vastavalt TNS EMOR „Teleauditooriumi Mõõdikuuringu“ andmetele ajavahemikus 12.11.2007 - 30.06.2008. a (sihtrühmaks 4-aastased ja vanemad Eesti elanikud), oli telekanali „Kalev Sport“ päeva keskmine vaadatavus (*Daily Reach*) 40 000, päeva keskmise vaadatavuse protsent (*Daily Reach%*) 3.1% ja päeva keskmine vaatamisaja osakaal (*Daily Share*) 0.3%. Kokku on kanalit „Kalev Sport“ vaadanud antud perioodil 446 000 inimest.

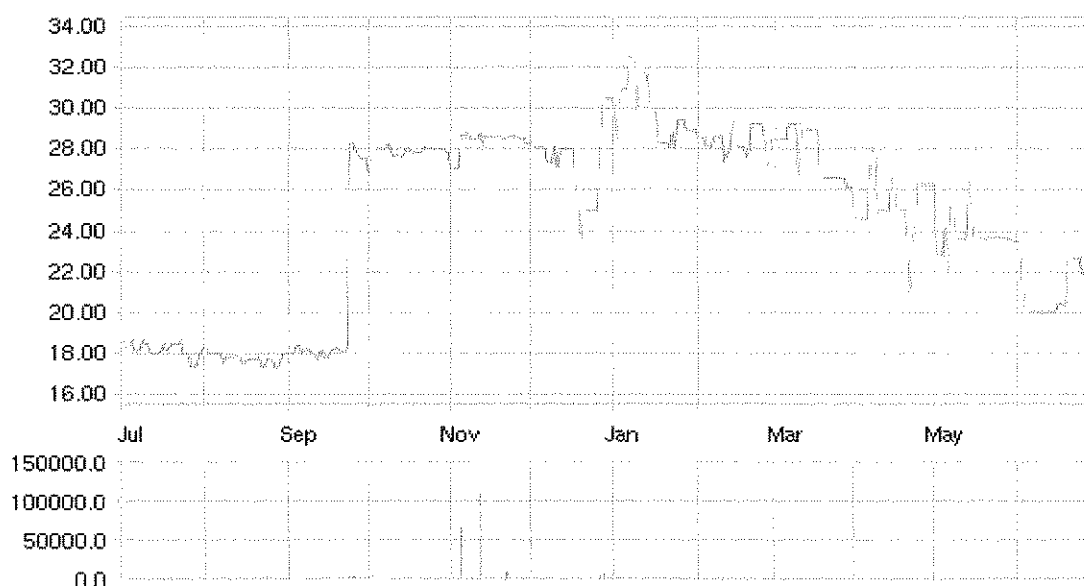
Tagamaks erinevate tegevussuundade -trükimeedia, internet, telemeedia- sünergia ja sellest tulenevalt ka sisulise kvaliteedi jätkuv tõus, kuluefektiivsus ning konkurentsivõime, koliti erinevad toimetused AS Kalev Meedia uutesse ruumidesse Tallinna kesklinnas aadressil Tornimäe 5. Aruandeperioodil sai valmis ka fotostudio. 30. juuni 2008.a seisuga töötas Kalev kontserni meedia valdkonnas 119 inimest (sh AS-is Kalev Meedia 82 ja OÜ-s Spordikanal 37).

5. Väärtpaberi info

AS-i Kalev aktsiad on noteeritud OMX Tallinna Börsil Investornimekirjas alates 12.08.1996. a. Aktsia nominaalväärtuseks on 10 krooni ning börsil on noteeritud 23 632 500 aktsiat (AS-i Kalev aktsia ISIN number on EE3100002460 ja lühinimi KLV1T).

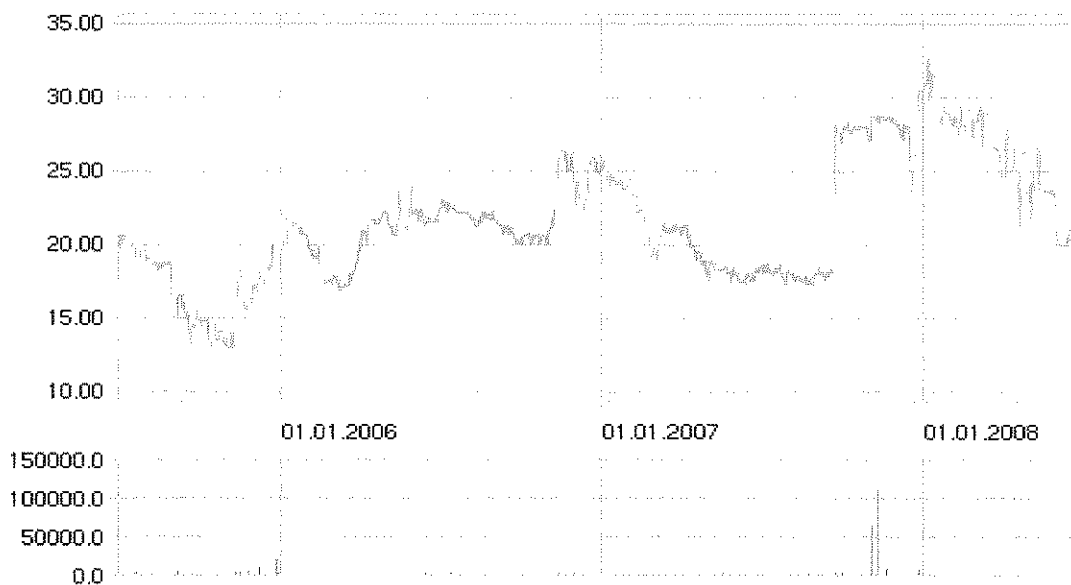
Perioodil 01.07.2006 kuni 30.06.2008 kaubeldi börsil enam kui 222 miljoni krooni (14,2 miljoni euro) suuruse käibe juures kokku 7,9 miljoni AS-i Kalev aktsiaga, millega tehti keskmiselt 7 tehingut kauplemispäeva kohta ning keskmiseks hinnaks vaadeldaval perioodil kujunes 24,46 krooni (1,56EUR) aktsia kohta. Kõrgeim hind nimetatud ajavahemikus oli 31,29 krooni (2EUR) madalaim hind 17,32 krooni (1,1EUR) ja 30. juuni 2008. a sulgemishind oli 24,25 krooni (1,55EUR) AS-i Kalev ühe aktsia eest. Aruandeperioodi algusega võrreldes suurenes AS-i Kalev turukapitalisatsioon veidi enam kui 30%, ulatudes 573 miljoni kroonini (36,6 miljonit eurot) seisuga 30.juuni 2008.a.

AS Kalev suurimad aktsionärid 2007/2008.majandusaasta lõpu (30.06.2008) seisuga olid Rubla AS (73,14% aktsiatest), Vipes Invest OÜ (10%) ja Moonrider OÜ (7,52%).

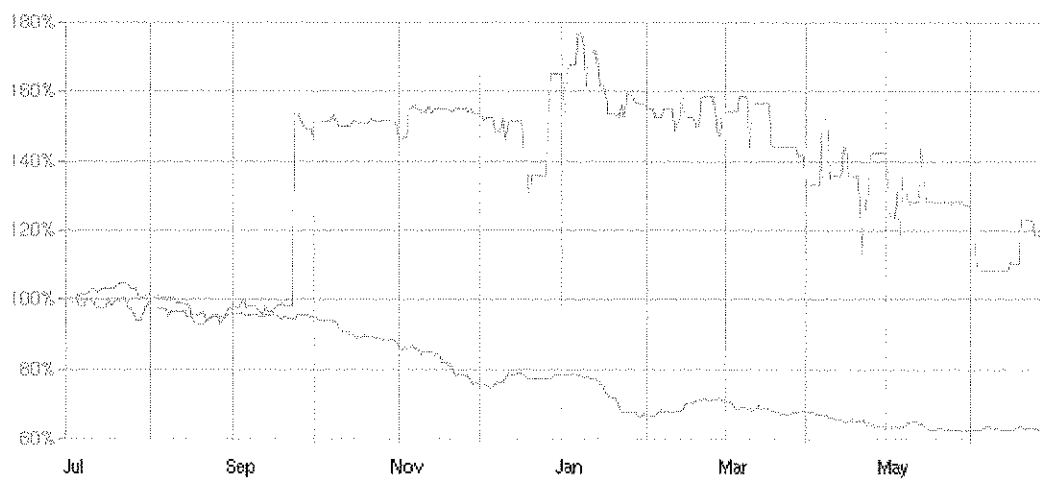
Joonis 1. AS Kalev aktsia hind ja käive (kroonides) 2007/2008 majandusaastal (01.07.07 - 30.06.08)

(allikas: OMX Tallinna Börs)

Joonis 2. AS Kalev aktsia hind ja käive (kroonides) perioodil 01.07.2005 - 30.06.2008

(allikas: OMX Tallinna Börs)

Joonis 3. AS Kalev aktsia hinna ja OMX Tallinna indeksi dünaamika perioodil 01.07.2007 - 30.06.2008

(AS Kalev aktsia – hall joon, OMX börsiindeks – oranž joon; allikas: OMX Tallinna Börs)

6. Organisatsioon ja personal

6.1. Organisatsiooni juhtimine

Kalev kontserni strateegia juhtimine on toimunud plaanipäraselt ning kooskõlas strateegiliste valikutega. Sellest tulenevalt kohandus AS-i Kalev organisatsioon laienemisega uutesse valdkondadesse ning sellest tulenes ka tooteportfelli optimeerimine ning tegevuse kasumlikkuse tagamine. Strateegia elluviimise tõhustamiseks viidi AS-is Kalev läbi edasiarendus strateegilise ja operatiivjuhtimise paremaks sidumiseks ning läbipaistvuse tõstmiseks.

AS Kalev organisatsiooni laienemine on jõudsalt toimunud uude, meediaga seonduvasse segmenti. Tagamaks koordineeritud tegevuse kirjeldatud muudatuste elluviimiseks, loodi kontserni koosseisus tütarettevõtja AS Kalev Meedia, mis koondab meediasegmeni ettevõtete töötajad, varad ja toodete juhtimise.

6.2. Personalijuhtimine

2007/2008 majandusaasta jooksul ulatus AS-i Kalev tööjõukulu kokku 156,2 miljoni kroonini (9,98 miljonit eurot) ning kontserni töötajate keskmine arv oli 1184. Kalev kontserni lõpetatavate tegevusvaldkondade personalikulu moodustas 106 miljonit krooni (6,77 miljonit eurot) ning neis segmentides oli hõivatud 881 inimest. Eelmise majandusaasta võrreldaval perioodil oli tööjõukulu kokku 123 miljonit krooni (7,86 miljonit eurot) ning kontserni ettevõtetes töötas keskmiselt 879 inimest. Töötajate arvu märkimisväärne kasv põhineb kontserni meediasegmeni kiirel arengul, samas kui nt toiduainete segmendis koondati 2008 aasta alguses tootmise ümberkorraldamise tulemusena 42 töökohta. Ajavahemikul 01.07.07 - 30.06.08 koondati Kalev kontsernist 58 töötajat, kellele maksti lahkumishüvitist 1,3 miljonit krooni (0,08 miljonit eurot). Eelmisel majandusaasta võrreldaval perioodil koondati 15 töötajat (kõik lõpetatavatest tegevustest), kellele maksti lahkumishüvitist kokku 0,7 miljonit krooni (0,04 miljonit eurot).

Tööjõuga seonduvad kulud AS-is Kalev ulatusid aruandeaastal 177,8 miljoni kroonini (11,4 miljonit eurot). Tööjõukulude märkimisväärne kasv möödunud perioodil on seotud vajadusega pakkuda konkurentsivõimelist töötasu erakordselt kiire palgakasvu tingimustes Eesti tööturul ning tagada tööjõu nõudlus kiiresti arenevas meediasegmendis.

Aruandeperioodil viidi läbi 77 värbamiskonkurssi ning tööjõu voolavus oli 12,2%. Vaatamata Eesti tööjõuturu viimastel aastatel pingestunud olukorrale, pole kontserni lõikes tööjõu voolavus kasvanud ning võrreldes eelmise majandusaastaga on see näitaja kahanenud. Töökorralduse muudatusega on vähendatud võimalike vigade arvu, seega alandades ka põhitegevusega seonduvaid riske.

Suurematest projektidest jõudis lõpule uue tarkvara juurutamine personali-, tööaja- ja palgaarvestuse, aga samuti koolituse, tervise jt osiste ühendamisel. Uuenduste järel on võimalik kiiremini ja täpsemalt koostada kokkuvõtteid ja aruandeid, samuti pakub see varasemast tarkvarast enam personalitöö edendamiseks vajalikke IT-alaseid võimalusi. Projekti „20 Võtit“ raames töötati välja süsteem tootmistööliste väljaõppeks, atesteerimiseks, koolitamiseks ja tasustamiseks ning juurutatakse AS-is Kalev Chocolate Factory järgmisel majandusaastal.

6.3. Kvaliteedijuhtimine

AS Kalev kontserni ettevõtte väärtustavad toote kvaliteedi tagamist, panustades sel eesmärgil jätkuvalt kvaliteedijuhtimisse. AS Kalev Paide Tootmises tehti eelneval majandusaastal ISO 9001:2000 korriline audit (mille kinnituseks väljastati BVQI kvaliteedisertifikaat). Ettevõtte tegevusvaldkondi laiendav Kalev kontsern on aga loobunud formaalsest resertifitseerimisest ning ISO sertifikaadist, jätkates samas kvaliteedijuhtimise süsteemi kasutamist ning edasist arendamistegevust kontserni siseselt.

7. Hea ühingujuhtimise tava

Börsiettevõttena lähtub AS Kalev oma äritegevuse õiguspärasest korraldamisest Eesti õigusruumi normidest ja OMX Tallinna börsi nõuetest. AS Kalev lähtub avatuse ja investorite võrdse kohtlemise põhimõttest. Laiema avalikkuse ja investorite operatiivne informeerimine toimub Kalev kontserni kodulehekülge kaudu: sellel tuuakse lugejani väljastatud börsiteated, majandusaruanded, ajalooline taust, info tootearenduse, ürituste ja kampaaniate kohta jmt. Kuna Kalev kontserni kuulub mitu suuremat tütar- ja sidusettevõtet, siis on Interneti kodulehel viited ka nende kontaktandmete kohta. Kalevi koduleht pakub võimalust vormistada online-tellimus firma tooteportfelli kohta ja saada täidetud tellimus Eesti piires kohta, mille tellija ise märgib.

Kalev kontserni kuuluvate firmade äritegevuse operatiivne juhtimine toimub firmade juhatuse liikmete abil, kes nimetatakse emaettevõtja poolt. Erinevate tegevusvaldkondade strateegiline areng on AS Kalev nõukogu liikmete vastutusallas. Väljaspool Eestit tagab äritavade järgimise ettevõtja kohalik juhtkond. Arvestades kontserni ettevõtjate suhteliselt väikesearvulist juhtkonda, ei ole tekkinud vajadust eriotstarbeliste komiteede või muude täiendavate juhtimisorganite loomiseks. Ettevõtete sisesed, jätkupüsivaks toimeks vajalikud protseduurid on reguleeritud vastavate protseduurireeglite ja eeskirjadega. Juhatuse ja nõukogu koosolekud toimuvad kokkulepitud regulaarsusega. Kontserni riskide hindamine ja juhtimine toimub regulaarselt läbi siseauditi funktsioonide ning tulemused raporteeritakse juhtkonnale.

7.1. Hea ühingujuhtimise tava aruanne

"Hea ühingujuhtimise tava" on OMX Tallinna Börsi ja Finantsinspektsiooni poolt kinnitatud soovituslik juhend (ühtlustatud versioonina kõigi kolme Balti börsi ulatuses alates 01.01.2007) eesmärgiga muuta börsiettevõtete tegevus ja juhtimine läbipaistvamaks, tagada nii aktsionäride õigused informatsiooni parema leviku abil kui ka firma juhtkonna efektiivne tegevus. Hea Ühingujuhtimise Tava (edaspidi HÜT) kohaselt edastab AS Kalev koos majandusaasta ülevaatega ka vastava aruande, milles ettevõtte juhatuse kinnitab HÜT nõuete järgimist või selgitab mittejärgimise põhjuseid. AS Kalev on järginud aastaaruande koostamisel HÜT juhiseid; samas ei ole AS-il Kalev võimalik järgida mõningaid HÜT punkte, mille sisuks on ettevõtte ärivaldkonna iseärasused. Järgnevalt ongi välja toodud nimetatud punktid ja nende mittejärgimise selgitused:

2.2.1 "Juhatusel on enam kui üks liige ning juhatuse liikmete seast valitakse juhatuse esimees. Juhatuse või nõukogu eristab iga juhatuse liikme vastutusvaldkonna, piiritledes iga juhatuse liikme tööülesanded ja volitused võimalikult täpselt. Samuti määratakse kindlaks juhatuse liikmete vahelise koostöö alused. Nõukogu esimees sõlmib juhatuse liikmega tema ülesannete täitmiseks ametilepingu."

AS-ile Kalev on ettevõtte nõukogu poolt kinnitatud juhataja, kellega on sõlmitud juhatuse liikme leping. Nimetatud ametilepingus on määratletud juhataja tööülesanded, kohustused ja vastutus.

AS-i Kalev kontserni kuuluvate ettevõtete käibest enamuse tütar-ettevõtete juhatustes on enam kui üks liiget, kellega on tööülesannete täitmiseks sõlmitud vastavasisulised lepingud.

2.2.7 "Iga juhatuse liikme põhipalk, tulemustasu, lahkumishüvitus, talle makstavad muud hüved ning preemiasüsteemid, samuti nende olulised tunnused avaldatakse selges ja üheselt arusaadavas vormis emitendi veebilehel ning HÜT aruandes. Avaldatavad andmed on selged ja üheselt arusaadavad, kui need väljendavad otseselt kulutuse suurust emitendile või tõenäolise kulutuse suurust avalikustamise päeva seisuga."

Juhatusel liikme tasu makstakse vaid AS Kalev juhatajale vastavalt nõukogu poolt sõlmitud ametilepingule. AS-i Kalev juhatajaga seotud ametilepingus on määratletud põhipalk (kindel summa igas kuus) samas ei ole nimetatud lepinguga ette nähtud lahkumishüvitisi, preemiaid ega muid lisatasusid.

3.2.5 „Üldkoosoleku määratud nõukogu liikme tasu suurus ja maksmise kord avaldatakse emitendi HÜT aruandes, tuues eraldi välja põhi- ja lisatasu (sh lahkumishüvitus ja muud makstavad hüved).

AS Kalev nõukogu koosseis ja liikmed on järgmised:

Heino Priimägi valiti nõukogu liikmeks AS Kalev aktsionäride 02. detsembri 2004. a üldkoosoleku otsusega;

Ülo Suurkask’i nõukogu liikme volituste tähtaega pikendati AS Kalev aktsionäride 08. detsembri 2006. a üldkoosolekul 2. detsembrini 2009. a;

Marko Kaha valiti nõukogu liikmeks AS Kalev aktsionäride 14.12.2005. a üldkoosoleku otsusega.

AS Kalev nõukogu liikmetele on määratud kuutasu (fikseeritud summa igas kuus), vt raamatupidamisaruande Lisa 26 Lisatasusid ega täiendavad hüvitisi AS Kalev nõukogu liikmetele ei maksta.

5.3 "Emitendi veebilehel on aktsionäridele kättesaadav muuhulgas ka nõukogu poolt kinnitatud emitendi üldised strateegiasuunad"

AS Kalev juhatus on seisukohal, et strateegia kuulub ettevõtte ärisaladuste hulka ning ei kuulu avalikustamisele. Samas on üldised suunad ja olulised teemad ära toodud aastaaruande kohustusliku osana avaldatavas juhatuse tegevusaruandes (vt ptk 8).

5.6 "Emitent avalikustab analüütikutega kohtumiste, analüütikutele või investoritele või institutsionaalsetele investoritele tehtavate esitluste ja pressikonverentside toimumise ajad ja asukohad emitendi veebilehel. Emitent võimaldab aktsionäritel osaleda nimetatud üritustel ning teeb ettekanded kättesaadavaks oma veebilehel. Emitent ei korralda kohtumisi analüütikutega ega investoritele tehtavate esitluste vahetult enne finantsaruandluse avalikustamise kuupäevi".

Ettevõtte lähtub oma tegevuses aktsionäride võrdse kohtlemise printsiibist. Kohustuslik, oluline ja hinnatundlik informatsioon avalikustatakse esmalt Tallinna börsi süsteemis, seejärel firma koduleheküljel. Lisaks on igal aktsionäril õigus küsida ettevõttelt vajadusel lisainformatsiooni ja kokku leppida kohtumisi.

Samas ei pea ettevõtte juhatus oluliseks erinevate aktsionäride kohtumiste aja- ja päevakorragaafiku pidamist, sest piirdatakse vaid avalikustatud teabega. See reegel kehtib kõigi kohtumiste korral, ka vahetult enne finantsaruandluse avalikustamist.

6.2. Audiitori valimine ja raamatupidamise aastaaruande auditeerimine.

AS Kalev aktsionäride üldkoosolekul 20. septembril 2007. a nimetati ettevõttele audiitor 2007/2008 majandusaastaks. Vastavalt aktsionäride otsusele auditeerib AS Kalev raamatupidamise aruannet nimetatud perioodil audiitorfirma Ernst & Young Baltic AS, kelle kohta informatsioon on kättesaadav audiitori koduleheküljel internetis. Audiitori tasustamine toimub vastavalt temaga sõlmitud lepingule ning tasu suurus poolte kokkuleppel ei avalikustata. Vastavalt Finantsinspektiooni 24.09.2003 juhendile „Riikliku finantsjärelevalve teatud subjektide audiitorite rotatsioonist“ korraldab ettevõtte audiitori rotatsiooni, tagades audiitori sõltumatuse ja vahetades täitevaudiitorit vähemalt iga viie aasta järel.

8. Peamised tegevussuunad 2007/2008 majandusaastaks

AS-i Kalev erinevatest tegevusvaldkondadest toimub piimanduse valdkonna areng AS-i Kalev Paide Tootmine kaudu. Piimatootmine on mõjutatud arengutest maailmaturul ning ettevõtja tooteportfelli positsioneerimisest. AS Kalev jaoks on selles tegevusvaldkonnas suund kontserni edasisele laiendamisele (nt omandati peale vaadeldava majandusaasta lõppu tuntud piimatöötlemisettevõtte OÜ Põlva Piim Tootmine ja AS Tere) ning arenda seniselt nn *commodity*-tüüpi piimatoodete tootmiselt suurimaks piimatöötlejaks Eestis. AS-i Kalev Paide Tootmine tooteportfelli kujundamisel ellu viidud tehnilised tööd loovad lisavõimalusi rasva väärindamisel ning suurendada võimalusi ekspordi kasvuks. AS Tere on piimatoodete laia skaalat pakkuvaist üks suurimaid tootjaid Eestis, omades tootenimekirjas üle 160 erineva toote. OÜ-s Põlva Piim Tootmine on juba toimunud spetsialiseerumine ekspordiks mõeldud (*commodity*) piimatoodete tootmisele. Mainitud muudatused piimatöötlemise konsolideerimise nimel tulenevad eesmärgist kujuneda konkurentsivõimeliseks piimatoodete pakkujaks kõigi Balti riikide arvestuses.

Kalev kontserni toiduainetetööstuse teise segmendi – kondiitritoote – areng toimub AS Kalev Chocolate Factory kaudu. Eesmärgiks on säilitada kodumaise turuliidri positsioon nii suhkru- kui šokolaadikondiitri segmendis, samas kindlustades oma senist positsiooni Balti riikide turul. Tootearenduses valitseb suund säilivusaegade pikendamisele, tervislike toodete ja uute maitsete loomisele. Erinevate toodete osas keskendutakse šokolaaditahvlite, šokolaadikomplekkide ja kommikarpide arendusele; suhkrukondiitris on suurim tähelepanu närimiskompleki ja iirise segmendil. Pagari- ja jahukondiitri segmendis on tähelepanu suunatud eelkõige kohalikul turul toimuvale, kus realiseeritaks enam kui kaks kolmandikku toodangust. Samas tähelepanu kasvatatakse küpsiste ning jahusegude ekspordis, mistõttu segmendi arengud tulevikus nõuavad tähelepanu just nimetatud tootegruppides. Nii tootearenduslik tegevus kui investeeringud seadmetesse on suunatud põhifookuses olevate segmentide toetamisele. Läbi arenduse on eesmärk suurendada toodete kasumlikkust, parandada ekspordisuutlikkust, suurendada tootmise efektiivsust ja uute seadmete juurutamisega vähendada käsitöö mahtu. Tegevuse tulususe kasvule aitab kaasa ka sortimendi optimeerimine.

Kontserni kinnisvarasegmendi areng toimub läbi AS-i Kalev REC ja viimasega vahetult seotud tütaretevõtjate. Kinnisvarasektori senine areng Eestis on võimaldanud Kalev kontsernil aktiivselt tegeleda kinnisvara haldamise ja -arendusega. Senini keskendus põhiline tähelepanu elamu- ja kommertspindade arendusele, edaspidi edendatakse tegevust avaliku sektori kinnisvaraturu segmendis, sh partnerlusprojektide vormis. Tulenevalt sektori dünaamikast ja viimastest signaalidest kinnisvara turul toimuvatest muutustest, hindab AS Kalev vastavalt muutustele ümber ka oma tegevusstrateegiat.

Oliulised muutused on toimumas AS-i Kalev jaoks uutes tegevusvaldkondades - meedia ja üritusturunduse segmendis. Plaanis on kontserni kuuluvate ajakirjade jätkuv sisuline ja mahuline arendamine; lugejanumbrite tõstmine ja reklaamitulude suurendamine. Valminud fotostudio hakkab tagama kontserni väljaannetele operatiivse ja kvaliteetse fotomaterjali tootmise. Lisaks senisele ulatusele, hindame ka võimalusi laienemiseks meediaturul, sh uute väljaannete turuletoomist. Arendustegevus hõlmab ka interneti uudisteportaali www.kalev.ee ning telekanalit „Kalev Sport“ eesmärgiga kinnistada oma positsiooni Eesti meediaturul. Täienduseks kontserni telekanalite praegusele keskendumisele uudiste ja spordi valdkonnas, on meediasegmendi areng avatud teisteski suundades.

Oliver Kruuda
Juhataja

Tallinnas, 03. detsember 2008.a

KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**TEGEVJUHTKONNA DEKLARATSIOON**

Käesolevaga deklareerin oma vastutust lehekülgedel 25 kuni 78 toodud AS-i Kalev (edaspidi "emaettevõtja") ja tema tütaretevõtjate (edaspidi "kontsern") konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsuse eest ning kinnitan oma parimas teadmises, et:

- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt kontserni finantsseisundit, majandustulemust ning rahavoogusid;
- kontsern ja emaettevõtja on jätkuvalt tegutsevad.

Oliver Kruppa
Juhataja

Tallinnas, 03. detsember 2008.a

For identification purposes only

 ERNST & YOUNG

03.12.2008

KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE

30. juunil lõppenud majandusaasta kohta, tuhandetes

	EEK		EUR*		Lisad
	2008	2007	2008	2007	
Kaupade (sh varudena kajastatud kinnisvara müük)	1 326 241	917 616	84 762	58 646	
Teenuste müük	14 647	3 460	936	221	
Renditulu	7 510	4 629	480	296	
Müügitulu kokku	1 348 398	925 705	86 178	59 163	6
Müüdnud kaupade ja teenuste kulu	-1 125 928	-734 235	-71 960	-46 926	7
Brutokasum	222 470	191 470	14 218	12 237	
Muud äritulud	206 807	106 731	13 217	6 822	8
Turustuskulud	-144 878	-117 675	-9 259	-7 521	7
Üldhalduskulud	-116 207	-87 221	-7 427	-5 574	7
Muud äriksulud	-17 537	-24 309	-1 121	-1 554	8
Äriksusum	150 655	68 996	9 629	4 410	
Finantstulud	15 168	4 274	969	273	9
Finantskulud	-67 448	-42 562	-4 311	-2 720	9
Kasum enne tulumaksustamist	98 375	30 708	6 287	1 963	
Tulumaks	-431	-282	-28	-18	
Puhaskasum	97 944	30 426	6 260	1 945	
vähemusosalusele kuuluv osa kasumist	-5	-34	0	-2	
Emaettevõttele kuuluv osa puhaskasumist	97 939	30 460	6 260	1 947	10
Emaettevõtja omanikele kuuluv kasum aktsia kohta (tava- ja lahustatud aktsia)	4,144	1,289	0,265	0,082	10

*Vastavalt Tallinna Börsi reglemendi nõuetele on auditeerimata lisainformatsioonina esitatud põhiaruannete teisendused eurodes (EUR), mis ei ole kontserni raamatupidamise aastaaruande osad.

For identification purposes only

ERNST & YOUNG

03.12.2008

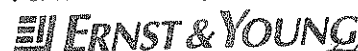
KONSOLIDEERITUD BILANSS

seisuga 30. juuni, tuhandetes

	EEK		EUR*		Lisad
	2008	2007	2008	2007	
VARAD					
Käibevara					
Raha	103 495	17 337	6 615	1 108	
Nõuded	170 678	148 050	10 908	9 462	11,12
Ettemaksed	2 149	2 653	137	170	
Varud	191 952	218 617	12 268	13 972	13,14
Käibevara kokku	468 274	386 657	29 928	24 712	
Põhivara					
Investeeringud sidusettevõtetesse	30 629	129	1 957	8	21
Pikaajalised investeeringud ja nõuded	382 673	3 604	24 457	230	11
Kinnisvarainvesteeringud	335 990	214 601	21 474	13 716	15
Materiaalne põhivara	572 024	644 876	36 559	41 215	16
Immateriaalne põhivara	20 761	62 635	1 327	4 003	17
Põhivara kokku	1 342 077	925 846	85 774	59 172	
VARAD KOKKU	1 810 352	1 312 503	115 703	83 884	
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL					
Kohustused					
Lühiajalised kohustused					
Võlakohustused	696 070	348 317	44 487	22 262	18
Klientide ettemaksed	18 584	1 461	1 188	93	19
Võlad tarnijatele ja muud võlad	304 817	284 439	19 481	18 179	19
Lühiajalised kohustused kokku	1 019 471	634 217	65 156	40 534	
Pikaajalised kohustused					
Võlakohustused	319 489	304 837	20 419	19 483	18
Pikaajalised kohustused kokku	319 489	304 837	20 419	19 483	
Kohustused kokku	1 338 960	939 054	85 575	60 017	
Omakapital					
Aktsiakapital	236 325	236 325	15 104	15 104	20
Kohustuslik reservkapital	5 543	4 020	354	257	
Ümberhindluse reserv	106 215	111 108	6 788	7 101	
Akumuleeritud kasum	123 251	21 941	7 877	1 402	
Emaettevõtja omanikele kuuluv omakapital kokku	471 334	373 395	30 124	23 864	
Vähemusosalus	58	54	4	3	
Omakapital kokku	471 392	373 449	30 127	23 867	
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	1 810 352	1 312 503	115 703	83 884	

*Vastavalt Tallinna Börsi reglemendi nõuetele on auditeerimata lisainformatsioonina esitatud põhiaruannete teisendused eurodes (EUR), mis ei ole Kontserni raamatupidamise aastaaruande osad.

For identification purposes only

 ERNST & YOUNG

Q3.12.2008

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

30. juunil lõppenud majandusaasta kohta, tuhandetes

	EEK		EUR*		Lisad
	2008	2007	2008	2007	
Äritegevus					
Kasum enne tulumaksustamist	98 375	30 708	6 287	1 963	
<u>Kasumi korrigeerimised:</u>					
Immateriaalse ja materiaalse põhivara amortisatsioon	51 412	28 789	3 286	1 840	16,17
Kasum kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse muutusest	-33 850	-90 486	-2 163	-5 783	8
Põhivara ¹ müügi kasum	-13 697	-13 126	-875	-839	8
Nõuete ja varude allahindlus ja maha kandmine	8 011	10 045	512	642	
Finantstulu	-15 168	-4 274	-969	-273	
Finantskulu	67 448	42 562	4 311	2 720	
<u>Äritegevusega seotud varade muutus:</u>					
Varud	26 665	28 777	1 704	1 839	13
Nõuded	-377 241	6 981	-24 110	446	11
Muud	18 514	-87	1 183	-6	
<u>Äritegevusega seotud kohustuste muutus:</u>					
Võlad tarnijatele ja muud võlad	-38 659	-68 582	-2 470	-4 383	19
Ettemaksud	17 123	-26 360	1 094	-1 685	19
Põhivara väljaminek seoses konsolideerimise lõpetamisega	88 613	0	5 663	0	
Laenude väljaminek seoses konsolideerimise lõpetamisega	-13 883	0	-887	0	
Trükitööstuse korrigeerimine sidusettevõtteks	30 480	0	1 948	0	
<u>Makstud dividendide tulumaks</u>	<u>-713</u>	<u>0</u>	<u>-46</u>	<u>0</u>	
Rahavood äritegevusest kokku	-86 570	-55 053	-5 533	-3 519	
Investeeringud					
Tütarettevõtjate soetamised	-10 250	-34 541	-655	-2 208	
Laekumised põhivara ¹ müügist	30 100	31 619	1 924	2 021	8,15,16
Põhivara ¹ soetamised	-145 410	-67 908	-9 293	-4 340	15,16
Laenude andmine	-31 547	-5 803	-2 016	-371	
Antud laenude tagasimaksud	47 266	7 726	3 021	494	
Saadud intressid	16 681	2 071	1 066	132	
Rahavood investeeringust kokku	-93 160	-66 836	-5 954	-4 272	
Finantseerimine					
Laenude ja võlakirjade tagasimaksud	-210 441	-182 522	-13 450	-11 665	
Saadud laenud ja emitteeritud võlakirjad	628 520	475 156	40 170	30 368	
Tasutud kapitalirendi põhimaksud	-87 365	-92 062	-5 584	-5 884	
Arvelduskrediidi muutus	2 697	-29 091	172	-1 859	18
Makstud intressid	-67 523	-42 335	-4 316	-2 706	
Rahavood finantseerimisest kokku	265 888	129 146	16 993	8 254	
Rahavood kokku	86 158	7 257	5 506	464	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	17 337	10 080	1 108	644	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	86 158	7 257	5 506	464	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	103 495	17 337	6 615	1 108	

¹ Käesolevas aruandes tähendab põhivara materiaalsel ja immateriaalsel põhivara ning kinnisvarainvesteeringut.

* Vastavalt Tallinna Börsi reglemendi nõuetele on auditeerimata lisainformatsioonina esitatud põhiaruannete teisendused eurodes (EUR), mis ei ole kontserni raamatupidamise aastaaruande osad

For identification purposes only

 ERNST & YOUNG
 O. S. K. Kooli

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

30. juunil lõppenud majandusaasta kohta, tuhandetes

EEK

Emaettevõtja omanikule kuuluv omakapital

	Aktσια- kapital	Kohus- tuslik reserv- kapital	Ümber- hindluse reserv	Jaotamata kasum/ akumuleerunud kahjum	Kokku	Vähemus- osalus	Oma- kapital kokku
Seisuga 30.06.2006	236 325	4 020	116 315	-13 225	343 435	88	343 523
Ümberhindluse reservi korrigeerimine	0	0	-4 707	4 707	0	0	0
Vara väärtuse vähenemine reservi arvelt	0	0	-500	0	-500	0	-500
Aruandeperioodi kasum	0	0	0	30 460	30 460	-34	30 426
2006/2007.a kajastatud kasumid ja kahjumid kokku	0	0	-5 207	35 167	29 960	-34	29 926
Seisuga 30.06.2007	236 325	4 020	111 108	21 942	373 395	54	373 449
Ümberhindluse reservi korrigeerimine	0	0	-4 893	4 893	0	0	0
Eraldised reservkapitali	0	1 523	0	-1 523	0	0	0
Aruandeperioodi kasum	0	0	0	97 939	97 939	5	97 944
2007/2008.a kajastatud kasumid ja kahjumid kokku	0	1 523	-4 893	101 309	97 939	5	97 944
Seisuga 30.06.2008	236 325	5 543	106 215	123 251	471 334	58	471 392

Täiendav informatsioon aktsiakapitali kohta on esitatud lisas 20 ning informatsioon kohustusliku reservkapitali ja ümberhindluse reservi moodustumise ja kasutamise võimaluste kohta on esitatud lisas 5.17.

For identification purposes only

ERNST & YOUNG

03.12.2008

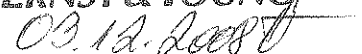
EUR

Emaettevõtja omanikule kuuluv omakapital

	Aksia- kapital	Kohus- tuslik reserv- kapital	Ümber- hindluse reserv	Jaotamata kasum/ akumu- leerunud kahjum	Kokku	Vähemus- osalus	Oma- kapital kokku
Seisuga 30.06.2006	15 104	257	7 434	-845	21 949	6	21 955
Ümberhindluse reservi korrigeerimine	0	0	-301	301	0	0	0
Vara väärtuse vähenemine reservi arvelt	0	0	-32	0	-32	0	-32
Aruandeperioodi kasum	0	0	0	1 947	1 947	-2	1 945
2006/2007.a kajastatud kasumid ja kahjumid kokku	0	0	-333	2 248	1 915	-2	1 913
Seisuga 30.06.2007	15 104	257	7 101	1 402	23 864	4	23 867
Ümberhindluse reservi korrigeerimine	0	0	-313	313	0	0	0
Eraldised reservkapitali	0	97	0	-97	0	0	0
Aruandeperioodi kasum	0	0	0	6 259	6 259	1	6 260
2007/2008.a kajastatud kasumid ja kahjumid kokku	0	97	-313	6 475	6 259	1	6 260
Seisuga 30.06.2008	15 104	354	6 788	7 877	30 124	4	30 128

*Vastavalt Tallinna Börsi reglemendi nõuetele on auditeerimata lisainformatsioonina esitatud põhiaruannete teisendused eurodes (EUR), mis ei ole kontserni raamatupidamise aastaaruande osad.

For identification purposes only

LISAD KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE ARUANDELE

LISA 1 ÜLDINFORMATSIOON

AS-i Kalev ning tema tütarettevõtete 30. juunil 2008.a lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on AS-i Kalev juhataja poolt avalikustamiseks heaks kiidetud 03. detsembril 2008. Äriseadustikust lähtuvalt kinnitab juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruande, mille üks osa on ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne, aktsionäride üldkoosolek.

AS Kalev on Eestis registreeritud ja Eestis tegutsev ettevõtja, mille aktsiad on noteeritud Tallinna Börsi investornimekirjas. Kontserni põhitegevusvaldkonnad on toiduainete tootmine ja müük, kirjastamine, kinnisvara-arendus. AS-i Kalev kontserni struktuur seisuga 30. juuni 2008 on esitatud lisas 21.

AS Kalev aadress on Tornimäe 5, Tallinn, 10145, Eesti.

LISA 2 ARUANDE KOOSTAMISE ÜLDALUSED

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega (IFRS – International Financial Reporting Standards), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Eesti kroon (EEK), mis on seotud euroga (EUR) tasemel 1 EUR = 15,6466 EEK, on nii käesoleva konsolideeritud aruande esitusvaluutaks kui ka emaettevõtja arvestusvaluutaks. Kõiki teisi valuutasid loetakse välisvaluutadeks. Käesolev aruanne on koostatud tuhandetes Eesti kroonides, kui ei ole märgitud teisiti. Vastavalt Tallinna Börsi reglemendi nõuetele on lisainformatsioonina esitatud ka konsolideeritud põhjaruannete (s.o. bilanss, kasumiaruanne, rahavoogude aruanne ja omakapitali muutuste aruanne) teisendused eurodes (ümardatuna lähima tuhandeni), mis ei ole konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande osad. Kuna Eesti kroon ja euro on omavahel seotud fikseeritud kursiga, siis ei teki valuutakursi erinevusi põhjaruannete teisendamisel eurodesse.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, v.a kinnisvarainvesteeringud, mida mõõdetakse õiglases väärtuses ning maa ja ehitised, mida mõõdetakse ümberhinnatud väärtuses).

Tulenevalt Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse nõuetest on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades esitatud ka emaettevõtja konsolideerimata põhjaruanded (vt. lisa 29), mida ei ole nõutud osana konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, mis on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Emaettevõtja konsolideerimata aruanded on koostatud kasutades samu arvestuspõhimõtteid, mida on kasutatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, v.a. investeeringud tütarettevõtjatesse (vt lisasid 3 ja 5.20).

2.1 Konsolideerimise põhimõtted

Emaettevõtja ja tütarettevõtjad ehk ettevõtjad, milles emaettevõtja omab kontrolli rohkem kui poole tütarettevõtja hääleõiguslike aktsiate või osade üle või on muul viisil võimeline kontrollima tütarettevõtja finants- ja äritegevust, moodustavad konsolideerimisgrupi (käesolevas aruandes nimetatud ka kontserniks).

Tütarettevõtjad konsolideeritakse rida-realt alates nende omandamise kuupäevast kuni kontrolli loovutamise kuupäevani. Konsolideerimisel aluseks võetud tütarettevõtjate finantsaruanded on koostatud sama perioodi kohta nagu emaettevõtja raamatupidamise aastaaruannegi.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes on elimineeritud kõik kontserni sisesed nõuded ja kohustused, kontserni ettevõtjate vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid, väljaarvatud kahjumid, mille puhul on tegemist vara väärtuse langusega.

For identification purposes only
 ERNST & YOUNG
03.12.2008

Vähemusosalus, milleks on see osa tütaretevõtja kasumist või kahjumist ning netovarast, mis ei kuulu kontsemile, kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes ja bilansis (omakapitali koosseisus) eraldi real.

Uued tütaretevõtjad (äriühendused) kajastatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ostumeetodil. Konsolideeritud kasumiaruandes ja konsolideeritud rahavoogude aruandes kajastatakse uute tütaretevõtjate majandustulemusi ja rahavoogusid nende omandamise kuupäevast alanud perioodi kohta. Äriühenduse soetusmaksumus jagatakse varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglastele väärtustele omandamise kuupäeva seisuga. Seda osa soetusmaksumusest, mis ületab soetatud netovara õiglast väärtust, kajastatakse firmaväärtusena (vt. lisa 5.11). Firmaväärtus peegeldab seda osa soetusmaksumusest, mis maksti soetatud ettevõtja selliste varade eest, mida ei ole võimalik eristada ja eraldi arvele võtta. Juhul, kui soetusmaksumus on soetatud netovara õiglastest väärtusest väiksem, siis selline vahe kajastatakse koheselt täies ulatuses kasumiaruandes tuluna.

Vähemusosaluse soetus kajastatakse selliselt, et soetusmaksumuse ja soetatud vähemusosaluse bilansilise väärtuse (kontserni konsolideeritud aruandes) vahe kajastatakse otse emaettevõtja omanikele kuuluvas omakapitalis.

LISA 3 ARVESTUSPÕHIMÕTETE JA ESITUSVIISIDE MUUDATUSED

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandeid koostatakse lähtudes järjepidevuse ja võrreldavuse printsibist, mis tähendab, et kontsern rakendab jätkuvalt samu arvestuspõhimõtteid ja esitusviise. Arvestuspõhimõtete ja esitusviiside muudatusi tehakse vaid juhul, kui see on tingitud uuest või muudetud IFRS standardist ja tõlgendusest või kui uus arvestuspõhimõte ja / või esitusviis annavad objektiivsema ülevaate kontserni finantsseisundist, majandustulemusest ja rahavoogudest.

3.1 Muudatused arvestuspõhimõtetes ja esitusviisis

Käesoleva raamatupidamisaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted ja aruande esitamine järgib eelmisel majandusaastal rakendatud põhimõtteid. Peale selle on kasutatud järgmisi uusi/muudetud standardeid, mis ei mõjuta oluliselt raamatupidamisaruannet:

Rahvusvaheline finantsaruandlusstandard (IFRS) 7 - Finantsinstrumentid: avalikustatav teave. IFRS 7 näeb ette avalikustamist, mis võimaldaks kasutajatel hinnata kontserni finantsinstrumentide olulisust ja finantsinstrumentidega seotud riskide olemust ja suurus.

Rahvusvaheline raamatupidamisstandard (IAS) 1 - Raamatupidamisaruande esitusviis. Vastavalt standardi muudatusele peab kontsern kasutama uut esitusviisi, mis võimaldaks raamatupidamisaruande kasutajatel hinnata kontserni kapitali juhtimise eesmärke, põhimõtteid ja protsesse.

Rahvusvaheline finantsaruandluse tõlgenduste komitee (IFRIC) standard 10 - Vahearuanete koostamine ja väärtuse langus. Tõlgendusega sätestatakse, et ettevõtte ei tohi tühistada eelmises vahearuandes kajastatud maineväärtuse langust ja omakapitaliinstrumenti või soetusmaksumuses kajastatud finantsvarasse tehtud investeeringu väärtuse langust.

IFRIC 11 IFRS 2 - Tehingud kontserni ja omaaktsiatega. See tõlgendus sätestab korra, mille alusel tuleb töötajatele antud õigusi ettevõtte omakapitaliinstrumentidele kajastada omakapitaliga arveldatavatena isegi siis, kui ettevõtte ostab instrumentid kolmandalt poolelt või vajalikud instrumentid tagavad aktsionärid. Kontsern muutis eeltoodule vastavalt oma arvestuspõhimõtteid. Kontsern ei ole käesoleva tõlgenduse alla kuuluvaid instrumente väljastanud.

IFRIC 12 – Teenuste kontsessioonikokkulepped. Tõlgendus selgitab, kuidas peaksid teenuste kontsessioonikokkulepete sõlmijad rakendama kehtivaid rahvusvahelisi finantsaruandlusstandardeid (IFRS) teenuste kontsessioonikokkulepete alusel võetud kohustuste ja omandatud õiguste kajastamisel. Tõlgendust kohaldatakse 1. jaanuaril 2008 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Kontsern rakendas standardis IFRIC 12 kirjeldatud põhimõtet juba 2007/2008 aasta raamatupidamisaruandes. Üksikasjalikum teave on toodud lisis 27.

3.2 Uued rahvusvahelised finantsaruandluse standardid ja tõlgendused

Kontserni juhtkonna hinnangul mõjutavad teatud uued või muudetud rahvusvahelise finantsaruandluse standardid ja nende tõlgendused, mis olid käesoleva konsolideeritud raamatupidamisaruande koostamise ajaks välja antud, kuid polnud veel jõustunud ning mida kontsern ei olnud eelnevalt kasutanud, kontserni varade ja kohustuste väärtust seisuga 30. juuni 2008 ning ka raamatupidamisaruande esitusviisi. Kontsern rakendab nende jõustumise kuupäevast alates või Euroopa Liidus kinnitamisest alates (kui kinnitamine toimub hiljem) järgmisi standardeid:

IAS 23 – Laenukasutuse kulutused (muudetud). Muudetud IAS 23 näeb ette teatud vara soetamise, ehitamise või tootmisega otseselt seotud laenukasutuskulude kapitaliseerimise. Muudetud IAS 23 kohaldatakse 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele ning see mõjutab eeldatavasti kontserni raamatupidamisaruandeid.

IFRS 8 – Tegevussegmentid. IFRS 8 kehtestati 2006. aasta novembris ja seda kohaldatakse 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. IFRS 8 näeb ette, et ettevõtte peavad avaldama teabe segmentide kohta, lähtudes ettevõttes peamisi otsuseid vastuvõtva juhi ülevaadatud teabest. Kontsern on jõudnud järeldusele, et IFRS 8-s avaldatud tegevussegmentid on samad, mis IAS 14 avaldatud ärisegmentid. Standardi mõju teiste segmentide kohta avalikustatavate teabele vajab veel hindamist. Kuna tegemist on avalikustamisstandardiga, ei mõjuta muudatuse kohaldamine 2009. aasta kontserni finantsseisundit või majandustulemusi.

IFRIC 13 – Püsikliendiprogrammid. IFRIC 13 tõlgendust kohaldatakse 1. juulil 2008 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Tõlgendus näeb ette püsiklientidele antud soodustuste kajastamise selle müügitehingu eraldi osana, mille alusel soodustusi antakse, ja seega tuleb osa saadud tasu õiglasest väärtusest kajastada krediti edasilükkamisena selle täitmise perioodil. Kontserni arvetes ei mõjuta see tõlgendus kontserni raamatupidamisaruandeid, kuna kontsern ei kasuta sellised skeeme.

IFRIC 14 IAS 19 – Kindlaksmääratud hüvitisega vara limiit, minimaalsed rahastamisnõuded ja nende koosmõju. IFRIC 14 tõlgendust kohaldatakse 1. jaanuaril 2008 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Tõlgendus selgitab, kuidas hinnata kasumimäära limiiti kindlaksmääratud hüvitisskeemi puhul, mida IAS 19 (töövõtjate hüvitised) alusel saab kajastada varana. Kontserni hinnangul ei mõjuta see tõlgendus kontserni finantsseisundit või majandustulemusi, kuna kõik kindlaksmääratud hüvitisega skeemid on praegu kahjumis.

IFRIC 15 – Kinnisvara ehituslepingud. IFRIC 15 tõlgendust kohaldatakse 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Tõlgendust tuleb kohaldada tagasiulatuvalt. See täpsustab, millal ja kuidas tuleks kajastada kinnisvara müügist saadud tulusid ja müügiga kaasnevaid kulusid juhul, kui arendaja ja ostja sõlmivad lepingu enne ehitustööde lõppu. Peale selle selgitab tõlgendus, kuidas teha selgeks, kas leping kuulub IAS 11 või IAS 18 rakendusallasse.

IFRIC 16 – Välisettevõttesse tehtud netoinvesteeringu riskiarvestus. IFRIC 16-t kohaldatakse 1. oktoobril 2008 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Tõlgendust tuleb kohaldada etteulatuvalt. IFRIC 16 selgitab, kuidas kajastada netoinvesteeringu riskide maandamist. See sisaldab juhtnõore välisvaluutaga seotud riskide määratlemiseks, mida võib netoinvesteeringu riskide maandamisel riskidena arvestada, kus saab kontsernisiseselt hoida netoinvesteeringu riskimaandusinstrumente ja kuidas peaks ettevõtte määratlema valuutakursside muutusest tekkinud netoinvesteeringu või riskimaandusinstrumentidega seotud kasumi või kahjumi suurust, mis tuleb netoinvesteeringu realiseerimisel ümber hinnata.

IFRS 1 – Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne rakendamine ja IAS 27 – Konsolideeritud ja eraldi raamatupidamisaruanded. IFRS 1 muudatused lubavad ettevõtte määratleda tütaretevettesse, ühiselt kontrollitud ettevõtetesse või sidusettevettesse tehtud investeeringute „kulud,“ kui ettevõtte alustab raamatupidamisaruannete koostamist vastavalt IFRSile kooskõlas IAS 27-ga või kasutades eeldatava kulu põhimõtet. IAS 27 muudatus näeb ette, et kõik tütaretevettest, ühiselt kontrollitud ettevõtetest või sidusettevettest saadud dividendid tuleb kajastada eraldi raamatupidamisaruande kasumiaruandes. Mõlemaid muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. IAS 27 muudatus tuleb rakendada etteulatuvalt. Uued nõuded puudutavad ainult emaettevõtte eraldi kasumiaruannet ning ei oma mõju konsolideeritud raamatupidamisaruandeid.

IFRS 3R – Äriühendused ja IAS 27R – Konsolideeritud ja eraldi raamatupidamisaruanded. Muudetud standardeid kohaldatakse 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. IFRS 3R-ga sätestatakse mitmed muudatused äriühenduste arvestuspõhimõtetes pärast nimetatud kuupäeva, mis mõjutavad maineväärtuse arvestust, selle perioodi aruandlustulemusi, kus omandamine toimub ja edasisi aruandlustulemusi. IAS 27R näeb ette, et tütaretevõtte osakutes toimunud muutus (kontrolli kaotamiseta) tuleb kajastada aktsiatehinguna. Seega ei mõjuta sellised tehingud edaspidi maineväärtust, kasumit ja kahjumit. Peale selle muudetakse standardiga tütaretevõtte kahjumi ning tütaretevõtte üle kaotatud kontrolli arvestust. Sellest tulenevalt

muudeti standardeid IAS 7 – Rahavoogude aruanne, IAS 12 – Tulumaks, IAS 21 – Valuutakursside muutuste mõju, IAS 28 – Investeeringud sidusettevõtetesse ning IAS 31 – Osalus ühisettevõtetes. IFRS 3R ja IAS 27R muudatused mõjutavad edaspidiseid omandamisi, kontrolli kaotamist ja tehinguid vähemusosalusega.

IAS 1 - Muudatused raamatupidamisaruannete esitamises. Muudetud standardit kohaldatakse 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Standardiga tehakse vahet omanikke puudutavate omakapitali muutuste ja mitteomanikke puudutavate omakapitali muutuste vahel. Omakapitali muutuste aruanne peab sisaldama üksikasjalikke andmeid ainult omanikega tehtud tehingute kohta, muutused mitteomanike osas võib esitada ühe reana. Peale selle sätestatakse standardiga põhjalik kasumiaruande esitamine, kus on kas ühes aruandes või kahes omavahel seotud aruandes ära toodud kõik kajastatud tulu- ja kululiigid. Kontsern ei ole veel lõplikult otsustanud, kas esitada üks või kaks aruannet.

IAS 32 - Finantsinstrumendid: esitusviis ja IAS 1 – Raamatupidamisaruannete esitamine – Müüdvad finantsinstrumendid ja likvideerimisega kaasnevad kohustused. IAS 32 ja IAS 1 nimetatud muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Muudatustega sätestatakse piiratud ulatusega erandid müüdvate instrumentide kapitalina klassifitseerimiseks juhul, kui need vastavad teatud eritingimustele. Standardi muudatused ei mõjuta kontserni finantsseisundit või majandustulemusi, kuna kontsern ei ole selliseid instrumente välja andnud.

IAS 39 – Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmise – nõuetele vastavad maandatavad alusinstrumendid. IAS 39 muudatusi kohaldatakse 1. juulil 2009 või hiljem alanud aruandlusperioodidele. Muudatus puudutab ühepoolse riski määramist maandatavas alusinstrumendis ning inflatsiooni määramist maandatava riskina või selle teatud osana konkreetsetes olukordades. See selgitab, et ettevõtte on lubatud määrata finantsinstrumendi õiglase väärtuse muutuse teatud osa või rahavoo muutus maandatava alusinstrumendina. Kontsern on jõudnud järeldusele, et muudatus ei mõjuta kontserni finantsseisundit või majandustulemusi, kuna kontsern ei kasuta selliseid instrumente.

IFRS 2 – Aktsiapõhine makse (muudatused). 2. jaanuaril 2008 avaldas rahvusvaheline raamatupidamisstandardite nõukogu (IASB) IFRS 2 muudatuse, mis täpsustab omandi üleandmise mõistet ja näeb ette annulleeritud hüvitise käsitlemise. Muudatus kohaldatakse 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele.

IFRS-ide täiendused. 2008. aasta mais andis IASB välja oma esimese standardite muutuste kogumiku, mille eesmärk on vasturääkivuste kõrvaldamine ja sõnastuste täpsustamine. Kogumik sisaldab eraldi üleminekusätteid iga standardi kohta. Muudetud on järgmisi standardeid:

IAS 1 - Raamatupidamisaruannete esitamine
IAS 8 - Arvestuspõhimõtted, raamatupidamisliike hinnangute muutused ja vead
IAS 10 - Bilansipäevajärgsed sündmused
IAS 16 - Materiaalne vara
IAS 23 - Laenukasutuskulud
IAS 28 - Investeeringud sidusettevõtetesse
IAS 31 - Osalus ühisettevõtetes
IAS 36 - Varade väärtuse langus
IAS 38 - Immateriaalne vara
IFRS 7 - Finantsinstrumendid: avalikustatav teave

Kontserni hinnangul ei mõjuta need muutused oluliselt raamatupidamisaruandeid.

LISA 4 OLULISED JUHTKONNAPOOLED OTSUSED JA HINNANGUD

Konsolideeritud finantsaruannete esitamine kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu eeldab juhtkonnapoolsete hinnangute ja otsuste tegemist, mis mõjutavad varade ja kohustuste kajastamisepõhimõtteid ja väärtust bilansipäeval.

Kuigi nimetatud otsused ja hinnangud on juhtkonna poolt järjepidevalt üle vaadatud ja need põhinevad eelnevatel kogemustel ning parimal olemasoleval teadmisel tõenäolistest tulevikusündmustest, võivad tegelikud tulemused hinnangulistest tulemustest erineda.

4.1 Juhtkonnapoolsed otsused

Olulisemad juhtkonnapoolsed otsused, mis omavad mõju konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastatud informatsioonile, puudutavad kinnisvara klassifitseerimist.

Kinnisvaraobjektide klassifitseerimisel varuks, kinnisvarainvesteeringuks või materiaalseks põhivaraks (lõpetamata ehitis) on lähtutud juhtkonna soetusjärgsetest kavatsustest objektide edasisel kasutamisel. Plaanide elluviimine nõuab tihti peale juhtkonnast sõltumatuid täiendavaid otsuseid (maa sihtotstarbe muutmine, detailplaneeringute kinnitamine, ehituslubade andmine jmt.), mis kahandab varade klassifitseerimise täpsust. Informatsioon kinnisvara bilansilise väärtuse kohta on toodud lisades 13, 15 ja 16.

Varudena kajastatud kinnisvaraobjektide soetuseesmärgiks on nende välja arendamine võõrandamise eesmärgil. Samuti esitatakse varudena tavapärase äritegevuse käigus edasimüügiks soetatud kinnisvaraobjekte.

Kinnisvarainvesteeringu omandamise eesmärgiks on saada tulu kinnisvaraobjekti kasutusrendi maksetest või turuväärtuse kasvust. Kinnisvarainvesteeringuteks loetakse ka objekte, mida hoitakse pikaajaliselt ja millel on mitmeid võimalikke kasutuseesmäärke.

Kinnisvaraobjektid, mida kontsern alles arendab välja kasutusrendi tingimustel renditavaks varaks või kus toimub soetatud hoone oluline rekonstrueerimine, kajastatakse kinnisvarainvesteeringuna alles pärast objekti valmimist (kasutusloa saamist). Kirjeldatud objektid näidatakse kuni valmimiseni materiaalse põhivara hulgas lõpetamata ehitisena.

Varem kinnisvarainvesteeringuna kajastatud kinnisvaraobjektide täiendaval arendamisel ei klassifitseerita neid ajutiselt ümber lõpetamata ehitiseks.

4.2 Peamised hindamisebakindlused

Juhtkonnapoolsete hinnangute alusteks on eelnevad kogemused ning olemasolevad faktid ja teadmised kuni aastaaruande valmimise kuupäevani. Bilansipäeval esitatud varade ja kohustuste ning nendega seotud tulude ja kulude puhul on seetõttu suurem või väiksem oht, et antud hinnanguid tuleb tulevikus korrigeerida. Hinnangute ebakindlusest enim mõjutatud valdkondi, millega kaasneb tavapärasest suurem korrigeerimisvajaduse ilmnemise risk, on kirjeldatud alljärgnevalt.

4.2.1 Nn. suhkrutrahviga seotud potentsiaalne kohustus

Maksu- ja Tolliamet tegi 17.06.2005 otsuse, millega kohustus AS-i Kalev kõrvaldama turult 15,6 tuhat tonni suhkrut (s.o. üleliigne laovaru seisuga 01. mai 2004). AS Kalev vaidlustas nimetatud otsuse, kuna juhtkonna hinnangul ei olnud grupil 1.mai 2004 seisuga üleliigset laovaru.

06.11.2006 tunnistas Maksu- ja Tolliamet tagasiulatuvalt otsuse andmise ajahetkest alates kehtetuks oma 17.06.2005 otsuse AS-ile Kalev ülekandevaru ja üleliigse laovaru määramise kohta. Maksu- ja Tolliamet leidis, et kehtetuks tunnistatud otsus toetus õigusvastastele alustele.

29.03.2007 tegi Maksu- ja Tolliamet otsus-maksuteate, milles tuvastas AS-ile Kalev suhkru üleliigse laovaru (01.05.2004 a. seisuga) 15,6 tuhat tonni ning määras üleliigse laovaru tasu summas 135,7 mln krooni. AS Kalev esitas Maksu- ja Tolliameti otsus-maksuteate tühistamiseks kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Samuti taotles AS Kalev otsus-maksuteate täitmise peatamist ning halduskohtus rahuldab selle taotluse.

Grupi juhtkonna hinnangul on kohtuvaidluse kaotamine ebatõenäoline.

AS Kalev on jätkuvalt seisukohal, et deklareeris oma suhkru laovaru õigesti ning ettevõtja ei olnud Maksu- ja Tolliameti poolt üleliigseks tunnistatud 15,6 tuhande tonni suuruse suhkru laovaru omanik ega valdaja seisuga 01.05.2004.

Vaata täiendavat informatsiooni nimetatud vaidluse osas ka lisast 24.2.3.

4.2.2 Maa ja ehituste ümberhinnatud väärtuse määramine

Materiaalse põhivarana kajastatud maad ja ehitisi hinnatakse ümber nende ümberhinnatud väärtusele (s.o. õiglasele väärtusele) piisavalt tihedalt, et nende varade bilansiline väärtus ei erineks oluliselt nende õiglasest väärtusest. Ehituste õiglase väärtuse määramisel on ühe hindamistehnikana kasutatud diskonteeritud rahavoogude analüüsi. Diskonteeritud rahavoogude väärtuse leidmiseks tuleb hindajal prognoosida kinnisvaraobjekti poolt genereeritavaid tulevase rendituluseid ja tegevusega seotud

kulusid. Samuti tuleb netorahavoo nüüdisväärtuse leidmiseks valida sobiv diskontomäär, mis väljendab parimalt raha hetkeväärtuse turusuundumusi ja varaga seotud spetsiifilisi riske. 2008. majandusaastal grupis ümberhindlusi ei tehtud. Eelmine ümberhindlus toimus 30.06.2006 ja ehitiste ümberhinnatud bilansiline maksumus oli 30.06.2008 seisuga 342 719 tuhat krooni (2007: 351 352 tuhat krooni).

4.2.3 Varade väärtuse languse test

Tulenevalt teatud indikaatoritest, et jahukondiitri, kondiitri ja meediasegmeni varade kaetav väärtus võib olla langenud alla nende bilansilist väärtuse, on kontsern läbi viinud varade kaetava väärtuse testi võrreldes varade bilansilist väärtust nende kaetava väärtusega. Vara kaetav väärtus on kõrgem kahest järgnevast väärtusest: vara õiglane väärtus (miinus müügikulutused) ja vara kasutusväärtus. Nimetatud võrdluse tulemusena selgus, et nende segmentide varade kaetav väärtus (milleks oli vara õiglane väärtus miinus müügikulutused) on kõrgem nende bilansilisest väärtusest ja varade allahindlus pole vajalik. Jahukondiitri, kondiitri ja meediasegmeni varade bilansilised väärtused on toodud lisas 6.

4.2.4 Firmaväärtuse väärtuse languse test

Kontsern hindab vähemalt kord aastas tütarettevõtete omandamisest tekkinud firmaväärtuse bilansilise maksumuse võimalikku vähenemist alla kaetava väärtuse. Hindamine toimub firmaväärtust omavate raha genereerivate üksuste õiglase väärtuse (miinus müügikulutused) või kasutusväärtuse kaudu. Kasutusväärtuse leidmiseks peab juhtkond prognoosima raha genereerivate üksuste tulevase netorahavoogusid ning valida sobiva diskontomäära rahavoogude nüüdisväärtuse määramiseks. Firmaväärtuse bilansiline maksumus oli 30. juuni 2008 seisuga 19 098 tuhat krooni (2007: 62 459 tuhat krooni). 2008. majandusaastal kajastati firmaväärtuse langus summas 4 091 tuhat krooni. Täiendav informatsioon firmaväärtuse väärtuse languse testi põhimõtetest ning tulemustest on kirjeldatud lisades 5.11 ja 17.

4.2.5 Nõuete bilansiline väärtus

Kontsern on andnud mitmeid tagatiseta laenusid, mille kaetav väärtus sõltub peamiselt sellest, kas laenusaja on võimeline laenu tagasi maksta. Tagatiseta laenude bilansiline väärtus 30. juuni 2007 seisuga on 38 955 tuhat krooni (2007: 54 690 tuhat krooni). Vaata täiendavat informatsiooni laenude osas lisast 11.

4.2.6 Materiaalse põhivarana kajastatud kinnisvara väärtuse languse test

Kontsern kajastab maad ja ehitisi ümberhindluse meetodil. Selleks hindab kontsern regulaarselt kas ümberhinnatud põhivara kaetav väärtus võib olla langenud alla nende bilansilist väärtust. Hindamine toimub materiaalsel põhivara omavate raha genereerivate üksuste õiglase väärtuse (miinus müügikulutused) või kasutusväärtuse kaudu. Kasutusväärtuse leidmiseks peab kontsern prognoosima raha genereerivate üksuste tulevase netorahavoogusid ning valida sobiva diskontomäära rahavoogude nüüdisväärtuse määramiseks. Täiendava informatsiooni osas vaata lisa 16.

LISA 5 KOKKUVÖTE OLULISEMATEST ARVESTUSPÕHIMÕTETEST JA HINDAMISALUSTEST

5.1 Aruandlus segmentide lõikes

Esmase segmentiaruandluse formaadina kajastatakse ärisegmente tegevusala järgi, kusjuures iseseisvaks ärisegmentiks on loetud oma toodangu/teenuse poolest selgesti eristuva ja iseseisva tulemusüksusena funktsioneerivat tegevusvaldkonda. Grupi peamised ärisegmentid on kondiitritoodete tootmine ja müük, jahukondiitritoodete tootmine ja müük, piimatoodete tootmine ja müük, ajakirjade kirjastamine (meedia), trükiteenuste osutamine ning kinnisvarategevus ja üritusturundus.

Segmenti tuluna kajastatakse otseselt segmentile omistatav tulu ja osa muudest tuludest, mida saab põhjendatud alustel segmentile jaotada. Need on tulud, mille ärisegment saab müügist grupivälistele klientidele või tehingutest teiste segmentidega.

Segmenti kulu on segmenti põhitegevusest tulenev otseselt segmentile omistatav kulu ja osa grupi kuludest, mida saab põhjendatud alustel segmentile jaotada. Need on kulud, mis on seotud grupivälistelt klientidelt ja teistelt segmentidelt saadud tuludega. Segmenti kulude hulka ei kuulu finantskulud, grupi üldhalduskulud ning muud grupi kui tervikuga seotud kulud.

Segmenti tulem on segmenti tulude ja segmenti kulude vahe.

Segmenti vara on segmenti põhitegevuses rakendatud vara, mida saab otseselt segmenti omaks pidada või põhjendatud alustel segmentile jaotada. Segmenti vara on näiteks segmenti põhitegevuses kasutatav käibevara, kinnisvarainvesteering, materiaalne põhivara ja immateriaalne vara. Kui mingi vara amortisatsioonikulu on arvatud segmenti kulude hulka, loetakse see varaobjekt ka segmenti vara hulka. Segmenti vara hulka ei kuulu vara, mida kasutatakse grupi üldvajadusteks või mida ei saa

otseselt segmendile jagada. Kui on olemas põhjendatud jaotusalus, siis on kahe või enama segmendi poolt kasutatav vara jagatud nende segmentide vahel.

Segmendi kohustuseks loetakse sellised põhitegevusega seotud kohustused, mida saab otseselt segmendile omistada või põhjendatud alustel segmendile jaotada. Segmendi kohustusteks on näiteks tasumata arved ja muud võlad, viitvõlad, klientide ettemaksed, eraldised ja muud toodete ja teenustega seotud kohustused. Segmendi kohustuse hulka ei kuulu finantseerimistegevusest tekkinud laenud, kapitalirendi kohustused, võlakirjad ja muud kohustused. Samuti ei kuulu segmendi kohustuste hulka tulumaksukohustus.

Grupi teiseseks segmenteerimise aluseks on geograafiline jaotus.

5.2 Müügitulu arvestus

Müügitulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist. Ettemaksed ajakirjanduse tellimuste eest kajastatakse algselt saadud ettemaksetena ning kantakse tuldesse lineaarselt tellimisperioodi vältel. Reklaamitulu kajastatakse selles perioodis, mil reklaam ilmub. Seni kajastatakse reklaami eest saadud ettemakseid bilansis real "klientide ettemaksed".

Kinnisvara müüki kajastatakse siis, kui kõik olulised kinnisvaraga seotud riskid ja hüved on kandunud üle müüjalt ostjale ning müüjal puudub kohustus teha kinnisvaraobjekti juures olulisi täiendavaid töid. Üldjuhul ühtib müügi kajastamishetk asjaõiguslepingu sõlmimise hetkega. Klientide poolt enne lepingu sõlmimist makstud summad kajastatakse bilansis real "klientide ettemaksed".

Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemist intressimäära. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

5.3 Välisvaluuta arvestus

Välisvaluutas toimunud tehingud on ümber hinnatud Eesti kroonidesse kasutades tehingupäeval kehtinud Eesti Panga vastava valuuta ametlikku noteeringut. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused on ümber hinnatud bilansipäeval kehtinud Eesti Panga ametliku noteeringu alusel. Ümberhindamisest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes (valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis tekivad nõuetelt ostjate vastu ja kohustustelt tarnijate ees kajastatakse muude äritulude ja -kuludena; muud kasumid ja kahjumid kajastatakse muude finantstulude ja -kuludena).

Välismaal asuvate tütarettevõtjate Kalev Merchant Services Ltd ja Stude REC EOOD arvestusvaluuta on nende majanduskeskkonna (vastavalt Ameerika Ühendriigid ja Bulgaaria) valuuta, mis erineb emaettevõtja arvestusvaluutast. Seetõttu on konsolideerimisel tütarettevõtjate aruanded arvestatud ümber välisvaluutast Eesti kroonidesse kasutades järgmisi kursse:

- vara (s.h. äriühendusest tekkinud õiglase väärtuse korrigeerimised ja firmaväärtus) ning kohustused on ümber arvestatud bilansipäeval kehtiva Eesti Panga vahetuskursside alusel;
- tulud ja kulud on ümber arvestatud aasta keskmise valuutakursi alusel.

Ümberhindluse kursivahed kajastatakse omakapitalis eraldi real "realiseerimata kursivahed".

5.4 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes lühiajalisi üllikviidseid investeeringuid, mis on vabalt konverteeritavad teatud rahasummaks ja millega seotud väärtuse muutumise risk on ebaoluline, s.o. kassas olevat sularaha, nõudmiseni hoiseid pankades ja tähtajalisi hoiseid tähtajaga kuni 3 kuud (soetushetkel).

5.5 Laenuid ja muud nõuded

Laenuid ja muud nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Muude nõuete hulka kuuluvad muuhulgas ka nõuded ostjate vastu. Kontsernil ei ole lunastamistähtajani hoitavaid finantsvarasid ega finantsvarasid, mida kajastatakse õiglaselt väärtuses läbi kasumiaruande.

Laenuid ja muud nõuded võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on vara eest makstud tasu õiglane väärtus. Soetusmaksumuse hulka on loetud kõik finantsvara soetamisega otseselt kaasnenud kulutused.

Omandamise järgselt mõõdetakse laenusid ja nõudeid amortiseeritud soetusmaksumuses kasutades efektiivset intressimäära. Amortiseeritud soetusmaksumus leitakse kogu finantsvara kasuliku eluea kohta, kusjuures arvesse on võetud soetamisel tekkinud diskontod ja preemiad ning tehinguga otseselt seotud kulutused.

Objektiivsete asjaolude ilmnemisel, mis viitavad laenuid ja muude nõuete kaetava väärtuse vähenemisele alla bilansilise väärtuse, hinnatakse nende varade kaetavat väärtust ja vajadusel hinnatakse nõue alla. Kaetavaks väärtuseks loetakse finantsvarast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdiseväärtus diskonteerituna esmasel kajastamisel fikseeritud efektiivse intressimääraga. Äritegevusega seotud nõuete allahindlus kajastatakse kasumiaruandes ärikuluna kirjetel "muud äritulud" ja „muud ärikulud“ ning investeerimistegevusega seotud nõuete allahindlus esitatakse kasumiaruandes finantskuluna.

Varem alla hinnatud nõude laekumisel või muude allahindlust kehtetuks muutvate sündmuste korral allahindlused tühistatakse ja sellised tühistamised esitatud kasumiaruande vastava kulukirje vähendusena, kus allahindlus algselt kajastati.

Nõuete kajastamine lõpetatakse siis, kui see on kas tasutud, müüdüd või kui sellest nõudest saadavad rahavood antakse täies ulatuses ja olulise viivitusega edasi kolmandale sõltumatule osapoolle, kellele enamik finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest on üle antud.

5.5.1 Faktooring

Faktooring on nõuete müük, kusjuures sõltuvalt faktooringlepingu tüübist on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad ka sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõigusega faktooring).

Regressiõigusega faktooringut kajastatakse kui finantseerimistingut (s.t. nõude tagatisele võetud laenu) ning nõuet kajastatakse bilansis kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Faktooringtehingust tekkinud faktooringkohustust kajastatakse analoogiliselt muudele võlakohustustele.

Regressiõigusega faktooringut kajastatakse kui nõude müüki. Kulu nõuete müügist kajastatakse kas finantskuluna või nõude allahindluse kuluna, sõltuvalt sellest, kas tehing tehti rahavoogude juhtimise või halbade nõuete riski maandamise eesmärgil.

5.6 Müügivalmis finantsvara

Müügivalmis finantsvara kajastatakse õiglaselt väärtuses või soetusmaksumuses, kui tegemist on selliste omakapitali instrumentidega, mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata. Õiglase väärtuse muutused kajastatakse otse omakapitalis. Kontsern ei oma müügivalmis finantsvarasid.

5.7 Varud

Varud kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või neto realiseerimismaksumuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Neto realiseerimismaksumus on müügihind, millest on maha arvatud eeldatavad müügiga seotud kulud. Varude arvestamisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit.

Valmistoodangu ja lõpetamata toodangu soetusmaksumus koosneb tooraine maksumusest, otsestest tööjõukuludest, muudest otsestest kuludest ja tootmise üldkuludest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse (baseerub normaalsel tootmisvõimsusel).

Teleprogrammide litsentsid võetakse arvele soetusmaksumuses ning nende arvestamisel kasutatakse individuaalse hindamise meetodit. Litsentsid ning omasaadete tegemisega seotud kulud kantakse kuludesse vastavalt nende edastamisele eetris. Esimese näitamisega kantakse kulusse 2/3 kogu saate maksumusest ja ülejäänud 1/3 maksumusest jagatakse korduste vahel.

5.8 Investeering sidusettevõttesse

Investeering sidusettevõttesse kajastatakse kapitaliosaluse meetodil. Sidusettevõtteks on ettevõtte, mille üle kontsern omab olulist mõju ning mis ei ole ei tütarettevõtte ega ühisettevõtte.

Kapitaliosaluse meetodi kohaselt võetakse investeering bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel investori osalusega muutustes investeeringuobjekti omakapitalis.

Sidusettevõtte soetamisega tekkinud firmaväärtus kajastatakse osana soetusmaksumusest ning seda ei amortiseerita. Grupile kuuluv osa sidusettevõtte majandustulemusest kajastatakse kasumiaruandes. Omavahelistel tehingutel tekkinud kasumid elimineeritakse vastavalt ettevõtte osaluse suurusle sidusettevõttes.

Konsolideerimise eesmärgil koostatakse sidusettevõtte raamatupidamise aruanded sama perioodi kohta kui ülejäänud grupil. Kui sidusettevõtte kasutab samaste tehingute puhul ülejäänud grupist erinevaid arvestuspõhimõtteid, tehakse grupi konsolideeritud raamatupidamisaruannetes sobivad korrektuurid.

Grupi juhtkond hindab, kas seoses sidusettevõtte väärtuse vähenemisega on vajadus selle väärtust alla hinnata. Igal bilansipäeval otsustab grupi juhtkond, kas on sõltumatuid viiteid sellele, et sidusettevõtte kaetav väärtus võib olla langenud alla selle bilansilisele väärtust. Sellisel juhul arvutatakse vähenenud väärtus kui sidusettevõtte õiglase väärtuse ja bilansilise maksumuse erinevus ning kajastatakse see kasumiaruandes kuluna.

5.9 Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna kajastatakse maad ja ehitisi, mida hoitakse pikaajalise renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida kontsern ei kasuta oma majandustegevuses. Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid (s.o notaritasud, riigilõivud, nõustajatele makstud tasud ja muud kulutused, ilma milleta ei oleks ostutehing tõenäoliselt aset leidnud). Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid õiglases väärtuses, mille muutused kajastatakse kasumiaruandes ridadele „muud äritulud“ ja „muud ärikulud“. Õiglase väärtuse muutused, mis tekivad esmakordsel ümberhindamisel materiaalsest põhivarast kinnisvarainvesteeringuks ümberklassifitseerimisel, kajastatakse otse omakapitalis real „Ümberhindluse reserv“. Kui varaobjekti bilansilist maksumust ümberhindluse tulemusel vähendatakse, kajastatakse see kasumiaruandes. Samas kajastatakse bilansilise maksumuse vähenemist otse ümberhindluse reservi real ulatuses, mis ei ületa sama varaobjekti osas kajastatud ümberhindluse reservi.

5.10 Materiaalne põhivara

Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Soetamisjärgselt kajastatakse materiaalne põhivara maa ja ehitiste puhul ümberhinnatud väärtuses ja muude varade puhul soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud amortisatsioon ja väärtuse languse allahindlused.

Arvelevõetud materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud (näiteks mõne varaobjekti teatud osade asendamine) on liisatud varade bilansilisele väärtusele siis, kui on täidetud järgmised kriteeriumid: (a) on tõenäoline, et kontsern saab sellest tulevikus majanduslikku kasu ning (b) nende soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Selliselt asendatud osad on kantud bilansist välja. Kõik muud põhivaradega seotud väljaminekud kajastatakse kulutuste tegemise perioodi kuludes.

Ümberhindluse kuupäeval asendatakse maa ja ehitise senine soetusmaksumus tema õiglase väärtusega ümberhindluse kuupäeval ja senine akumuleeritud amortisatsioon elimineeritakse. Kui ümberhindamise tagajärjel vara bilansiline väärtus suureneb, kajastatakse vahe uue ja vana bilansilise väärtuse vahel otse omakapitalis real „Ümberhindluse reserv“. Samas tuleb bilansilise maksumuse suurenemist kajastada kasumiaruandes ulatuses, mis katab sama varaobjekti bilansilise maksumuse

vähennemist, mis on varem kasumiaruandes kajastatud. Kui ümberhindluse tagajärjel vara bilansiline maksumus väheneb, kajastatakse vana ja uue väärtuse vahe kasumiaruandes põhivara allahindluse kahjumina, v.a. see osa allahindlusest, mis tühistab varem kajastatud üleshindluse ja mis kajastatakse otse omakapitalis.

Omakapitalis kajastatud ümberhindluse reserv realiseerub ehk kantakse jaotamata kasumisse ümberhinnatud vara amortisatsiooni perioodi jooksul või kui vara kajastamine lõpetatakse enne selle amortiseerimise perioodi lõppu, siis realiseerub selle varaga seotud ümberhindluse reservi jääk täies ulatuses kajastamise lõpetamise momendil.

Põhivara kulumit arvestatakse soetusmaksumuselt lineaarsel meetodil vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Amortisatsioonimäärad aastas on põhivara gruppidele järgmised:

▪ hooned ja ehitised	3 %;
▪ masinad, seadmed ja transpordivahendid	10-30%;
▪ arvutustehnika	30-50%;
▪ muu põhivara	20-30%.

Maad ei amortiseerita.

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodeid, -norme ja lõppväärtusi on üle vaadatud vähemalt iga majandusaasta lõpul. Hindamisaluste korrigeerimisel on muutused arvesse võetud edasiulatuvalt.

Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et bilansiline väärtus võib olla langenud alla vara kaetava väärtuse (vaata selle kohta arvestusprintsipi 5.13).

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui kontsern ei eelda selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist. Kasumid ja kahjumid vara kajastamise lõpetamisest on saadavate netosissetulekute ja vara bilansilise maksumuse vahe ja need kajastatakse kasumiaruandes ridadel „muud äritulud“ ja „muud ärikulud“.

5.11 Firmaväärtus

Äriühenduse tulemusena tekkinud firmaväärtus kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on äriühenduse soetusmaksumuse see osa, mis ületab omandatud tütarettevõtja varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglast väärtust soetamiskuupäeval.

Pärast arvelevõtmist kajastatakse firmaväärtust soetusmaksumuses, millest arvatakse maha akumulieeritud väärtuse langused. Firmaväärtuse väärtuse langusi kontrollitakse kord aastas või sagedamini, kui sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et firmaväärtuse väärtus võib olla vähenenud.

Väärtuse languse testimise eesmärgil on äriühendusest tekkinud firmaväärtused jagatud grupi nendele raha genereerivatele üksustele, mis peaksid saama konkreetsest äriühendusest majanduslikku kasu, või selliste üksuste rühmadele. Iga raha genereeriv üksus või nende üksuste rühm, millele firmaväärtus on jagatud, (1) on grupi madalaim tase, mida juhitakse ja kontrollitakse grupi juhtkonna poolt; ja (2) ei ole suurem, kui segment vastavalt grupi esmase segmendiaruandluse formaadile.

Vara väärtuse languse testi osas on täpsem arvestusprintsip toodud lisa 5.13.

5.12 Muu immateriaalne põhivara

Äriühendustest eraldi omandatud immateriaalsed varad võetakse arvele soetusmaksumuses. Immateriaalsed varad, mis on omandatud läbi äriühenduse, võetakse arvele firmaväärtusest eraldi, kui nende õiglast väärtust saab soetamiskuupäeval usaldusväärselt hinnata. Pärast arvele võtmist kajastatakse immateriaalseid varasid nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja akumulieeritud vara väärtuse languse kahjumid.

Immateriaalsete varade puhul hinnatakse, kas tegemist on piiratud või määramata kasuliku elueaga varaga. Kui varal on piiratud eluiga, siis amortiseeritakse seda lineaarsel meetodil vastavalt vara kasulikule elueale (viis aastat). Selliste varade osas viiakse läbi vara väärtuse test, kui on asjaolusid, mis viitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse (vt. lisa 5.13). Piiratud elueaga immateriaalsete varade amortisatsiooni perioodi ja meetodit vaadatakse üle igal majandusaastal.

Muutused eeldatavas kasulikus elueas või vara tulevase majandusliku kasu ajalises struktuuris kajastatakse vastavalt kui muutusi amortisatsiooni perioodis ja meetodis ehk kui muutustena raamatupidamislikes hinnangutes. Piiratud kasuliku elueaga immateriaalse vara amortisatsiooni kulu kajastatakse kasumiaruande selles kulude grupis, kuhu konkreetne immateriaalne vara funktsionaalselt kuulub.

5.12.1 Uurimis- ja arendusväljaminekud

Uurimisväljaminekud kajastatakse nende tekkimisel kuludena. Immateriaalsed varad, mis tulenevad arendusprojektidest, võetakse varana arvele vaid siis, kui kontsern suudab näidata (1) oma tehnilisi võimalusi vara viimiseks kasutamise- või müügikõlblikku valmidusse; (2) oma kavatsust arendusprojekt lõpule viia ja võimet seda vara kasutada või müüa; (3) kuidas vara tulevikus majanduslikku kasu toob; (4) oma finantsilisi võimalusi arendusprojekt lõpetada; ja (5) et arendusprojektiga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Pärast arvelevõtmist kajastatakse arendusprojekte nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud vara väärtuse languse kahjumid. Kapitaliseeritud kulutused amortiseeritakse vastavalt perioodile, mille jooksul eeldatakse sellest projektist müügitulu saamist.

Kui arendusprojekt ei ole veel kasutamiseks või müügiks valmis, siis viiakse selliste projektide osas igal aastal läbi vara väärtuse languse test. Juhul, kui aasta sees tekib asjaolusid, mis viitavad võimalikule vara väärtuse langusele, viiakse väärtuse languse test läbi sagedamini.

5.13 Vara väärtuse langus

Vara kaetava väärtuse langemisele alla bilansilise väärtuse viitavate asjaolude olemasolu analüüsitakse igal bilansipäeval. Põhjuste ilmnmisel või minimaalselt kord aastas (kui see on nõutud) viib kontsern läbi vara kaetava väärtuse hindamise testi. Kui vara kaetav väärtus on madalam kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse vara üksikuna või raha genereeriva üksusena alla kuni selle kaetava väärtuseni. Kaetav väärtus on leitud kahest kõrgemana: kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus (ehk kasutusväärtus) või selle vara õiglase väärtus vähendatuna müügikulutustega. Kasutusväärtuse hindamiseks on hinnangulisi rahavoogusid diskonteeritud hetke turuväärtuse suundumusi ja varaga seotud spetsiifilisi riske väljendava maksueelse määraga. Vara õiglase väärtuse määramisel kasutatakse vajadusel sõltumatute ekspertide abi. Vara või raha genereeriva üksuse moodustavate varade allahindlused esitatakse kasumiaruandes samal real, kus allahinnatud vara amortisatsioon on.

Väärtuse languse põhjuste kadumisel tühistatakse varem kajastatud allahindlus. Allahindluse asjaolude muutumist analüüsitakse vähemalt korra aastas igal bilansipäeval. Allahindluseid tühistatakse ja vara väärtust suurendatakse maksimaalselt bilansilise väärtuseni, mis varal oleks kujunenud allahindluse mittetegemisel. Vara allahindluse tühistamine kajastatakse kasumiaruandes varasema allahindlusega samal real. Erandina ei tühistata firmaväärtuse allahindlusi.

5.14 Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevat kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kasutades efektiivset intressimäära; kõik erinevused saadud summade (millest on maha arvatud tehingukulutused) ja lunastamisväärtuse vahel kajastatakse kasumiaruandes laenukohustuste perioodi jooksul. Finantskohustuste kajastamine lõpetatakse siis, kui see on kas tasutud, tühistatud või aegunud.

Laenukulutused kajastatakse nende tekkimisel kuluna (kasumiaruandes real „finantskulud“).

5.15 Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldised võetakse arvele siis, kui grupil on kehtiv kohustus (juriidiline või tegevusest tulenev), mis tuleneb bilansipäevaks toimunud sündmustest, kui on tõenäoline, et kohustuse täitmine nõuab grupilt ressurssidest loobumist ning kui kohustuse maksumust saab usaldusväärselt määrata. Kui raha ajaväärtuse mõju on oluline, siis diskonteeritakse eraldisi kasutades sellist maksueelset diskontomäära, mis vastab konkreetse kohustuse riskidele.

Tingimuslike kohustustena käsitletakse selliseid kohustusi, mille realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine või mille suurust ei ole võimalik usaldusväärselt mõõta. Tingimuslike kohustusi ei kajastata bilansis, vaid nende sisu avalikustatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades.

5.16 Ettevõtte tulumaks

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis väljamakstavaid dividende (22/78 enne 31. detsembrist 2007 makstud netodividendidelt; 21/79 2008. aastal makstud netodividendidelt).

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud lisas 20.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevad ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse.

USA-s ja Bulgaarias on ettevõtte puhaskasum tulumaksuga maksustatav. Bulgaarias on tulumaksumääraks 15% ning USA-s 22,5% (so. miinimummäär) maksustatavast tulust. Maksustatav tulu kalkuleeritakse ettevõtete kasumist enne tulumaksu, mida korrigeeritakse kohalike tulumaksuseaduste nõuetest lähtuvalt ajutiselt või püsivalt lubatud tulu- ja kulutäiendustega.

Välismaiste tütarettevõtete puhul kajastatakse edasilükkunud tulumaksuvara või -kohustus kõigi bilansikuupäeval esinevate varade ja kohustuste maksustamisväärtuste ning raamatupidamisväärtuste ajutiste erinevuste kohta arvatuna kohustusemeetodil. Edasilükkunud tulumaksuvara on bilansis esitatud vaid juhul, kui on ette näha, et tulevikus on tõenäoline edasilükkunud tulumaksuvaraga võrreldavas suuruses tulumaksukohustuse tekkimine, mida saaks kasutada tasaarveldamiseks.

5.17 Kohustuslik reservkapital

Kohustuslikku reservkapitali moodustatakse vastavalt Äriseadustikule aktsionäride üldkoosoleku otsuse alusel vähemalt 5% osas aruandeaasta puhaskasumist, kuni reservkapital on saavutanud suuruse 10% aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada eelmiste perioodide kahjumite katmiseks või aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei tehta väljamakseid aktsionäridele.

5.18 Valitsusepoolne sihtfinantseerimine

Valitsusepoolne sihtfinantseerimine kajastatakse õiglases väärtuses, kui on olemas piisav kindlus, et sihtfinantseerimine laekub ja kontsem nõustub valitsusepoolse sihtfinantseerimisega kaasnevate tingimustega.

Põhivara sihtfinantseerimine kajastatakse netomeetodil, st. saadud sihtfinantseerimise võrra vähendatakse vara soetusmaksumust ning edaspidi kajastub sihtfinantseerimine tuluna amortiseeritava vara eluea jooksul vähendatud amortisatsioonikulu kaudu.

Tegevuskulude sihtfinantseerimisest saadud tulu kajastatakse kasumiaruandes proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Tulu kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, st. saadud toetusi ja kompenseeritavat kulu kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse kasumiaruandes real "muud äritulud".

5.19 Hüvitised töövõtjatele

Eesti Vabariigi tervise-, pensioni- ja töötuskindlustussüsteemi raames tehakse kindlustusmaksed, mida arvutatakse brutopalgalt vastavalt iga-aastaselt kindlaksmääratud protsendile. Kontsernil ei ole juriidilist ega faktilist kohustust teha täiendavaid maksed, kui fondil ei ole piisavalt vara, et likvideerida võlgnevused töövõtjate ees. Üldmainitud maksed kajastatakse kasumiaruandes samal perioodil, kui palgakulud, millelt need maksed tehti.

5.20 Rendiarvestus

Rendilepingut loetakse kapitalirendiks, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Rendilepingud, kus kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved jäävad rendileandja kanda, kajastatakse kasutusrendina.

5.20.1 Kontsern kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse rendi jõustumisel bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks selliselt, et intressimäär oleks igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirenti tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

5.20.2 Kontsern kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastamist jätkatakse grupi bilansis analoogiliselt muule materiaalsele põhivarale või kinnisvarainvesteeringule. Renditul kajastatakse rendiperioodi jooksul kasumiaruandes lineaarselt tuluna.

5.21 Bilansipäevajärgsed sündmused

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mis ei ole seotud aruandeperioodi või eelnevate perioodide tehingutega, kuid mis oluliselt mõjutavad majandustulemust, on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

5.22 Investeeringud tütarettevõtjatesse konsolideerimata aruandes

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded on koostatud kooskõlas Eesti Raamatupidamise Seadusega ning need ei ole emaettevõtte eraldiseisvad finantsaruanded IAS 27 „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded” mõistes. Vt. lisa 29.

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes kajastatakse investeeringud tütarettevõtjatesse soetusmaksumuse meetodil. Soetusmaksumuse meetodi kasutamise korral kajastatakse investeering algselt soetusmaksumuses ehk omandamisel makstud tasu õiglases väärtuses ning hiljem korrigeeritakse vajadusel väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

Igal bilansipäeval analüüsitakse, kas on asjaolusid, mis viitavad, et vara bilansiline väärtus võib olla langenud alla selle kaetava väärtuse. Kui sellised asjaolud esinevad, siis viib kontsern läbi investeeringu kaetava väärtuse hindamise testi. Kui investeeringu kaetav väärtus oli madalam kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse vara alla selle kaetava väärtuseni. Kaetav väärtus leitakse kahest kõrgemana: kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus (ehk kasutusväärtus) või selle vara õiglane väärtus vähendatuna müügikulutustega. Allahindlused kajastatakse aruandeperioodi finantskuluna.

Tütarettevõtete poolt makstud dividendid on loetud finantstuluks nõudeõiguse tekkimisel. Tuluks ei loeta enne tütarettevõtte omandamishetke tekkinud omakapitalist makstud dividende. Selline osa dividendidest kajastatakse investeeringu vähendusena.

5.23 Teenuse kontsessioonilepingud

Teenuselepingu esitamise põhimõtted põhinevad IFRIC 12 juhenditel ning rakendatakse juhul kui:

- (a) Kontsern kohustub lepingust tulenevalt tagama teenuse osutamist tarbijatele avaliku sektori üksuse nimel.
- (b) Teenuselepingu sõlminud osapool (kontsessiooni andja) on avaliku sektori asutus, s.h. valitsusasutus, või teenuse pakkumiseks volitatud erasektori asutus.

- (c) Kontsern on vastutav vähemalt osalise infrastruktuuri ja seotud teenuste pakkumise eest ning ei ole üksnes kontsessiooni andja esindaja.
- (d) Leping sätestab kontsernile teenuse pakkumise algsed hinnad ja revideerib teenuselepingu perioodil hindade muutmist.
- (e) Kontsern on lepinguperioodi lõppedes kohustatud tagastama kontsessiooni andjale infrastruktuuri teatud tingimustel väikese või mitte suureneva hüvitise eest sõltumata sellest, kumb osapool esialgse investearingu tegi.

Kontsern ei kajasta infrastruktuuri materiaalse põhivarana tulenevalt kontsessioonilepingu tingimustest, mis ei anna kontsernile avaliku teenuse infrastruktuuri kasutamise kontrolli õigust. Ettevõtte on ligipääs infrastruktuuri juhtimiseks, et pakkuda kontsessiooni andja nimel avalikku teenust vastavalt lepingus sätestatud. Lepingutingimustes on sätestatud, et kontsern on teenuse pakkuja, kes ehitab või arendab infrastruktuuri (ehitus- või arendusteenus), mis on mõeldud avaliku teenuse pakkumiseks ja tegutseb ning haldab seda (tegevusteenus), et pakkuda avalikku teenust teatud ajaperioodil.

Kontsern kajastab ja mõõdab pakutava teenuse tulu vastavalt IAS 11 ja 18 standarditele. Kui ühe lepingu või kokkuleppe järgi pakutakse rohkem kui ühte teenust (nt. ehitus- või arendusteenus ja haldamise teenus), siis saadud või saadaolev hüvitis jaotatakse vastavalt nende pakutud teenuse õiglasele väärtusele, kui summad ei ole eraldi identifitseeritavad. Edasise kajastamise põhimõtted sõltuvad hüvitise iseloomust.

Finantsvarana saadud hüvitist arvestatakse finantsvarana ja immateriaalse varana ning saadud hüvitise edasine kajastamine toimub järgnevalt:

Juhul, kui kontsern pakub ehituse või arendamise teenust, siis Grupilt saadud või saadaolev hüvitis kajastatakse õiglase väärtuses. Hüvitise õigus võib olla kas:

- (a) Finantsvarale, või
- (b) Immateriaalsele varale.

Grupil on tingimusteta õigus saada raha, kui kontsessiooni andja garanteerib tasuda operaatorile (a) määratud või määratletavad summad või (b) puudujäägi, juhul, kui avaliku teenuse kasutajatelt saadud summade ja määratud või määratletavate summade vahel on erinevus, isegi kui tasumine sõltub sellest, kas infrastruktuur vastab kontserni poolt lubatud määratud kvaliteedi või efektiivsuse tingimustele.

Kontsern kajastab immateriaalset vara sellises ulatuses, millises ulatuses tal on õigus nõuda tasu avaliku teenuse kasutajatelt. Avaliku teenuse kasutajatelt tasu nõudmise õigus ei ole tingimusteta rahasaamise õigus, kuna hüvitise summade suurus sõltub vastavalt avaliku teenuse kasutamise ulatusele.

Kui kontsernile tasutakse ehitusteenuse eest osaliselt finantsvaradega ja osaliselt immateriaalse varadega, siis peab iga tegevushüvitise komponendi arvestama eraldiseisvana. Mõlema komponendi eest saadud ja saadaolev hüvitis kajastatakse algselt saadud või saadaoleva hüvitise õiglases väärtuses.

Lepingu täitmisega seotud kulud kapitaliseeritakse lepingu ehitusperioodil.

LISA 6 SEGMENTIDE ARUANGLUS

vastavalt seisuga 30. juuni või sel kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, tuhandetes kroonides

6.1 Ärisegmentid (põhiformaat)

Segmentide arvestuses on eristatavad kondiitri-, jahukondiitri- ja piimatooted, kinnisvarategevus, meedia ja trükiteenused ning üritus-turundus, mida vaadeldakse eraldi segmentidena majandusaasta aruandluses.

2008	Kondiitri- tooted (v.a.jahu- kondiiter)	Jahu- kondiitri- tooted	Piima- tooted	Kinnis- vara	Meedia	Trüki- tööstus	Üritus- turundus	Kokku
Kontsernivälised kliendid:								
- müügitulu	430 388	89 707	277 701	415 204	21 591	108 453	5 354	1 348 398
- muu äritulu	835	173	836	61 928	184	288	0	64 244
Segmendi tulu kokku	431 223	89 880	278 537	477 132	21 775	108 741	5 354	1 412 642
Segmendi tulem	64 735	4 697	10 354	53 877	-58 671	5 482	-2 319	78 155
Jagamatud muud äritulud								142 563
Ühised ärikulud								-70 062
Ärikasum								150 655
Finantstulud ja -kulud								-52 280
Kasum enne tulumaksustamist								98 375
Tulumaks								-431
Aruandeaasta puhaskasum								97 944
Segmendi varad	465 138	48 879	155 421	873 125	28 739	0	185	1 571 487
Ühised varad								238 865
Varad kokku								1 810 352
Segmendi kohustused	231 213	16 929	71 948	655 326	23 379	0	1 231	1 000 026
Ühised kohustused								338 934
Kohustused kokku								1 338 960
Segmendi investeeringud põhivarasse	40 882	3 642	5 777	87 539	3 316	7 703	0	148 859
Ühised investeeringud põhivarasse								25 545
Investeeringud põhivarasse kokku								174 404
Segmendi amortisatsioonikulu	-10 465	-4 358	-14 494	-176	-429	-8 907	-5	-38 834
Ühiste varade amorti-satsioonikulu								-12 578
Vara väärtuse langus ja amortisatsioonikulu kokku								-51 412
Muud segmendi mitterahalised kulud (allahindlus, eraldis jt.)	11 129	317	905	0	603	0	0	12 954

Ärisegmentide vaheliste tehingute hindade määramisel on lähtutud sellistest turuhindadest, mida oleks kasutatud kolmandate osapooltega tehtud tehingute puhul.

2007	Kondiitri- tooted (v.a.jahu- kondiiter)	Jahu- kondiitri- tooted	Piima- tooted	Kinnis- vara	Meedia	Trüki- tööstus	Üritus- turundus	Kokku
Kontsernivälised kliendid:								
- müügitulu	386 065	96 292	299 560	78 589	10 207	52 542	2 449	925 704
- muu äritulu	3 671	68	8 328	93 974	9	682	0	106 732
Tulu teistelt segmentidelt	0	0	0	8 541	0	0	0	8 541
Segmendi tulu kokku	389 736	96 360	307 888	181 104	10 216	53 224	2 449	1 040 977
Segmendi tulem	29 694	-791	10 825	81 846	-3 819	3 879	-826	120 808
Ühised ärikulud								-51 812
Ärikasum								68 996
Finantstulud ja -kulud								-38 288
Kasum enne tulumaksustamist								30 708
Tulumaks								-282
Aruandeaasta puhaskasum								30 426
Segmendi varad	359 753	51 998	140 384	531 090	23 754	172 553	399	1 279 931
Ühised varad								32 572
Varad kokku								1 312 503
Segmendi kohustused	279 455	17 808	123 712	225 072	4 828	100 206	970	752 051
Ühised kohustused								187 003
Kohustused kokku								939 054
Segmendi investeeringud põhivarasse	28 618	6 501	7 524	25 823	19 730	137 743	0	225 939
Ühised investeeringud põhivarasse								13 124
Investeeringud põhivarasse kokku								239 063
Segmendi amortisatsioonikulu	-8 155	-3 141	-2 117	-156	-76	-3 592	0	-17 237
Ühiste varade amortisatsioonikulu								-7 002
Vara väärtuse langus	-500						0	-500
Vara väärtuse langus ja amortisatsioonikulu kokku								-24 739
Muud segmendi mitterahalised kulud (allahindlus, eraldis jt.)	8 397	213	4 550	122	1 315	0	0	14 597

6.2 Geograafilised segmendid (lisaformaad)

	2008	2007
Eesti	1 047 719	591 736
Balti regioon	42 665	21 074
Skandinaavia	30 335	20 761
Euroopa Liidu teised liikmesriigid	200 783	261 800
Muud	26 896	30 333
KOKKU	1 348 398	925 704

Geograafilistesse segmentidesse jagunemine põhineb grupi klientide asukohal. Grupi põhilised varad asuvad Eestis.

6.3 Müügitulu jaotus vastavalt EMTAK klassifikatsioonile

EMTAK kood	NACE kood	Tegevusala	2008	2007
1082	C.10.8.2	Šokolaadi- ja suhkrukondiitritoodete tootmine	430 388	386 065
1071	C.10.7.1	Pagaritoodete tootmine	89 707	96 292
1051	C.10.5.1	Piima töötlemine, piimatoodete ja juustu tootmine	277 701	299 560
6810,6982	C.68.1.0;C.68.2.0	Kinnisvaraala tegevus	415 204	78 589
5814	J.58.1.4	Ajakirjade jm perioodika kirjastamine	19 651	10 207
6020	J.60.2.0	Teleprogrammid ja ringhääling	1 940	0
94995	S.93.2.9	Vaba aja veetmise ja meelelahutusega seotud tegevus	5 354	2 449
18122	C.18.1.2	Perioodikaväljaannete, reklaammaterjalide jms trükkimine	108 453	52 542
KOKKU			1 348 398	925 704

For identification purposes only

 ERNST & YOUNG

03.12.2008

LISA 7 MÜÜDUD KAUPADE JA TEENUSTE KULU, TURUSTUSKULUD JA ÜLDHALDUSKULUD

30. juunil lõppenud majandusaasta kohta, tuhandetes kroonides

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Tooraine ja materjalikulu (sh varuna kajastatud müüdüd kinnisvara)	-904 331	-571 783
Personalikulud	-105 420	-62 846
Amortisatsioonikulu (lisa 16,17)	-37 427	-16 701
Transpordiga seotud kulud	-7 810	-9 541
Hoonete ja seadmete rent, hooldus ja haldus	-33 060	-26 147
Elekter, vesi, küte	-28 842	-32 770
Muud kulud	-9 038	-14 447
Müüdüd kaupade ja teenuste kulud kokku	-1 125 928	-734 235
Personalikulud	-41 248	-36 083
Amortisatsioonikulu (lisa 16, 17)	-4 506	-4 278
Transpordiga seotud kulud	-37 693	-22 922
Reklaamikulud	-36 195	-28 353
Uurimis- ja arenduskulud	-5 328	-4 400
Konsultatsioonid	-4 560	-4 232
Ruumide rent ja haldus	-5 637	-3 855
Muud kulud	-9 711	-13 551
Turustuskulud kokku	-144 878	-117 675
Personalikulud	-31 087	-25 281
Amortisatsioonikulu (lisa 16, 17)	-5 388	-3 260
Transpordiga seotud kulud	-7 469	-6 079
Ruumide rent ja haldus	-26 131	-6 907
Juriidilise teenindamise kulu	-1 170	-7 478
Konsultatsioonid	-11 650	-19 599
Muud sisseostetud teenused	-10 224	-603
Muud kulud	-23 088	-18 014
Üldhalduskulud kokku	-116 207	-87 221
Ülaltoodud personalikulud jagunevad järgmiselt:		
Palgakulu	-134 045	-92 675
Sotsiaalmaksud	-43 710	-30 539
Personalikulu kokku	-177 755	-123 214

Aruandeperioodil töötas kontserni keskmiselt 1 184 töötajat (2006/2007: 879). Koondamis- ja lahkumiskompensatsioone maksti aruandeperioodil 58 töötajale (2006/2007: 15 töötajale) kogusummas 1 318 tuhat krooni (2006/2007: 664 tuhat krooni).

For identification purposes only

ERNST & YOUNG

03.12.2008

LISA 8 MUUD ÄRITULUD JA -KULUD

30. juunil lõppenud majandusaasta kohta, tuhandetes kroonides

	2008	2007
Kasum materiaalse põhivara müügist	4 867	8 125
Kasum kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutusest (lisa 15)	33 850	90 486
Kasum kinnisvarainvesteeringute müügist	10 195	5 001
Sihtfinantseerimine ¹	0	685
Muud äritulud ³	157 896	2 434
Muud äritulud kokku	206 808	106 732
Kahjum materiaalse põhivara müügist	-1 365	-136
Varude allahindlus ² (lisa 14)	-1 987	-337
Nõuete allahindlus (lisa 12)	-6 024	-9 708
Viivised ja trahvid	-2 407	-4 492
Kahjum valuutakursi muutusest	-439	-367
Firmaväärtuse kuluks kandmine (lisa 17)	-4 091	-4 550
Muud ärikulud	-1 224	-4 719
Muud ärikulud kokku	-17 537	-24 309
Muud äritulud ja -kulud kokku	189 270	82 422

¹ sihtfinantseerimine on seotud piimatoodete ja suhkrumüügiga väljaspoole Euroopa Liitu.

² varude allahindluse summa sisaldab ka otse (so. mitte läbi bilansi allahindluse konto) allahinnatud varusid summas 337 tuhat krooni (2007: 287 tuhat krooni)

³ Muud äritulud 2008. majandusaastal:

Leppetrahv ja kulude hüvitamine Alta poolt	142 274
Lepingu katkestamise tasu	7 000
Muud	8 622
Kokku	157 896

Leppetrahv ning tulu kulude hüvitamisest on seotud AS-i Kalev ja Alta vahel sõlmitud lepingu rikkumisega. Vt. ka lisa 28.13.

LISA 9 FINANTSTULUD JA -KULUD

30. juunil lõppenud majandusaasta kohta, tuhandetes kroonides

	2008	2007
Intressitulud	14 680	4 263
Muud finantstulud	488	11
Finantstulud kokku	15 168	4 274
Valuutakursi kahjum	-773	-142
Intressikulud	-63 577	-41 375
Muud finantskulud	-3 098	-1 045
Finantskulud kokku	-67 448	-42 562
Finantstulud ja -kulud kokku	-52 280	-38 288

LISA 10 TULU AKTSIA KOHTA

30. juunil lõppenud majandusaasta kohta, tuhandetes kroonides

	2008	2007
Emaettevõtja omanikele kuuluv osa kasumist	97 939	30 460
Perioodi kaalutud keskmine aktsiate arv (tuh.tk)	23 633	23 633
Tulu aktsia kohta	4,14	1,29

Kuna kontsernil ei ole potentsiaalselt emiteeritavaid lihtaktsiaid, siis on lahustatud tulu aktsia kohta sama, mis tava tulu aktsia kohta.

Täiendav informatsioon aktsiate arvu kohta on toodud lisas 20.

For identification purposes only

 ERNST & YOUNG

03.12.2008

LISA 11 NÕUDED

seisuga 30. juuni, tuhandetes kroonides

11.1 Lühiajalised nõuded

	2008	2007
Lühiajalised nõuded		
Nõuded ostjate vastu	62 896	78 432
Lühiajalised laenud ¹	38 955	54 690
Muud nõuded ²	60 894	439
Viitlaekumised	2 571	4 084
Käibemaksu ettemaks	6 079	18 010
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (lisa 12)	-716	-7 605
Nõuded kokku	170 678	148 050

¹ Kontsern on andnud lühiajalisi tagatiseta laene keskmise efektiivse intressimääraga 8% aastas (2007: 6%).

² Muud nõuded on seotud muu ärituluga, täiendav informatsioon on ära toodud lisas 8.

11.2 Pikaajalised investeeringud ja nõuded

seisuga 30. juuni, tuhandetes kroonides

	2008	2007
Pikaajalised investeeringud	3 476	3 564
Pikaajalised laenud	0	40
Muud nõuded ¹	379 197	0
Pikaajalised finantsinvesteeringud ja nõuded	382 673	3 604

¹ Muud nõuded on seotud koolide renoveerimisprojektiga, täiendav informatsioon on ära toodud lisas 27.

LISA 12 NÕUETE ALLAHINDLUS

30. juunil lõppenud majandusaasta kohta, tuhandetes kroonides

	2008	2007
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlus perioodi alguses	-7 605	-1 572
Täiendav allahindlus	-317	-7 570
Allahinnatud nõude kajastamise lõpetamine	7 206	1 537
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlus perioodi lõpus	-716	-7 605

Aruandeperioodil on kontsernis otse lootusetuteks nõueteks hinnatud nõudeid summas 5 707 tuhat krooni (2007: 2 138 tuhat krooni) st need nõuded kanti bilansist välja ilma eelneva allahindluse moodustamiseta.

Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindluse ja lootusetute nõuete kulu ning varasemate allahindluste tühistamisest tulenev tulu on kajastatud kasumiaruande real "muud äritulud ja -kulud".

Aegunud nõudeid illustreerib alljärgnev tabel:

	Aegunud kuid provisjoneerimata					Kokku
	Aegumata	kuni 3 kuud	kuni 6 kuud	kuni 12 kuud	üle 12 kuu	
2008	530 398	4 539	275	955	5 775	541 942
2007	103 269	14 844	9 915	5 573	0	133 601

2008. majandusaastal on üle 1 aasta vanuseid nõudeid ligi 6 miljoni krooni, millele ei ole moodustatud provisjoni. AS Kalev juhtkonnal on arvamusel, et need nõuded laekuvad. Majandusaasta aruande esitamiseks on nendest nõuetest laekunud ligi 4 miljonit krooni.

For identification purposes only

EY ERNST & YOUNG

03.12.2008

LISA 13 VARUD

seisuga 30. juuni, tuhandetes kroonides

	2008	2007
Tooraine ja materjalid	24 359	36 770
Lõpetamata toodang	2 753	2 405
Valmistoodang	13 866	35 250
Kinnisvara müügiks	147 893	139 132
Müügiks ostetud kaubad	2 643	4 257
Varude allahindlus (lisa 14)	0	-50
Ettemaksud tarnijatele	438	853
Varud kokku	191 952	218 617

30. juuni 2008 seisuga sisaldab kinnisvara müügiks saldo edasimüügi eesmärgil soetatud maad summas 82 425 tuhat krooni (2007: 82 282 tuhat krooni) ja bilansipäeval müügieesmärgil arendamises olevaid kinnisvaraprojekte summas 64 531 tuhat krooni (2007: 56 850 tuhat krooni). Bilansipäevajärgselt on realiseeritud varusid bilansilise maksumusega 82 425 tuhat krooni.

LISA 14 VARUDE ALLAHINDLUS

30. juunil lõppenud majandusaasta kohta, tuhandetes kroonides

	2008	2007
Allahindlus perioodi alguses	-50	-2 208
Allahindluse bilansist väljakandmine	50	2 208
Täiendav allahindlus	0	-50
Allahindlus perioodi lõpus	0	-50

30. juuni 2008 seisuga allahindlusi tehtud ei ole (2007: 50 tuhat krooni). Allahinnatud varude bilansiline maksumus ehk nende neto realiseerimismaksumus 2008 aasta seisuga on 0 (2007: 50 tuhat krooni).

Varude allahindlust kajastatakse kasumiaruande real „muud äritulud ja -kulud“ (Lisa 8)

For identification purposes only

 ERNST & YOUNG

03.12.2008

LISA 15 KINNISVARAINVESTEERINGUD
 tuhandetes kroonides

	Kinnisvara- investeeringud va ettemaksud	Ettemaksud investeeringute eest	Kokku
Bilansiline väärtus 30. juuni 2006	89 944	0	89 944
Soetused	25 031	725	25 756
Ümberklassifitseerimine põhivarast	19 009	0	19 009
Ümberklassifitseerimised põhivarasse	-2 456	0	-2 456
Müügid	-8 138	0	-8 138
Õiglase väärtuse muutused - kajastatud kasumiaruandes	90 486	0	90 486
Bilansiline väärtus 30. juuni 2007	213 876	725	214 601
Soetused	69 460	18 079	87 539
Investeeringuks	15 400	-15 400	0
Õiglase väärtuse muutused - kajastatud kasumiaruandes	33 850	0	33 850
Bilansiline väärtus 30. juuni 2008	332 586	3 404	335 990

Kontsern sai aruandeaastal kinnisvarainvesteeringutelt renditulu summas 7 510 tuhat krooni, kasumit müügist ei saadud (2007: 4 629 tuhat krooni ja 5 001 tuhat krooni).

Kõik investeeringud on bilansis kajastatud nende õiglases väärtuses. Õiglase väärtuse määramisel on kasutatud nii sõltumatute hindajate kui ka kontsernisiseste ekspertide hinnanguid (mis enamasti põhinevad turu diskontomääraga diskonteeritud rahavoogudel). Kontsernisiseste ekspertide poolt hinnatud varade õiglase väärtus 30. juuni 2008 seisuga on 321 853 tuhat krooni (2007: 208 750 tuhat krooni).

For identification purposes only

 ERNST & YOUNG

03.12.2008

LISA 16 MATERIAALNE PÕHIVARA

seisuga 30. juuni, tuhandetes kroonides

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata ehitis	KOKKU
Jääkväärtus 30. juuni 2006	13 111	348 362	84 315	8 005	92 047	545 840
Soetamine äriühendusest (lisa 21)	828	21	87 413	1 369	53	89 684
Soetused	121	19 370	18 229	2 848	20 396	60 464
Müük	-2 552	0	-575	-180	-7 047	-10 354
Ümberklassifitseerimised	0	154	21 544	2 590	-24 288	0
Ümberklassifitseerimised kinnisvarainvesteeringuks (lisa 15)	0	2 456	0	0	0	2 456
Ümberklassifitseerimised kinnisvarainvesteeringule (lisa 15)	0	-19 009	0	0	0	-19 009
Vara väärtuse langus	0	-500	0	0	0	-500
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	0	-11 010	-10 276	-2 919	0	-24 205
Jääkväärtus 30. juuni 2007	11 508	339 844	200 650	11 713	81 161	644 876
Kontsernist välja	0	0	-88 275	-338	0	-88 613
Soetused	0	2 242	18 808	19 230	44 384	84 664
Müük	0	-18 689	-941	-216	-1 890	-21 736
Ümberklassifitseerimised	1 179	10 788	27 335	11 156	-50 458	0
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	0	-9 486	-20 971	-5 425	-11 282	-47 167
Jääkväärtus 30. juuni 2008	12 687	324 699	136 603	36 120	61 915	572 024
Soetusmaksumus 30. juuni 2006	13 111	348 362	166 570	18 133	92 282	638 458
Akumuleeritud amortisatsioon	0	0	-82 255	-10 128	-235	-92 618
Soetusmaksumus 30. juuni 2007. a.	11 508	350 163	324 572	19 849	81 160	787 252
Akumuleeritud amortisatsioon	0	-10 319	-123 922	-8 135	0	-142 376
Soetusmaksumus 30. juuni 2008. a.	12 687	340 813	225 946	45 134	73 197	697 777
Akumuleeritud amortisatsioon	0	-18 114	-87 343	-9 014	-11 282	-125 753

Kasutuses olev raamatupidamisliikult täielikult amortiseerunud põhivara soetusmaksumuses 30. juuni seisuga

	2008	2007
Masinad ja seadmed	11 292	12 297
Muu põhivara	1 286	2 767
Hooned ja rajatised	58	224
Kokku	12 578	15 064

Maa ja hoonete osas ümberhindlusi tehtud ei ole. Viimane ümberhindlus tehti 30.06.2006.a. seoses oluliste muutustega kinnisvaraturul. Enne seda olid viimased ümberhindlused läbi viidud 30.06.2002.a. ja 2003.a. seisuga. Ümberhindlused on teostatud diskonteeritud rahavoogude meetodil ja jääkasendumaksumuse meetodil ning maa puhul on võrreldud tehingute hindasid. Juhul, kui ümberhindlusi ei oleks läbi viidud, oleksid maa ja ehitiste jääkväärtus 30. juuni 2008 seisuga vastavalt 13 880 tuhat krooni ja 228 454 tuhat krooni (2007 vastavalt 12 700 tuhat krooni ja 237 804 tuhat krooni).

Lõpetamata ehitis sisaldab paigaldamata seadmeid ja ettemakseid materiaalse põhivara eest (seisuga 30.06.2008.a. vastavalt 72 919 tuhat krooni ja 278 tuhat krooni ning 2007: 77 853 tuhat krooni ja 3 307 tuhat krooni).

Amortisatsioonikulu jaguneb müüdüd kaupade ja teenuste kulude, turustuskulude ja üldhalduskulude vahel vastavalt -37 427 tuhat krooni, -4 506 tuhat krooni ja -5 388 tuhat krooni (2007: -16 701 tuhat krooni, -4 278 tuhat krooni ja -3 226 tuhat krooni).

LISA 17 IMMATERIAALNE PÕHIVARA

seisuga 30. juuni, tuhandetes kroonides

	Firmaväärtus	Muu immateriaalne vara	Kokku
Jääkväärtus 30. juuni 2006	4 550	10	4 560
Soetused ja lisandumine äriühendustest (lisa 21)	62 459	200	62 659
Kulusse kantud firmaväärtus	-4 550	0	-4 550
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu	0	-34	-34
Jääkväärtus 30. juuni 2007	62 459	176	62 635
Soetamine	0	2 201	2 201
Kulusse kantud	0	-400	-400
Lisandumised äriühendustest (lisa 21)	4 091	0	4 091
Firmaväärtuse mahakandmine (lisa 8)	-4 091	0	-4 091
Kontsernist välja kantud (lisa 21)	-43 361	-160	-43 521
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu	0	-154	-154
Jääkväärtus 30. juuni 2008	19 098	1 663	20 761
Soetusmaksumus 30.juuni 2006	4 550	359	4 909
Akumuleeritud amortisatsioon 30.juuni 2006	0	-359	-359
Soetusmaksumus 30.juuni 2007	62 459	559	63 018
Akumuleeritud amortisatsioon 30.juuni 2007	0	-383	-383
Soetusmaksumus 30.juuni 2008	19 098	1 926	21 024
Akumuleeritud amortisatsioon 30.juuni 2008	0	-264	-264

Aruandeperioodi amortisatsiooni on arvestatud ainult üldhalduskuludelt summas –154 tuhat krooni (2007 -34 tuhat krooni).

Ülevalolev firmaväärtus on tekkinud AS Inreko Press, OÜ Olliwood ja AS Eksklusiiv soetustest. Firmaväärtuse osas on aasta lõpus tehtud firmaväärtuse test. Kaetav väärtus leiti ettevõtete kasutusväärtusest läbi kolme kuni viie aasta tuleviku rahavoogude projektsiooni. Pikaajalise kasvumäärana kasutati 2% ning kasutatud diskontomäär oli 9%. Tulemusena leiti, et rahavoogude nüüdisväärtus katab ära nii firmaväärtuse kui ka tütarettevõtte netovara väärtuse. 1%-line muutus lõppväärtuse kasvumäärana osas muudaks kaetavat väärtust 10% võrra ning 1%-line muutus diskontomääras mõjutaks kaetavat väärtust 15% võrra. Vara kasuliku eluea muutus 1 aasta võrra mõjutaks kaetavat väärtust 12% võrra.

Eelmisel aruandeperioodil hinnati positiivne firmaväärtus summas 4 550 tuhat krooni täies ulatuses alla, kuna tütarettevõtja Valmetek Invest AS, mille soetamisest firmaväärtus tekkis, polnud alustanud majandustegevust, ja grupi juhtkonna hinnangul ei olnud esialgu näha, et tulevikus tekkiva neto rahavoo nüüdisväärtus kataks lisaks tütarettevõtja netovarale ära ka firmaväärtuse.

Ülejäänud tütarettevõtete firmaväärtuste osas leiti eelmisel aastal kaetav väärtus läbi ettevõtete kasutusväärtuse kasutades selleks kolme kuni viie aasta tuleviku rahavoogude projektsiooni. Pikaajalise kasvumäärana kasutati 6%, mis tasakaalustab lühiajalises plaanis enam agressiivsema kasvu ning kasutatud diskontomäär oli vahemikus 15-20%. Rahavoogude nüüdisväärtus kattis ära nii firmaväärtuse kui ka tütarettevõtte netovara väärtuse.

LISA 18 VÖLAKOHUSTUSED

seisuga 30. juuni, tuhandetes kroonides

2008	Lühiajaline	Pikaajaline	Kohustus	Intressi-	Lepingu
	osa	osa	kokku	määr	lõpptähtaeg
Arvelduskrediit	19 658	0	19 658	6 kuu EURIBOR+1,5%	2008-2009
Võlakirjad	184 571	60 626	245 197	12,0%	2008-2009
Muud laenud	101 163	0	101 163	6-12%	2008-2009
Lühiajalised pangalaenud	300 177 ¹	0	300 177	6 kuu EURIBOR+1,5%,6% 6 kuu EURIBOR+1,4%-	2008-2009
Pikaajalised pangalaenud	81 562	227 559	309 121	2,5%	2008-2016
Kapitalirendi kohustused (lisa 22)	8 939	31 304	40 244	6 kuu EURIBOR+0,95%-2%	2009-2015
Võlakohustused kokku	696 070	319 489	1 015 559		

¹ Bilansipäevajärgselt on sõlmitud tütarettevõtja BCA Center ja Hansapank vahel laenulepingu muudatus, mille kohaselt laenu tagasimaksetähtaega pikendati 30. septembrini 2009. Vaata ka lisa 18.1.

2007	Lühiajaline	Pikaajaline	Kohustus	Intressi-	Lepingu
	osa	osa	kokku	määr	lõpptähtaeg
Arvelduskrediit	16 961	0	16 961	6 kuu EURIBOR+5,3%	2008
Võlakirjad	167 558	0	167 558	10,0%	2008
Muud laenud	62	0	62	10,00%	2007
Lühiajalised pangalaenud	84 997	0	84 997	6 kuu EURIBOR+2,2%	2007-2008
Pikaajalised pangalaenud	54 333	230 629	284 962	6 kuu EURIBOR+1,4-5,3%	2008-2016
Kapitalirendi kohustused (lisa 22)	24 407	74 208	98 615	5,37-5,923%	2008-2014
Võlakohustused kokku	348 317	304 837	653 154		

Osad kapitalirendi kohustuste intressimäärad on seotud Euriboriga, millele on lisatud 2-3,25%, ning osad on fikseeritud intressimääraga (6-10%) (2007 vastavalt 2-5,3% ja 6-10%).

Kõikide laenude alusvaluutaks on kas Eesti kroon või euro. Laenude tagatiste osas vaata lisa 23

18.1. OÜ BCA Center hüpoteegi- ja laenuleping

AS-i Kalev Real Estate Company tütarettevõtja OÜ BCA Center sõlmis 06.07.2007.a. lepingu, millega seati ühishüpoteek tütarettevõtjale kuuluvatele hoonestusõigustele AS-i Hansapank kasuks. OÜ BCA Center on Tallinna linna omandis olevatele Kopli tn 92, Õismäe tee 132, Kivimuru tn 9, Raudtee tn 73 ja Pärnu mnt 71/73 kinnistustele seatud hoonestusõiguste omanik. Hoonestusõigused seati kinnistutele Tallinna Koolide Erapartnerluse Projekti realiseerimiseks.

Eelnimetatud ühishüpoteek tagab AS-i Hansapank nõuded OÜ BCA Center vastu, mis tulenevad viimase ja AS-i Hansapank vahel sõlmitud laenulepingust. Laenulepinguga võimaldab laenuandja OÜ-le BCA Center kokku 23 227 tuhande euro suuruse laenulemiidi. Laenu väljastamine toimub osade kaupa laenusaja vastava taotluse alusel ning laenu kasutusse võtmise tähtaeg kestab kuni 31.12.2008. Nimetatud tähtaja jooksul maksab laenusaja kasutamata laenulemiidi tasu 0,5% aastas. Algselt oli laenu tagasimakse tähtjaks määratud 30.04.2009 kuid bilansipäevajärgselt lepitati laenu tagastamise tähtjaks kokku 30.09.2009. Laenult arvestatav intressimäär on seotud Euriboriga, millele lisandub 1,6%. Intressiperiood on 1 kuu ning laenusaja tasub intresse igakuiselt vastavalt maksegraafikule.

Laenulepingu kohaselt on OÜ-i BCA Center õigus tühistada kasutamata laenulemiit või osa kasutamata laenulemiidist ning tagastada ennetähtaegselt laen või selle osa. Laenu kasutamise sihtotstarve on Tallinna Koolide Erapartnerluse Projekti raames OÜ BCA Center poolt teostatavate koolimajade renoveerimistöõde arendusperioodi finantseerimine. Aruande esitamise hetkeks on OÜ BCA Center võõrandatud, mille käigus on maha läinud kõik nõuded ja kohustused. Vaata ka lisa 28.5.

18.2. AS Kalev Paide Tootmine laenuleping

AS Kalev Paide Tootmine sõlmis 27.07.2007.a. laenulepingu AS-ga Hansapank, millega laenuandja võimaldab AS-ile Kalev Paide Tootmine 2 556 tuhande euro suuruse krediitliimiidi põhitegevuse käibevahendite finantseerimiseks. Laenu kasutusse võtmise tähtajaks oli 26.08.2007 ning intressimaksete ja laenusumma tagasimaksmine toimub igakuiselt. Laenuft arvestatav aastane intressimäär on seotud Euriboriga, millele lisandub 2,5%. Tagasimaksed toimuvad vastavalt maksegraafikule igakuiste annuiteetmaksetena kuni 30.04.2008.a. Mais 2008.a. pikendati nimetatud laenu maksetähtaega 30. augustini. Laenu tasumata osa oli 10 000 tuhat krooni (639 tuhat eurot). Aruande esitamisel on laen tasutud.

18.3. AS Kalev Real Estate Company laenuleping

AS Kalev Real Estate Company (Kalev REC) omandas 2008 a. jaanuari lõpus 10 korteriomandit Tallinnas, Kinga tn 1. Korteriomandite ostuhind kokku oli 77 miljonit krooni ning selle tehingu osaliseks finantseerimiseks võttis Kalev REC laenu AS-ilt Hansapank kokku summas 3 227 tuhat eurot (50,5 miljonit krooni), millest 990 tuhat euro suuruse laenuosa tagastamise tähtaeg oli 18.04.2008 a. (laenu fikseeritud intressimääraga 14,5% aastas) ning 2 237 tuhande euro suuruse laenu tagastamise tähtaeg on 18.01.2010 a. (laenu intressimäär 6 kuu EURIBOR + 2,0% aastas).

Kalev REC seadis omandatud korteriomanditele ühishüpoteegid summas 42 miljonit krooni ja 18,6 miljonit krooni AS-i Hansapank kasuks.

18.4. Võlakirjade emissioonid

18.09.2007.a emiteeris AS Kalev Real Estate Company suunatud emissiooni kaudu võlakirju tähtajaga kaks aastat. Emissiooni esialgne maht oli 2 983 tuhat eurot, mida hiljem suurendati 958 tuhande euro võrra - emissiooni kogumaht seega üle 3,9 miljonit euro. Võlakirja nominaalväärtus on üks tuhat eurot, kupongimäär 12% p.a ning kupongimaksed toimuvad kvartaalselt. Võlakirjad on igal kupongipäeval emitendi poolt tagasikutsutavad või investorite poolt tagasimüüvad. Võlakirjadest tulenevate kohustuste täitmist garanteerib AS Kalev. Võlakirjaemissiooni korraldas SEB Eesti Ühispank.

20.12.2007.a emiteeris AS Kalev Real Estate Company suunatud emissiooni kaudu võlakirju mahus 4,5 miljonit eurot, nimetatud võlakirjade tähtaeg on 6 kuud. Võlakirja nominaalväärtus on üks tuhat eurot ja kupongimäär 12% p.a (kupongimakse toimub väärtuspäeval). Võlakirjadest tulenevate kohustuste täitmist garanteerib AS Kalev. Võlakirjaemissiooni korraldas SEB Eesti Ühispank.

28.02.2008.a emiteeris AS Kalev suunatud emissiooni teel lühiajalisi võlakirju kogumahus 6,88 miljonit eurot (107,7 miljonit krooni); väärtpaperite lunastamispäev on 28.08.2008.a. Võlakirjade nominaalväärtus on üks tuhat eurot ja intressimäär 12% aastas arvestuses. Emiteeritud võlakirjad on tagatud emitendi tütarettevõtte AS Kalev REC aktsiatega. Emissiooni korraldas AS SEB Pank. Võlakirjaemissioonist laekuvaid vahendeid kasutab AS Kalev varasemalt emiteeritud võlakirjade lunastamiseks.

20.06.2008.a emiteeris AS Kalev Real Estate Company suunatud emissiooni käigus võlakirju tähtajaga 3 kuud (lunastamispäev 20.09.2008). Emissiooni käigus osteti võlakirju nominaalväärtusega üks tuhat eurot, kokku 4,8 miljoni euro (75,9 miljonit krooni) väärtuses; intressimääraks on 12% aastas arvestuses. Võlakirju märkinud investorite huvi kirjeldas tehtud pakkumiste maht, mis ületas emissioonimahtu ligikaudu kahekordselt. Võlakirjade emissiooni korraldas ja sellest tulenevate kohustuste täitmist garanteerib AS Kalev. Emissiooni eesmärk on AS-i Kalev Real Estate Company 2007.a detsembris emiteeritud võlakirjade lunastamine. Aruande esitamisel hetkel on need võlakirjad koos intressidega investoritele tagasi makstud.

LISA 19 VÕLAD JA ETTEMAKSED

seisuga 30. juuni, tuhandetes kroonides

	2008	2007
Võlad kontsernivälisetele tarnijatele	180 796	156 929
Maksuvõlad ²	18 766	12 451
Võlad töövõtjatele	11 059	9 908
Muud viitvõlad ¹	94 196	105 151
Kokku	304 817	284 439

¹Muud viitvõlad seisuga 30.06.2008.a koosnevad peamiselt kohustustest, mis tulenevad Valmetek Invest AS-i aktsiate ostuoptsioonist (täiendav informatsioon lisas 21.5) ja Alta nõude garantiiks saadud summast 59 825 tuhat krooni (täiendav informatsioon lisas 8).

²Maksuvõlad jagunevad maksude lõikes järgmiselt:

	2008	2007
Sotsiaalkindlustusmaks	7 927	6 353
Üksikisiku tulumaks	4 307	3 597
Käibemaks	5 321	1 506
Muud maksud	1 211	995
Kokku	18 766	12 451

Klientide ettemaksed	2008	2007
Ettemaksed kinnisvara eest	16 858	280
Ettemakse ajakirjade eest	1 367	0
Muud ettemaksed	359	1 181
	18 584	1 461

LISA 20 AKTSIAKAPITAL

AS-i Kalev aktsiakapital koosneb 23 632 500 lihtaktsiast nominaalväärtusega 10 krooni. 2006/2007 ja ka 2007/2008 majandusaastal AS-i Kalev aktsiakapital ei muutunud. Vastavalt kehtivale põhikirjale on ettevõtjal võimalik oma aktsiakapitali suurendada kuni 31 510 000 aktsiani.

LISA 21 TÜTAR- JA SIDUSETTEVÕTJAD

21.1 Äriühendused

AS Kalev omab seisuga 30. juuni osalusi järgmistes tütar- ja sidusettevõtjates:

Ettevõtte	Asukoha-		Osalus	Osalus
	Maa	Tegevusvaldkond	%	%
			2008	2007
AS Kalev REC	Eesti	kinnisvaraarendus ja - haldus	100%	100%
		kinnisvaraalasel konsultatsioonid		
Stude REC EOOD	Bulgaaria	kinnisvara rent, ost ja müük	100%	100%
OÜ BCA Center	Eesti	kinnisvara arendus ja haldus	100%	100%
OÜ BCA Kinnisvara	Eesti	kinnisvara arendus ja haldus	100%	100%
Ringi Halduse OÜ	Eesti	kinnisvara arendus ja haldus	49%	49%
Kalev Merchant Services Ltd	USA	AS-i Kalev toodangu tutvustamine	100%	100%
		ja müük USA-s		
AS Kalev Paide Tootmine	Eesti	piimatoodete tootmine ja müük	100%	100%
AS Valmetek Invest	Eesti	juustu tootmine	66,7%	65,6%
AS Kalev Jõhvi Tootmine	Eesti	jahukondiitri- ja pagaritoodete	99,10%	99,10%
		tootmine		
AS Vilma	Eesti	jahukondiitri- ja pagaritoodete	100%	100%
		tootmine		
AS Kalev Chocolate Factory	Eesti	suhkrukondiitritoodete tootmine	100%	100%
OÜ Maiasmokk	Eesti	pagaritoodete tootmine ja müük	86,40%	81,30%
OÜ Sugarstar	Eesti	ürituste korraldamine	100%	100%
AS Inreko Press	Eesti	ajakirjade kirjastamine	100%	100%
OÜ Olliwood	Eesti	ajakirjade kirjastamine	100%	100%
AS Kalev Meedia	Eesti	ajakirjade kirjastamine	100%	100%
OÜ Eesti Spordikanal	Eesti	meelelahutussaadete tootmine	100%	100%
		ja edastamine		
AS Eksklusiiv	Eesti	ajakirjade kirjastamine	100%	100%
AS Uniprint ¹	Eesti	trükindus	40%	40%
AS Unipress	Eesti	trükindus	40%	40%
OÜ AgriStock	Eesti	terviljatoodete töötlemine	100%	0%

¹ AS Uniprint loeti 2007. aastal tütarettevõtjaks tulenevalt aktsionäride lepingust, millega anti Kalev kontsernile õigus osta AS-i Uniprint kõik aktsiad hiljemalt 2009; seda võimalust aga ei ole aruande kirjutamise hetkeni kasutatud.

21.2 AS-i Kalev Chocolate Factory aktsiakapitali suurendamine

26.06.2007 otsustas AS Kalev suurendada tütarettevõtja AS-i Kalev Chocolate Factory aktsiakapitali 47 356 tuhande krooni võrra, emiteerides selleks 4 735 634 uut nimelist aktsiat nimiväärtusega 10 krooni aktsia. Kõik uued aktsiad omandas AS Kalev, kusjuures aktsiate eest tasumisel tasaarvestati AS-i Kalev 47 356 tuhande krooni suurune nõue tütarettevõtja vastu. Aktsiakapitali suurendamise kanne tehti äriregistris 05.07.2007 ning pärast nimetatud tehingut on AS-i Kalev Chocolate Factory aktsiakapital 138 353 tuhat krooni.

21.3 OÜ Soltari Invest omandamine, osakapitali suurendamine ja nimemuutus

AS Kalev omandas 17.08.2007.a sõlmitud lepingu alusel osaühingu Soltari Invest 40 tuhande kroonise nimiväärtusega osa. Tehingu tulemusena sai AS-ist Kalev osaühingu ainuosanik.

AS Kalev otsustas 22.08.2007.a suurendada OÜ Soltari Invest osakapitali 80 tuhande krooni võrra rahalise sissemaksega, mille järel tütarettevõtja osakapitali suuruseks on 120 tuhat krooni, lisaks tasus AS Kalev ülekursina 1 620 tuhat krooni. Samuti otsustati muuta osaühingu ärinime kusjuures tütarettevõtja uueks ärinimeks saab AgriStock OÜ.

Tütarettevõtja AgriStock OÜ tegevus keskendub teraviljatoodete töötlemise arendamise, hoiustamise ja ümberlaadimisele.

Agristock OÜ varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglane väärtus võrdus nende bilansiliste väärtustega ja soetuskuupäevadel olid nad alljärgnevad (tuhandetes kroonides):

<u>OÜ Agristock</u>	
Käibevara	33 803
Põhivara	-
Kohustused	- 37 854
Netovara kokku	- 4 051
Soetusmaksumus AS-i Kalev osalus omakapitalis	40 - 4 051
<u>Firmaväärtus</u>	<u>4 091</u>

Tekkinud firmaväärtus kanti aruandeperioodi jooksul kuludesse, kuna tütarettevõtja soetusega seotud plaanid ei realiseerunud.

21.4 Tütarettevõtja OÜ Maiasmokk osakapitali suurendamine ja osaluse võõrandamine

06.11.2007.a tehtud otsusega suurendasid OÜ Maiasmokk osanikud tütarettevõtja osakapitali 30 tuhande krooni võrra. Osakapitali suurendamine kanti äriregistrisse 16.11.2007 ning OÜ Maiasmokk uus osakapital on 120 tuhat krooni. Nimetatud otsuse kohaselt lasti välja üks osak nimiväärtusega 30 tuhat krooni ja ülekursiga 4 680 tuhat krooni. Uuest osast tulenevad samasugused õigused, nagu teistest osadest. Mainitud osaku omandas AS Kalev, tasudes 4 710 tuhat krooni rahalise sissemaksega 12.11.2007.a Vähemusosaluse soetusmaksumuse ja vähemusosaluse bilansilise väärtuse vahe on kajastatud otse omakapitalis.

10.01.2008 võõrandas AS Kalev osaluse OÜ-s Maiasmokk oma tütarettevõtjale AS-ile Kalev Chocolate Factory. Selle tehingu käigus müüs AS Kalev 103,7 tuhande kroonise nimiväärtusega osa (so 86,3% osakapitalist) AS-ile Kalev Chocolate Factory hinnaga 103,7 tuhat krooni.

21.5 AS Kalev Paide Tootmine osalus AS-is Valmetek Invest

Vastavalt Valmetek Invest AS aktsionäride lepingule tekib teistel investoritel õigus müüa oma Valmetek Invest AS aktsiad tütarettevõttele AS Kalev Paide Tootmine ja tütarettevõtjal AS Kalev Paide Tootmine alates 01.01.2008.a kohustus realiseerida üks kahest võimalikust ostuoptsioonist:

- (i) õigus omandada Valmetek Invest AS aktsiad hinnaga, mis võrdub Valmetek Invest AS viiekordse eelmise majandusaasta EBITDA (ehk Valmetek Invest AS eelmise majandusaasta ärikasum, millele lisandub kulum ja immateriaalse põhivara amortisatsioon) korrutatuna vastava investori osaluse määraga Valmetek Invest AS aktsiakapitalis. Müügioptsiooni realiseerimisest teavitatakse osapooli vähemalt kuuekuulise etteteatamisega alates 01.07.2007.a või
- (ii) õigus osta Valmetek Invest AS aktsiad hinnaga, mis võrdub vastava teiste osapoolte aktsiakapitali investeeringuga Valmetek Invest AS-i, millele on lisandunud kumulatiivne intress. Müügioptsiooni realiseerimine tehakse osapooltele teatavaks kuuekuulise etteteatamisega alates 01. juuli 2007.a.

For identification purposes only

 ERNST & YOUNG

03.12.2008

Samas on eelpool nimetatud lepinguga tagatud AS-ile Kalev Paide Tootmine õigus osta teistele osapooltele kuuluvad aktsiad, kusjuures ostuoptsiooni rakendamisel on tütarettevõtjal õigus osta vastava investori investeering Valmetek Invest AS-is. AS Kalev Paide Tootmine poolt omandatavate aktsiate hind määratakse kindlaks aktsiaid müüva investori valikul kas fikseeritud tootlusega- või kasumlikkusest sõltuva hinnamudeli alusel. Ostuoptsioon rakendub kuuekuulise etteteatamisega investorile.

11.04.2007.a omandas AS Kalev Paide Tootmine AS-i Valmetek Invest 22 065 aktsiat ning selle tehingu järel ulatus AS-i Kalev tütarettevõtja osalus AS-i Valmetek Invest aktsiakapitalis 65,6%-ni. 2008.a. suurendas AS Kalev Paide Tootmine oma osalust AS-is Valmetek Invest 66,7%-ni. Vastavalt aktsionäride lepingule tekkis alates 01.01.2008.a teistel investoritel õigus müüa oma Valmetek Invest AS aktsiad tütarettevõttele AS Kalev Paide Tootmine ja tütarettevõtjal AS Kalev Paide Tootmine tekkis vastav kohustus realiseerida ostuoptsioon AS-i Valmetek Invest ülejäänud aktsiate omandamiseks teistelt aktsionäridelt.

2008.a suurendas AS Kalev Paide Tootmine oma osalust AS-is Valmetek Invest 66,7%-ni. Ülejäänud aktsiate osas kehtib jätkuvalt ülejäänud aktsionäridel müügiõigus ja AS Kalev Paide Tootmine ostukohustus.

21.6 Finantsinvesteering AS-is Uniprint

20.02.2007.a sõlmitud lepingu kohaselt omandas AS Kalev õiguse suurendada osalust AS-is Uniprint 80%-lise osaluse omandamise kaudu ning kuna varasemalt oli AS Kalev sõlminud lepingu omandamiseks 20% AS Uniprint aktsiatest, oluks AS Kalev pärast mõlema tehingu realiseerumist AS-i Uniprint aktsiate 100% omanik. AS Kalev ei tasunud eelpool nimetatud osaluste eest tähtjaks ettenähtud summasid. Seetõttu käsitletakse AS-i Uniprint alates 1.04.2008.a. sidusettevõtjana.

LISA 22 RENDID**22.1 Kapitalirent – kontsern kui rendilevõtja**

tuhandetes kroonides

Kontserni rendimaksete miinimumsumma ja selle nüüdisväärtus jagunevad perioodide lõikes järgmiselt :

	2008		2007	
	Rendimaksete miinimum	Miinimumsumma nüüdisväärtus	Rendimaksete miinimum	Miinimumsumma nüüdisväärtus
Kuni 1 aasta	11 234	8 940	29 413	24 407
1 kuni 5 aastat	36 307	29 632	79 244	71 488
Üle 5 aasta	1 771	1 772	2 784	2 720
Rendimaksete miinimum	49 312	40 244	111 441	98 615
Tuleviku intressikulu	-9 068	-	-12 825	-
Miinimumsumma nüüdisväärtus	40 244	40 244	98 615	98 615

Aruandeaastal soetas kontsern masinaid kapitalirendi tingimustel kogusummas 29 964 tuhat krooni (2007:18 812 tuhat krooni). (Lisa 18)

Kapitalirendile võetud vara bilansiline väärtus varaliikide lõikes seisuga 30. juuni:

	2008	2007
Kinnisvarainvesteeringud	11 400	11 400
Materiaalse põhivarana kajastatud hooned ja rajatised	0	6 737
Masinad ja seadmed	50 264	99 020
Muu materiaalne põhivara	101	66
Paigaldamata seadmed	8 058	8 762
Kokku renditud vara bilansiline väärtus	69 823	125 985

22.2 Kasutusrent – kontsern kui rendilevõtja

Kontsernil on kasutusrendi lepingutega renditud sõiduautosid, kaubikuid ja arvutustehnikat. Rendilepingute tingimustes on võimalus ettevõtjal ilma täiendavate maksete tegemist lepingut katkestada.

Majandusaasta jooksul on kontsern tasunud kasutusrendi makseid kokku vastavalt 11 892 tuhat krooni (2007: 6 840 tuhat krooni).

22.3 Kasutusrent – kontsern kui rendileandja

Kontsern rendib kinnisvarainvesteeringu objekte välja kontori- ja muude ruumidena. Renditava vara bilansiline väärtus seisuga 30. juuni 2008 on 102 275 tuhat krooni (2007: 74 378 tuhat krooni). Aruandeaastal saadi renditulu kokku summas 7 510 tuhat krooni (2007: 4 629 tuhat krooni).

30. juuni seisuga katkestamatuid kasutusrendilepinguid sõlmitud ei ole.

LISA 23 PANDITUD VARAD

seisuga 30. juuni, tuhandetes kroonides

Kontsern on oma võlakohustuste, v.a. kapitalirendi kohustuste tagamiseks pantinud järgmised varad :

	2008	2007
Varudena kajastatud kinnisvara hüpoteegid	82 000	82 282
Materiaalse põhivarana kajastatud kinnisvara hüpoteegid	296 630	366 495
Kinnisvarainvesteeringute hüpoteegid	387 559	30 879
Kommertspandid	90 650	241 375

AS Kalev on andnud väija garantii summa 77 miljonit krooni tagamaks AS Kalev REC võlakirju.

Kapitalirendi kohustuste tagatistena on seatud need varad, mis kapitalirendi tingimustel soetatud on (Lisa 22.1).

LISA 24 TINGIMUSLIKUD JA BILANSIVÄLISED KOHUSTUSED**24.1 Dividendide tulumaks**

Jaotamata kasum seisuga 30. juuni 2008 on 118 358 tuhat krooni. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võib tekkida kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel on 24 855 tuhat krooni. Maksimaalne võimalik netodividendide summa on 93 504 tuhat krooni. Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, jaotatavad netodividendid ja nende maksimisega kaasnev tulumaksukulu kokku ei või ületada majandusaasta lõpu seisuga jaotuskõlblikku kasumit.

24.2 AS-i Kalev kohtuvaidlused**24.2.1. AS Kalev versus AS Elveso**

07.12.2005.a esitas AS Kalev Rae valla vee-ettevõtja AS-i Elveso vastu Harju Maakohutule hagiavalduse lepingu täitmise kohustamise ning lepingulise õiguse tuvastamise nõudes. AS Kalev palus kohtul tuvastada oma õigus saada reovee ärajuhtimise teenust AS-ilt Elveso vastavalt Rae Vallavalitsuse poolt kehtestatud hindadele ning seda, et AS-il Elveso ei ole õigust hageja reovee ärajuhtimist tõkestada seaduses, Rae Vallavalitsuse määruses ja lepingus sätestamata alustel.

15.03.2007.a tegi Harju Maakohus otsuse, millega rahuldab AS-i Kalev hagi osaliseit. Harju Maakohus asus kohtuotsuses seisukohale, et AS-il Elveso ei olnud õigust AS-i Kalev heitvee ärajuhtimist tõkestada seaduses ja Rae Vallavalitsuse määruses sätestamata alustel. Samuti leidis kohus, et AS-il Kalev oli õigus saada heitvee ärajuhtimise teenust AS-ilt Elveso ainult vastavalt Rae Vallavalitsuse määrusega kehtestatud hindadele. AS-i Elveso poolt nõutud saastetasu ei ole ettenähtud korras kehtestatud ning sellise tasu nõudmiseks AS-ilt Kalev puudus alus.

25.06.2007.a tegi Tallinna Ringkonnakohus otsuse, millega tühistas osaliselt Harju Maakohu kõnealuses hagemenetluses tehtud varasema otsuse. AS Kalev esitas ringkonnakohtu otsuse peale kassatsioonkaebuse Riigikohtusse.

Riigikohus tegi 04.10.2007.a määruse, millega otsustas AS-i Kalev kassatsioonkaebust mitte menetleda.

Riigikohtu määrusega lõppenud menetluses oli vaidlus vaid hinna arvutamise meetodika osas vaidlusalusel perioodil ning varalist vaidlust ei toimunud.

24.2.2 AS Elveso versus AS Kalev

2008 aasta jaanuaris võttis Harju Maakohus menetlusse Rae valla vee-ettevõtja AS-i Elveso hagi AS-i Kalev vastu. Hageja nõuab tasumata ülereostustasu ja sellelt arvutatud viivistena kokku 21,8 miljonit krooni. Hageja nõude tagamiseks seadis Harju Maakohus kohtulikud hüpoteegid AS-ile Kalev kuuluvatele kahele kinnistule.

Algatatud kohtuvaidlus on sisuliselt jätkuks varasematele pretensioonidele ja kohtuvaidlusele, mis algatati AS Kalev poolt põhjuseel, et AS Elveso nõuab AS-ilt Kalev põhjendamatult suuri heitvee kanaliseerimistasusid.

AS Kalev vaidleb esitatud hagile vastu ning esitab samas kohtumenetluses taotluse vee-ettevõtja nõuete aluseks olevate kohaliku omavalitsuse aktide mittekohaldamiseks ja nende suhtes põhiseaduslikkuse järelevalve menetluse algatamiseks.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetaval alal peab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omanik või valdaja (Rae vallas AS Elveso) seda arendama selliselt, et oleks võimalik tagada kõigilt sellel alal olevatelt kinnistutelt reovee ärajuhtimine ühiskanalisatsiooni. Kuna Rae vald ei ole oma puhastusseadmeid vajaliku võimsuseni arendanud, pidi AS Kalev edaspidiste heitveevaidluste vältimiseks rajama oma eelpuhastusseadmed.

Kõnealuses kohtumenetluses ei ole käesoleva aruande koostamise ajaks lahendit tehtud.

24.2.3 Maksu- ja Tolliamet versus AS Kalev

17.06.2005.a. tegi Maksu- ja Tolliameti Põhja maksukeskus (edaspidi Põhja MK) otsuse ülekandevaru ja üleliigse laovaru määramise kohta. Otsusega kohustas Põhja MK AS-i Kalev kõrvaldama turult hiljemalt 30.11.2005.a. väidetavalt tema valduses seisuga 01.05.2004.a. olnud üleliigne suhkrulaovaru 15,6 tuhat tonni.

Aktsiaselts Kalev esitas Põhja MK ülaltoodud otsuse peale 15.07.2005.a. kaebuse Tallinna Halduskohtusse.

17.11.2005.a. määrusega võttis Tallinna Halduskohus AS-i Kalev kaebuse menetlusse. Samuti rahuldas halduskohus AS-i Kalev esialgse õiguskaitse kohaldamise taotluse ning peatas Põhja MK otsuse kehtivuse kuni asjas kohtuotsuse jõustumiseni.

06.11.2006.a. tegi Maksu- ja Tolliameti Põhja maksu- ja tollikeskus (edaspidi Põhja MTK) otsuse, millega tunnistas oma 17.06.2005.a. otsuse AS-ile Kalev ülekandevaru ja üleliigse laovaru määramise kohta tagasiulatuvalt arvates selle otsuse andmise ajahetkest kehtetuks. Põhja MTK leidis, et kehtetuks tunnistatud otsus toetus õigusvastastele alustele.

07.12.2006.a. lõpetas Tallinna Halduskohus menetluse eeltoodud haldusasjas ning mõistis AS-i Kalev kasuks välja kohtukulud.

29.03.2007.a. tegi Põhja MTK otsus-maksuteate, millega määras AS-ile Kalev uuesti suhkrulaovaruks 15,6 tuhat tonni ning üleliigse laovaru tasu summas 135,6 miljonit krooni.

AS Kalev esitas kaebuse Põhja MTK 29.03.2007 otsus-maksuteate tühistamiseks ning taotluse otsus-maksuteate täitmise peatamiseks.

30.04.2007.a. määrusega võttis Tallinna Halduskohus AS-i Kalev kaebuse menetlusse ning peatas Põhja MTK otsus-maksuteate täitmise.

23.05.2007.a. määrusega rahuldas Tallinna Halduskohus Põhja MTK poolt 30.04.2007.a. otsus-maksuteate täitmise peatamise määrusele esitatud määruskaebuse osaliselt ning sätestas tingimused, millistel on otsus-maksuteate täitmine jätkuvalt peatatud.

AS Kalev on jätkuvalt seisukohal, et deklareeris oma suhkrulaovaru õigesti ja kooskõlas üleliigse laovaru tasu seaduses (ÜLTS) sätestatuga ning ettevõtja ei olnud Põhja MTK poolt üleliigseks tunnistatud 15,6 tuhande tonni suuruse suhkrulaovaru omanik ega valdaja seisuga 01.05.2004.a.

AS Kalev leiab, et Põhja MTK 29.03.2007.a. otsus-maksuteates toodud väited ja järeldused on väärad ja põhjendamatud, valesi on kohaldatud materiaalõigusnorme, rikutud on menetlusnorme ning õiguse üldpõhimõtteid.

Seetõttu tuleb AS-i Kalev juhtkonna hinnanguil viidatud otsus-maksuteade tühistada ja sellega seoses ei ole ettevõtja bilansis eraldist kajastatud.

24.2.4 AS Lõhmus, Haavel & Viisemann versus AS Kalev

AS Lõhmus, Haavel & Viisemann esitas 2007 a. aprillis hagiavalduse 2 500 tuhande krooni välja mõistmiseks AS-ilt Kalev. Hageja väite kohaselt võlgneb kostja nimetatud summa AS Santenor aktsiate eest. AS Kalev ei ole AS-i Santenor aktsiaid omandanud.

Harju Maakohus kinnitas 19.12.2007a. määrusega poolte vahel sõlmitud kompromissi ning lõpetas käesolevas tsiviilasjas menetluse. AS Kalev hinnangu ei olnud kohtuvaidlusel olulist rahalist mõju.

24.2.5 AS Kalev versus Finantsinspeksioon

AS Kalev esitas Tallinna Halduskohtule kaebuse Finantsinspeksiooni 15.01.2008.a. konfidentsiaalse järelepärimise ja 29.01.2008.a. korralduse tühistamise nõudes. AS Kalev vaidlustas nimetatud haldusaktid, kuna leidis, et need ei ole motiveeritud ja seetõttu jäi arusaamatuks, millist teavet millise asjaolu kontrollimiseks vajatakse ja keda kontrollitakse. Samuti leidis AS Kalev, et inspeksiooni poolt nõutav teave ei ole sobiv ega vajalik arvestades antud järelevalvemenetluse eesmärke.

Tallinna Halduskohus jättis oma 20.06.2008.a. otsusega AS-i Kalev kaebuse rahuldamata. AS Kalev on esitanud kohtuotsusele apellatsioonkaebuse Tallinna Ringkonnakohtule.

LISA 25 FINANSTRISKIDE JUHTIMINE JA FINANSTRUMENTIDE ÕIGLASED VÄÄRTUSED

25.1 Krediidirisk

Kontsern maandab krediidiriske võimaldades krediitmüüki äripartneritele sõltuvalt koostöö pikkusest ning firma taustainfost. Koostööpartnerid Venemaal ja SRÜ riikides saavad kaupa enamasti ettemaksuga. Suuremate ostjate krediidiriske maandatakse panga garantiikirjadega. Seisuga 30. juuni 2008 väljendab maksimaalset krediidiriski tagamata nõuete summa, milleks on 490 767 tuhat krooni (2007: 169 120 tuhat krooni).

25.2 Intressirisk

Kontserni pikaajalised laenud on valdavalt seotud Euribor'iga, mistõttu ollakse sõltuvuses rahvusvahelistel finantsturgudel toimuvatest arengutest. Intressiriskide juhtimisel võrreldakse regulaarselt intressimäärade muutustest tulenevaid võimalikke kahjumeid nende maandamiseks tehtavate kuludega. Aruandeaastal intressiriski maandamiseks tehinguid finantsinstrumentidega sõlmitud ei ole, kuna juhtkonna hinnangul oleksid riskide maandamisega seotud kulud ületanud intressimäärade muutustest tuleneda võivaid kahjumeid.

Allpool on esitatud kokkuvõtte kontserni avatud intressiriski positsioonist seisuga 30. juuni (tuhandetes kroonides):

	2008			2007		
	<1 aasta	> 1 aasta	KOKKU	<1 aasta	> 1 aasta	KOKKU
Fikseeritud intressimäärad						
Intressikandvad nõuded	38 955	0	38 955	54 690	40	57 987
Intressikandvad kohustused	-283 034	-60 626	-343 660	-138 235	-73 735	-211 970
Netopositsioon	-244 079	-60 626	-304 705	-83 545	-73 695	-153 983
Muutuvad intressimäärad						
Intressikandvad kohustused	-157 885	-514 014	-671 900	-210 082	-231 102	-441 184
Netopositsioon	-157 885	-514 014	-671 900	-210 082	-231 102	-441 184

Intressikandvate nõuete ja kohustuste jaotus kuni 1 aasta ja 1-5 aasta perioodide vahel baseerub fikseeritud intressimääradega nõuete ja kohustuse puhul tagasimakse tähtajal, muutuva intressimääradega nõuete ja kohustuste puhul aga intressi fikseerimise perioodil.

Kontserni hinnangul on tõenäoline 1%-line muutus intressimäärades. Sensitiivsusanalüüsi kohaselt mõjutaks ühe protsendipunkti suurune muutus (tõus või langus) intressimääras maksueelset kasumit summas 8 473 tuhat krooni (2007: 4 986 tuhat krooni).

25.3 Valuutarisk

Maandamaks kontserni valuutariski, on valdav enamik lepinguid Eesti krooni või euro põhised. Samuti puuduvad kontsernil olulised kohustused valuutades, millised ei ole seotud euroga. Kõik olulised pikaajalised laenulepingud on sõlmitud eurodes, mistõttu käsitletakse neid valuutariskivabade kohustustena. Tulenevalt eeltoodust hindab kontsern vajadust valuutariskide maandamiseks ning valuutakursi muutustest tulenevaid riske kontserni jaoks minimaalseks.

25.4 Likviidsusrisk

Juhtkonna hinnangul ei ole AS Kalev kontsernil tekkimas likviidsusprobleeme arvestusega, et:

- kontsernil on mitmeid varasid, mida on vajadusel võimalik realiseerida (sh toiduainetetööstus);
- vajadusel on võimalus täiendavaid käibevahendeid kaasata võlakirjade emissiooni(de) kaudu, st. pärast praeguste võlakirjade lunastamist on vajadusel võimalik emiteerida võlakirjade (mis on bilansipäeva järgsest ka toimunud (Lisa 28.12). Viimati toimunud võlakirjade emissioon märgiti üle, mis lubab ka uu(t)e emissiooni(de) puhul sama eeldada ning võlakirja hind kujuneks AS-i Kalev jaoks soodsaks;
- tütarettevõtja OÜ BCA osakute võõrandamise järel (Lisa 28.5) kahanesid Kalev kontserni võlakohustused.
- laienenud piimatoodete segment (Lisa 28). 2007 kalendriaastal oli lisandunud konsolideeritud piimatoodete käive 1 994 597 tuhat kooni ja EBITDA 216 784 tuhat krooni
- AS-il Kalev ja tema tütarettevõtjatel on seni olnud jätkuvalt kindel tugi finantssektori poolt, toetamaks ettevõtja likviidsusjuhtimist ja arenguprotsesse - eelnevad kogemused on näidanud, et vajadusel:
  - saadakse täiendavaid finantseerimisvahendeid;
  - on võimalik olemasolevaid laenusid pikendada või refinantseerida.

Lisaks on võimalik grupile kuuluvale kinnisvarale täiendava hüpoteegi seadmise ning kaubamärgi "Kalev" ning tütarettevõtete aktsiate pantimise läbi võimalik saada täiendavat finantseerimist.

Kontserni võlakohustused jagunevad maksetähtaegade lõikes pikemas perspektiivis järgmiselt (tuhandetes kroonides, lepinguliste diskonteerimata maksete põhjal):

	Alla 3 kuu	3 kuni 12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Seisuga 30.06.2008					
Võlakohustused	192 233	285 935	565 316	82 653	1 126 137
Võlad tarnijatele ja muud võlad	215 866	29 126	0	0	244 992
Kohustused kokku	408 099	315 061	565 316	82 653	1 371 129
Seisuga 30.06.2007					
Võlakohustused	52 938	327 745	276 868	105 804	763 354
Võlad tarnijatele ja muud võlad	210 056	74 383	0	0	284 439
Kohustused kokku	262 994	402 128	276 868	105 804	1 047 793

25.5 Õiglane väärtus

Juhtkonna hinnangul ei erine kontserni finantsvarade ja -kohustuste bilansiline väärtus oluliselt nende õiglasest väärtusest. Õiglase väärtuse määramisel on kasutatud diskonteeritud rahavoogude analüüsi.

25.6 Kapitali juhtimine

Kapitaliriski juhtimine toimub kuluefektiivse süsteemse valiku põhimõttel minimiseerimaks põhitegevusega kaasnevaid ohtusid. Kuna laieneva tegevusulatusetõttu pole võimalik kõiki riske täielikult vältida ei praktiliste ega rahanduslike piirangute pärast, siis kasutame ennetava süsteemse riskijuhtimise võimalust. Tagamaks riskijuhtimise jätkupidevust võimalikult üldise, ent lihtsa skeemi kohaselt, oleme järginud omakapitali katet varade suhtes vähemalt 25% ulatuses. Seisuga 30.06.2007 ja 30.06.2008 on nimetatud suhtarv olnud vastavalt 28,5% ja 26,9% - seega mõnevõrra enam kui seatud miinimumtase.

Otsus dividendide jaotamise kohta on ettevõtte jaoks väga oluline, kuna võib mõjutada nii firma kapitalistruktuuri kui aktsiahinda. Otsustamiseks dividendide jaotuse üle, peame kaaluma arenguid ettevõtte strateegias, investorite huve ja mitmeid teisi tegureid. Arvestades AS-i Kalev sisenemist uutesse tegevusvaldkondadesse ja seniste segmentide võimaluste laiendamist, on peetud otstarbekaks majandusaasta kasumit dividendidena mitte laiali jagada ning selle võrra suurendada bilansikirjet „Eelmiste perioodide jaotamata kasum“ või teisi reservkapitali vorme, aga samuti võimalust aktsiakapitali suurendada fondiemissiooni kaudu.

perioodide jaotamata kasum^a või teisi reservkapitali vorme, aga samuti võimalust aktsiakapitali suurendada fondiemissiooni kaudu.

25.7 Finantsinstrumendid liikide kaupa

	2008	2007
Raha ja raha ekvivalendid	103 495	17 337
<i>s.h. Laenud ja nõuded</i>	103 495	17 337
Nõuded	549 875	148 050
<i>s.h. Laenud ja nõuded</i>	549 875	148 050
Finantsinvesteeringud	34 105	3 733
<i>s.h. Laenud ja nõuded</i>	34 105	3 733
Finantsvarad kokku	687 475	169 120
Laenukohustused	1 015 559	653 154
<i>s.h. korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatud finantskohustused</i>	1 015 559	653 154
Võlad	304 988	284 439
<i>s.h. korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatud finantskohustused</i>	304 988	284 439
Finantskohustused kokku	1 320 547	937 593

LISA 26 TEHINGUD SEOTUD OSAPUOLTEGA

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes on seotud osapoolteks loetud:

- olulist mõju omavad emattevõtja aktsionärid (olulise mõju olemasolu eeldatakse, kui isikul on rohkem kui 20% hääleõigusest);
- olulist mõju omavate aktsionäride lähisugulased;
- juhtkonna võtmeisikud ja nende lähedased sugulased;
- eelpool loetletud isikute poolt kontrollitavad ettevõtted.

Olulise mõju olemasolu eeldatakse, kui isikul on rohkem kui 20% hääleõigusest.

26.1 Juhatajaga seotud ettevõtetelt

30. juunil lõppenud majandusaasta kohta, tuhandetes kroonides

	2008	2007
Ostetud kaubad ja teenused		
Teenused	2 364	20 554
Kaubad	0	129 430
Müüdnud kaubad ja teenused		
Teenused	30	2 172
Kaubad	0	139 616
Saldod		
Võlgnevus perioodi algul	4 562	7 028
Võlgnevus perioodi lõpul	355	4 562
(Tagatiseta) nõuded perioodi algul	665	1 820
(Tagatiseta) nõuded perioodi lõpul	48	665

Juhtkonnale on makstud aasta jooksul töötasu 444 tuhat krooni (2007: 444 tuhat krooni). Juhataja ja nõukogu liikmed ei saa kontsernil pensioniga seotud õigusi.

26.2 Läbi ühiste omanike seotud ettevõtetelt

30. juunil lõppenud majandusaasta kohta, tuhandetes kroonides

	2008	2007
Ostetud kaubad ja teenused		
Teenused	28 776	0
Kaubad	28 096	0
Müüdud kaubad ja teenused		
Teenused	276	0
Kaubad	45 090	0
Saldod		
Võlgnevus perioodi algul	0	0
Võlgnevus perioodi lõpul	8 142	0
(Tagatiseta) nõuded perioodi algul	0	0
(Tagatiseta) nõuded perioodi lõpul	43	0

26.3 Sidusettevõtetega

30. juunil lõppenud majandusaasta kohta, tuhandetes kroonides

	2008	2007
Ostetud kaubad ja teenused		
Teenused	2 729	0
Saldod		
Võlgnevus perioodi algul	0	0
Võlgnevus perioodi lõpul	2 345	0

Peamine kauba müük ja ost on toimunud AS-iga Tere. Müüdud ja ostetud on toorpiima ja piimatooteid. Teenused on enamasti ostetud AS-ilt Solidum tulenevalt viimasega sõlmitud seadmete korrashoiu lepingust. Majandusaasta viimases kvartalis on seotud teenuste ostus ka AS Uniprint ja AS Unipress poolt osutatud trükiteenused kontserni ettevõtetele

Kontsern on toetanud juhatajaga seotud mittetulundusühinguid 1 350 tuhat krooni ulatuses (2007: 1 065 tuhat krooni ulatuses).

Majandusaastal on kontsern andnud seotud osapooltele laenu summas 4 100 tuhat krooni (2007: 6 008 tuhat krooni) ning arvestanud neilt laenudelt intressi summas 637 tuhat krooni (2007: 2 896 tuhat krooni). 30.juuni seisuga olid tasumata laenu 2 097 tuhat krooni (2007: 41 562 tuhat krooni) ja tasumata intresse 278 tuhat krooni (2007: 3 184 tuhat krooni).

Majandusaasta sees on AS Kalev andnud laenu GKG Investeeringud AS-ile summas 25 166 tuhat krooni ja selle ka tagasi saanud. Sellelt laenult on arvestatud intressi summas 623 tuhat krooni.

Lisaks on AS Kalev saanud GKG Investeeringud AS-ilt laenu summas 2 097 tuhat krooni ja AS-ilt Rubla summas 12 000 tuhat krooni. Saadud laenudest on aasta lõpul tasumata 3 200 tuhat. Nendelt laenudelt on intressi arvestatud kogusummas 275 tuhat krooni.

GKG Investeeringute AS-i poolt anti Kalevile 59 825 tuhat krooni tagatisraha, mille GKG Investeeringute AS on kandnud Kalevile tagamaks viimase nõuet Alta vastu. Vastavate nõude realiseerumise korral kuulub nimetatud summa GKG Investeeringute AS-ile tagastamisele realiseerunud summas ning arvestades mõistlikku intressi. Seni kuni vastav nõue ei ole realiseerunud, tagatisraha tagastamisele ei kuulu.

LISA 27 TEENUSTE KONTSESSIOONIKOKKULEPPED

09.11.2006 sõlmisid OÜ BCA Center ning Tallinna Linnavalitsus 5 kooli (Karjamaa Gümnaasium, Haabersti Vene Gümnaasium, Sikupilli Gümnaasium, Nõmme Gümnaasium ning Tallinna Ühisgümnaasium) üürilepingud tähtajaga 30 aastat. Üürilepingute järgse renoveerimiskohustuse täitmiseks on Tallinna linn võõrandanud OÜ BCA Center kasuks vastavate koolide kinnistute hoonestusõigused tähtajaga samuti 30 aastat. Vastavalt sõlmitud üürilepingutele on BCA Center kohustuseks koolide ning kinnistute hooldus, haldus ning hoonete remont vastavalt lepingulistele mahtudele. Üürisumma tasumine üürniku poolt toimub igakuiselt arvete alusel lepinguliste määrade kohaselt. Hoonete kommunaalteenuste (küte, elekter, jäätmekäitlus, sanitaartarvikud) eest tasub üürnik OÜ-le BCA Center täiendavalt vastavalt tarbitud teenuste mahtudele.

Hoonestusõiguse perioodi lõppedes antakse koolihooned linnale üle tasu eest milleks kasutatakse jääkasendusmaksumuse meetodit või siis hinnatakse renoveerimistööde maksumust, mida amortiseeritakse lineaarselt lähtudes ehitise 40 aastast elueast (olenevalt, kumb maksumus on suurem). Lepingupooled võivad hoonestusõiguse perioodi kokkuleppele pikendada.

Majandusaasta lõpus on võetud üles nõue kohaliku omavalitsuse vastu 407 329 tuhat krooni (Lisa 11). Projekti teostamiseks oli majandusaasta lõpul võetud laenu summas 255 151 tuhat krooni. Aruande esitamise kuupäevaks on OÜ BCA Center võõrandatud (Lisa 28.5).

LISA 28 SÜNDMUSED PÄRAST BILANSIPÄEVA**28.1 AS-i Kalev aktsionäride erakorralise üldkoosoleku otsused**

09.10.2008.a. toimus AS-i Kalev aktsionäride erakorraline üldkoosolek, mille käigus arutati ja võeti vastu otsused järgmistes punktides:

1. Nõusoleku andmine ettevõtte juhtkonnale seotud osapoolelt AS-ilt Rubla (AS Kalev emaettevõtja) allutatud laenu võtmiseks kuni 625 miljonit krooni.

Otsustati anda nõusolek AS Kalev ja AS Rubla vahelise laenulepingu sõlmimiseks, mille alusel AS Rubla annab AS-ile Kalev allutatud laenu summas kuni 625 miljonit krooni, mille tagasimaksmise tähtaeg on 7 aastat, millest laenuintressi maksmise kohustust AS-il Kalev ei ole, vastavalt laenulepingu projektis toodud tingimustel. Määrata selles tehingus AS Kalev esindajaks AS Kalev juhataja Oliver Kruuda.

2. Põlva Piim Tootmine OÜ osaluse omandamise tehingu kinnitamine.

Otsustati kinnitada AS Kalev Paide Tootmine ning OÜ AH Senior, OÜ Hatike, Faasani Kaubandus OÜ ja OÜ M.V.Food vahel 27.10.2008.a. sõlmitud osade müügileping, mille alusel AS Kalev Paide Tootmine ostab OÜ Põlva Piim Tootmine kõik osad vastavalt selles lepingus sätestatud tingimustel.

3. Tere AS osaluse omandamise tehingu kinnitamine.

Otsustati kinnitada AS Kalev Paide Tootmine ja AS Rubla vahel 29.09.2008.a. sõlmitud aktsiate ostu-müügileping, mille kohaselt AS Kalev Paide Tootmine ostab AS-ilt Rubla kõik AS-i Tere aktsiad vastavalt selles lepingus sätestatud tingimustel.

28.2 AS Kalev Paide Tootmine omandab osaluse OÜ-s Põlva Piim Tootmine

27.08.2008.a. sõlmis AS-i Kalev tütarettevõtja AS Kalev Paide Tootmine osakute ostu-müügilepingu OÜ-ga AH Senior, OÜ-ga Hatike, Faasani Kaubanduse OÜ-ga ning OÜ-ga M.V.Food. Leping sõlmiti OÜ-u Põlva Piim Tootmine (edaspidi nimetatud „PPT“) nelja osaku, mis moodustab 100% PPT osakapitalist ja on nimiväärtusega kokku 10 060 tuhande krooni (643 tuhat eurot), ostmiseks. Osakute ostuhind on 312 932 tuhat krooni (20 000 tuhat eurot), millest arvatakse tehingu lõpuleviimise kuupäeva seisuga maha PPT intressi kandvad kohustused. Ostuhinnast 8 000 tuhat krooni (511 tuhat eurot) tasub ostja ettemaksuna müügilepingu sõlmimisel. Lõpliku ostuhinna ja ettemaksuna tasutud ostuhinna vahelt tasub ostja müüjatele intressi (arvestusega 8% aastas) kuni ostuhinna täieliku tasumiseni. Kogu ostuhind tasutakse müüjatele samaaegselt osade omandi ülekandmisega tehingu lõpuleviimise kuupäeval. Omandatavad osakud on koormatud summas 197 000 tuhat krooni (12 591 tuhat eurot) AS-i SEB Pank kasuks ja see tagab PPT finantskohustusi AS-i SEB Pank ees.

26.09.2008.a. väljastas Eesti Vabariigi Konkurentsiameti peadirektor otsuse, millega anti luba AS-i Kalev Paide Tootmine ja OÜ Põlva Piim Tootmine koondumiseks. Nimelt leidis Konkurentsiamet, et koondumise osalistel ei ole koondumise järgselt võimalik tegutseda toorpiima kokkuostul, linnapiimatoodete, või ja võisegade ja pulbrite müügiturgudel sõltumatult oma konkurentidest, ostjatest ning varustajatest, mistõttu jätkub konkurentsturg ka koondumise järgselt. Koondumine ei tekita turgu valitsevat seisundit konkurentsiseaduse tähenduses toorpiima varumise, piimatoodete, või ja võisegade ega pulbrite turul.

Tehing ei ole käsitletav tehinguna seotud isikuga Tallinna Börsi poolt emitentidele kehtestatud nõuete tähenduses.

OÜ Põlva Piim Tootmine põhitegevuseks on piima töötlemine ja piimasaaduste turustamine, kusjuures kolmandik ettevõtte käibest moodustab toodang, mis realiseeritakse Eesti turule ning 2/3 käibest annavad ekspordikaubad. 31.12.2007 moodustasid ettevõtja varad kokku 216 592 tuhat krooni ning puhaskasum 486 215 tuhat krooni.

17.10.2008.a. viis AS Kalev Paide Tootmine lõpule OÜ Põlva Piim Tootmine 100% osaluse omandamiseks sõlmitud ostutehingu. Tehingu lõpuleviimise memorandumi kohaselt kujunes OÜ Põlva Piim Tootmine osade lõplikuks ostuhinnaks 231 846 tuhat krooni (14 818 tuhat eurot), millest on AS Kalev Paide Tootmine tasunud 8 000 tuhat krooni (511 293 eurot) ettemaksuna ning 8 032 tuhat krooni (513 338 eurot) tasutakse 2008. aasta jooksul. Ülejäänud osa lõplikust ostuhinnast tasuti 17.10.2008 maksena osade vastu. AS Kalev Paide Tootmine kasutas ostuhinna tasumisel oma emaettevõtja AS-i Kalev poolt aktsiakapitali suurendamise käigus tehtud rahalist sissemakset ning Nordea Bank Finland Plc ja Bank DnB Nord A/S sõlmitud sündikaatlaenu lepingu alusel saadud finantsvahendeid.

28.3 AS-i Kalev Paide Tootmine osalus AS-is Tere; ühinemisleping ettevõtjate vahel

29.09.2008.a. allkirjastas AS Kalev Paide Tootmine aktsiate müügilepingu AS-iga Rubla. Leping sõlmiti Tere AS (edaspidi nimetatud „TERE“) 8 000 tuhat aktsia, nimiväärtusega 10 krooni (0,64 eurot) aktsia eest ning nominaalväärtuses kokku 80 000 tuhat krooni (5 113 tuhat eurot), mis moodustab 100% aktsiakapitalist, ostmiseks.² Eellingimuste, sh osaluse omandamise kinnitamine AS-i Kalev aktsionäride üldkoosoleku poolt, tähtaegsel täitmisele toimub tehingu lõpuleviimine hiljemalt 18.10.2008.a. Aktsiate ostuhind on kokku 929 377 tuhat krooni (59 398 tuhat eurot) ja see tasutakse müüjale samaaegselt aktsiate omandi ülekandmisega tehingu lõpuleviimise kuupäeval. Ostuhind on määratud tuginedes sõltumatu audiitorfirma AS Deloitte Advisory poolt tehtud TERE õiglase väärtuse hinnangule. TERE omandamisega viiakse lõpuni AS Kalev piimandusvaldkonna tugevdamine ja restruktureerimine, mille käigus AS Kalev enamusaktsionär AS Rubla koondab piimandusvaldkonna tegevused ühte ettevõttesse.

Vastavalt Tallinna Börsi poolt emitentidele kehtestatud reeglitele tuleb eelnimetatud müügitehingut käsitleda tehinguna seotud osapoollega. Tegemist on kontsernisisesega tehinguga, millega AS-i Kalev enamusaktsionär AS Rubla müüb oma tütarettvõtja TERE aktsiad AS-i Kalev tütarettvõtjale (AS Kalev Paide Tootmine). Tehing on sooritatud turutingimustel ning TERE aktsiate omandamise tehingut käsitletakse Tallinna Börsi reglemendi kohaselt tehinguna seotud osapoollega.

17.10.2008.a. viis AS Kalev Paide Tootmine lõpule AS-i Tere 100% osaluse omandamiseks sõlmitud ostutehingu. Tehingu lõpuleviimise memorandumi kohaselt kujunes TERE aktsiate lõplikuks ostuhinnaks 929 377 tuhat krooni (59 398 tuhat eurot). Kõik tehingu eellingimused (sh Konkurentsiameti luba koondumiseks ning vajalikud nõusolekud AS-i Kalev aktsionäride üldkoosolekult) on täidetud.

TERE aktsiate eest tasus AS Kalev Paide Tootmine 786 578 tuhat krooni (50 272 tuhat eurot) ning ülejäänud 142 798 tuhat krooni (9 126 tuhat eurot) suuruse ostuhinna osas tehakse vastastikused tasavarvestused selliselt, et AS Rubla annab nimetatud ulatuses AS-ile Kalev Paide Tootmine üle oma rahalise kohustuse viimase poolt omandatava TERE vastu, millega loetakse ostuhinna vastav osa AS-ile Rubla tasutuks. AS Kalev Paide Tootmine kasutas ostuhinna tasumisel oma emaettevõtja AS-i Kalev poolt aktsiakapitali suurendamise käigus tehtud rahalist sissemakset ning Nordea Bank Finland Plc ja Bank DnB Nord A/S sõlmitud sündikaatlaenu lepingu alusel saadud finantsvahendeid.

30.10.2008.a. sõlmisid AS Kalev Paide Tootmine ja selle tütarettvõtja TERE ühinemislepingu, millega lepiti kokku lepingupoolte ühinemine selliselt, et TERE (ühendav ühing) ühendab endaga AS-i Kalev Paide Tootmine (ühendatav ühing). Ühendatav ühing loetakse ühinemismenetluse lõppemisel lõppenuks. Ühinemisel annab ühendatav ühing kogu oma vara tervikuna üle ühendavale ühingule. Ühinemise bilansipäev on 1. detsember 2008 a. Ühinemise käigus AS-ile Kalev üle antavad TERE aktsiad

²TERE AS moodustati toiduainetööstuskontserni Tere restruktureerimisprotsessi tulemusena 27.07.2007, mille käigus koondati AS-i TERE selle emaettevõtja eelkäija piimatoodete tootmine ning uue osana lisati kohukeste tootmine (mis omandati AS-ilt Kohuke).

annavad õiguse kasumiosale ühendavas ühingus alates ühinemise kandmisest äriregistrisse. Ühendava ühinguna annab TERE ühendatava ühingu aktsionäriks, so AS-ile Kalev Paide Tootmine, täpselt samad õigused, mis seaduse ja põhikirja järgselt on ühendava ühingu aktsionäriks.

Ühinemises osalevate ühingute juhatuse liikmetele ja nõukogu liikmetele ei anta seoses ühinemisega mitte mingisuguseid erisoodustusi. TERE juhatuse ja nõukogu koosseis seoses ühinemisega ei muutu - TERE juhataja on Ülo Kivine ning nõukogu liikmed Oliver Kruuda, Taavi Toots ja Allan Viirma. Ühinemisel asendatakse ühendatava ühingu kogu aktsiakapital ühendava ühingu aktsiakapitaliga. Aktsiate asendussuhe on selline, et AS Kalev saab AS-i Kalev Paide Tootmine 42 974 324 aktsia asemel 8 000 000 AS-i Tere aktsiat. Peale ühinemist on ühendava ühingu aktsiakapital 80 000 tuhat krooni ning ühendava ühingu kõik 8 000 tuhat aktsiat nimiväärtusega 10 krooni (0,64 eurot), mis moodustab 100% ühendava ühingu aktsiatest, kuuluvad AS-ile Kalev.

Eeltoodud ühinemine ei mõjuta AS-i Kalev juhatuse hinnangul AS-i Kalev aktsia hinda, kuna sisuliselt liidetakse ühinemisega AS-i Kalev kaks sarnase tegevusalaga tütarühingut ning emitendi majandustegevuses ei toimu olulist muutust. 31.12.2007 moodustasid ettevõtja varad kokku 307 754 tuhat krooni ning puhaskasum 492 624 tuhat krooni.

Ühinemislepingu osapooled on Tallinna Börsi reglemendi mõistes AS-iga Kalev seotud isikud.

28.4 Laenuleping seotud osapoolega: AS Kalev Paide Tootmine aktsiakapitali suurendamine

AS Kalev sõlmis 09.10.2008.a. laenulepingu AS-iga Rubla, mille kohaselt AS Rubla võimaldab AS-ile Kalev ühe aasta jooksul lepingu sõlmimisest laenu summas kokku kuni 625 000 tuhat krooni (39 945 tuhat eurot). Laenu väljamaksmine toimub osade kaupa laenusaaaja vastava taotluse alusel. Laenusaaaja kohustub laenusumma tagastama seitsme aasta jooksul laenulepingu sõlmimisest. Sõltumata laenusumma kasutamise ulatusest ei ole AS-il Kalev intressi tasumise kohustust. Laenu kasutamise otstarve on AS-i Kalev äritegevuse laiendamiseks investeeringute rahastamine.

Tegemist on tehinguga seotud osapoolega, kuna AS Rubla on AS-i Kalev aktsionär. Laenulepingu sõlmimise kiitis heaks 09.10.2008.a. toimunud AS-i Kalev aktsionäride üldkoosolek.

Esimese laenusumma osana kandis laenuandja 09.10.2008.a. AS-ile Kalev üle 391 165 tuhat krooni (25 000 tuhat eurot), mille ulatuses tegi AS Kalev rahalise sissemakse oma tütarettevõtja AS Kalev Paide Tootmine aktsiakapitali.

28.5 BCA Center OÜ osaluse võõrandamine

15.10.2008.a. sõlmis AS-i Kalev tütarettevõtja AS Kalev Real Estate Company (edaspidi Kalev REC) osa müügilepingu, millega võõrandas oma osaluse OÜ-s BCA Center. Kalev REC võõrandas oma 60 tuhande kroonise nimiväärtusega osa, mis moodustab 100 % OÜ BCA Center osakapitalist. Osaluse võõrandamise eesmärk on AS-i Kalev kontserni piimandusettevõtteid finantseerivate pankade nõudmisel vähendada AS-i Kalev kontserni intressi kandvaid kohustusi (Lisa 18.1).

OÜ BCA Center igapäevases majandustegevuses muutusi ei toimu, linnaga sõlmitud lepingute täitmist jätkab sama meeskond, kes käesoleva ajani. OÜ BCA Center juhatusse kuuluvad ka pärast võõrandamistehingut Ott Karolin ja Peeter Lillestik. Nimetatud lepingu kohaselt on Kalev REC-il õigus ühe aasta jooksul arvates osa omandiõiguse ülekandmisest osa tagasi osta. Tagasiostulepingu objektiks on OÜ BCA Center osa, mis moodustab 100% osaühingu osakapitalist ja osadega esindatud hääletest. Tagasiostu tähtaja möödumiseni kohustub ostja osa võõrandamise ja koormamise tehingud, OÜ BCA Center osakapitali, põhikirja muutmise, juhtorganite muutmise ning osaühingu olulise vara võõrandamise või koormamise tehingud kooskõlastama Kalev REC-iga.

Osa eest kohustus ostja tasuma Kalev REC-ile 70 000 tuhat krooni (4 474 tuhat eurot), mis on käesolevaks ajaks täielikult tasutud.

Tehing ei ole käsitletav tehinguna seotud isikuga Tallinna Börsi reglemendi tähenduses.

28.6 Optsoonileping AS-i Uniprint aktsiate omandamiseks

AS Kalev sõlmis 19.09.2008.a. optsoonilepingu, mille kohaselt on AS-il Kalev õigus omandada 100% AS-i Uniprint aktsiaid ajavahemikus kuni 05.03.2009.a. Optsoonilepinguga restruktureerisid osapooled 20.02.07. sõlmitud AS-i Uniprint aktsiate ostu-müügitehingu, mille kohaselt oleks AS Kalev omandanud AS-i Uniprint aktsiad hiljemalt 05.04.2009 (olles eelnevalt tasunud lepingujärgsed osamaksud ettenähtud tähtaegadel). Nimetatud optsoonilepingu jõustumisega muutub kehtetuks 20.02.2007.a. leping AS-i Uniprint aktsiate ostu-müügitehinguks ning lepingu osapoolte vahel sõlmitud AS-i Uniprint aktsionäride leping.

Omandatavate aktsiate hinda optsoonilepingu sõlmimisega seoses ei muudetud. AS-il Kalev on optsoonitähataja jooksul õigus omandada müüjatele kõik viimastele kuuluvad aktsiad, tasudes aktsiate eest ostuhinna summas 54 800 tuhat krooni (3 502 tuhat eurot), millest 4 miljonit krooni (256 tuhat eurot) on AS Kalev osaluse müüjatele 2007.a veebruaris juba tasunud. Lepingujärgne optsoonitasu on 0,7% tasumata ostuhinnast ühe kalendrikuu kohta.

Optsoonilepingu tingimuste täitmise tagatisena kannab AS Kalev müüjate väärtpaperikontole üle AS-i Kalev poolt varasemate tehingute käigus omandatud AS-i Uniprint 160 aktsiat. Optsoonilepingu objektiks olevate aktsiate omandamisel tagastatakse viidatud aktsiad AS-i Kalev väärtpaperikontole tasuta.

AS-i Kalev esindajale jääb optsoonitähataja kestel üks liikmekoht AS-i Uniprint nõukogus.

28.7 AS-i Kalev Paide Tootmine aktsiakapitali suurendamine

AS Kalev (ainuaktsionärina) otsustas 09.10.2008.a. suurendada 391 165 tuhande krooni (25 000 tuhande euro) võrra oma tütarettevõtja AS Kalev Paide Tootmine aktsiakapitali. Tütarettevõtja emiteerib 39 116 500 uut 10-kroonise (0,64 eurot) nimiväärtusega aktsiat ning kõik uued aktsiad omandab AS Kalev. Uute aktsiate eest täielikult tasumiseks tegi AS Kalev rahalise sissemakse. Uuestest aktsiatest tulenevad samasugused õigused nagu teistest aktsiatest ning need annavad õiguse dividendidele majandusaastal, millal tehakse äriregistris aktsiakapitali suurendamise kanne.

Nimetatud muudatuse järel on AS-i Kalev Paide Tootmine aktsiakapital 429 743 tuhat krooni (27 466 tuhat eurot).

28.8 Muudatus AS-i Kalev Paide Tootmine juhatuses

19.09.2008.a. valis AS-i Kalev tütarettevõtja AS-i Kalev Paide Tootmine nõukogu aktsiaseltsi juhatuse liikmeks Taavi Tootsi. AS-i Kalev Paide Tootmine juhatuse liige Taavi Toots töötab alates 2007.a juulist AS-i Tere finantsdirektorina ning kuulub AS-i Tere nõukogusse. Ta on alates 2007.aasta juunist ka AS-i Solidum ja AS-i Meieri Transport nõukogu liige.

28.9 Muudatus OÜ Põlva Piim Tootmine juhtimises

AS-i Kalev Paide Tootmine tütarettevõtja OÜ Põlva Piim Tootmine osaniku 11.11.2008.a. otsusega valiti osaühingu juhatuse liikmeks Ülo Kivine. Juhatuses kutsuti tagasi senised juhatuse liikmed Raul Lusti, Viljar Veevo ja Andrus Roiland. Koos Ülo Kivisega jätkab juhatuse liikmena Aivar Häelm. Sama otsusega muudeti ka OÜ Põlva Piim Tootmine põhikirja selliselt, et osaühingul on nüüd nõukogu, mille liikmeteks valiti Oliver Kruuda, Taavi Toots ja Allan Viirma.

Juhatuses liige Ülo Kivine on alates asutamisest, so 2007.a. juuli kuust Tere AS-i juhataja. OÜ Põlva Piim Tootmine nõukogu liikmed Oliver Kruuda, Taavi Toots ja Allan Viirma on alates 2007 aasta juulist AS-i Tere nõukogu liikmed. Samuti kuuluvad Oliver Kruuda ja Taavi Toots osaühingu emaettevõtja AS-i Kalev Paide Tootmine juhatusse.

Läbi erinevate äriühingute omab AS-i Kalev aktsiaid Oliver Kruuda.

28.10 AS Kalev Meedia omandab telekanali „Neljas“

17.10.2008.a. sõlmisid Kalev kontserni ettevõtjad AS Kalev Meedia ja OÜ Eesti Spordikanal (edaspidi Kalev Meedia), telekommunikatsioonifirmaga Starman lepingu meelelahutusliku telekanali „Neljas“ ostuks. Lepinguga võtab Kalev Meedia üle

programmi „Neljas“ haldamise, mis on hetkel nähtav vaid Starmani ja ZUUMtv klientidele ning on kavas pärast tehingu jõustumist lisada ka teiste televisioonioperaatorite võrkudesse. Starmani võrkudes ja ZUUMtv pakettis jääb „Neljas“ oma senisele asukohale.

2008.a. veebruaris tegevust alustanud „Neljas“ on eestikeelne telekanal, mis keskendub oma programmis kvaliteetsete meelelahutussaadete, seriaalide ning filmide näitamisele. Starman on Eesti suurim kaabelvõrgu baasil televisiooni-, interneti- ja telefoniteenust pakkuv ettevõtte, millel on kokku üle 135 000 digi- ja analoogtelevisiooni kliendi. Lisaks kaabelvõrgule edastab Starman telepilti ka maapealse leviga digitaaltelevisiooni ZUUMtv vahendusel. AS Starmani aktsiad on kaubeldavad Tallinna Börsi põhinimekirjas.

Tehing ei ole käsitatav tehinguna seotud isikuga Tallinna Börsi reglemendi mõistes.

28.11 AS Kalev Meedia omandab ajakirja „Bravo“

07.11.2008.a. allkirjastas AS Kalev Meedia lepingu venekeelse seltskonna- ja meelelahutusajakirja „Bravo“ omandamiseks. Kord nädalas ilmuv „Bravo“ on asutatud 2007. aastal ja selle tiraaž on 8 000 eksemplari. Bravo sihtgrupiks on vene keelt kõnelev Eesti elanikkond vanuses 18-50 aastat.

Ajakirja „Bravo“ omandamise leping ei ole tehing seotud osapoolega Tallinna Börsi reglemendi mõistes.

28.12 Võlakirjade emissioon

28.08.2008.a. emiteeris AS Kalev suunatud emissiooni käigus võlakirju tähtajaga 2 aastat (lunastamispäevaga 28.08.2010.a.). Emitent väljastas võlakirju kahes osas: 28.08.2008.a. kokku 116,5 miljoni krooni (7,5 miljoni euro) väärtuses ning 20.09.2008.a. kokku 79,1 miljoni krooni (5,1 miljoni euro) väärtuses. Emissiooni eesmärgiks oli AS-i Kalev ja AS-i Kalev Real Estate Company varasemate võlakirjade lunastamine.

Võlakirjade nominaalväärtus on üks tuhat eurot ning intressimääraks kujuneb 3k Euribor + marginaal (mille väärtus sõltub tagatisest). Võlakirjadest tulenevate kohustuste täitmise tagamiseks on 51% AS-i Kalev tütarettevõtja AS Kalev Real Estate Company aktsiaid.

28.13 Alta Foods'i taotlus Kalev Paide Tootmine AS'i ja Kalev Chocolate Factory AS'i aktsiate koormamiseks

Harju Maakohus tegi 21.11.2008 a. kohtumääruse, millega blokeeriti AS-i Alta Foods taotluse osaliseks rahuldamiseks AS-ile Kalev kuuluvad AS-i Kalev Paide Tootmine ja AS-i Kalev Chocolate Factory aktsiad.

Kohtumäärus on rajatud AS-i Alta Foods paljasõnalisele taotlusele ning seetõttu ei ole AS-il Kalev võimalik väidetavat nõuet ega selle põhjendatust hinnata. Kohtumäärusest nähtub, et hagiavaldust AS-i Kalev vastu Stockholmi Kaubanduskoja Arbitraažikohtusse ega ka kuhugi mujale esitatud ei ole.

AS Kalev leiab, et arvestades AS-i Alta Foods väidetava nõude suurust, on kohtumäärusega koormatud ebaproportsionaalselt palju AS-i Kalev vara. Samas on kohtumäärus vaidlustatav ning AS Kalev kavatses kasutada kõiki seaduslikke vahendid oma huvide kaitseks. AS Kalev teadvustab, et hagi tagamise määruste lahendamisel oli kohtu käsutuses vaid AS Alta Foods poolt edastatud informatsioon. Seetõttu võimaldab seadus sel samal kohtul hagi tagamine AS Kalev taotlusel ümber vaadata.

AS Kalev ei nõustu AS-i Alta Foods poolt 24.11.2008 a. avaldatud väitega, et poolte vahel 20.09.2007 a. sõlmitud AS-i Kalev Chocolate Factory ja teatud teiste AS-i Kalev tütaräriühingute aktsiate müügilepingu alusel AS-ile Kalev tasutud ettemaks summas 93,9 miljonit krooni tuleb AS-ile Alta Foods tagasi maksta. AS Kalev leiab, et AS-il Alta Foods ei olnud kõnealusest lepingust tulenevat alust lepingust taganemiseks ning oma lepinguliste kohustuste täitmata jätmisega on AS Alta Foods tekitanud AS-ile Kalev olulist kahju.

AS Kalev on omalt poolt esitanud Alta vastu kohtuvälise nõude summas 231,6 miljon krooni. Osa sellest nõudest summas 142 274 tuhande krooni on kajastatud aruandeperioodi tuludes kirjel "muud äritulud" (vt. lisa 8). Lisaks on aruandeperioodi

finantstuludes kajastatud eelpoolmainitud nõudega seoses 11 421 tuhande krooni eest intresse ja viiviseid (vt. lisa 9). Sellest nõudest on Altalt juba laekunud 6 miljonit eurot (93 880 tuhat krooni). Ülejäänud osa summast on kajastatud muude nõuete all ning sellele on saadud garantii seotud osapoolelt. Vaata ka lisasid 8, 19 ja 26.

LISA 29 EMAETTEVÕTJA KONSOLIDEERIMATA PÕHIARUANDED

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannete esitamine on nõutud Eesti raamatupidamise seadusega, aga ei ole nõutud osana konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, mis on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Need konsolideerimata põhjaruanded ei ole emettevõtte eraldiseisvad finantsaruanded IAS 27 (Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded) mõistes.

29.1 Emaettevõtja konsolideerimata bilanss

seisuga 30. juuni, tuhandetes kroonides

	2008	2007
VARAD		
Käibevara		
Raha	98 157	1 011
Nõuded	92 784	74 893
Ettemaksed	561	605
Varud	0	2 095
Käibevara kokku	191 502	78 604
Põhivara		
Pikaajalsed nõuded	0	3 845
Investeeringud tütarettevõtetesse	337 315	322 397
Materiaalne põhivara	34 662	15 472
Immateriaalne põhivara	1	3
Põhivara kokku	371 978	341 717
VARAD KOKKU	563 480	420 321
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Kohustused		
Lühiajalised kohustused		
Võlakohustused	169 201	107 368
Klientide ettemaksed	0	29
Võlad tarnijatele ja muud võlad	184 601	180 662
Lühiajalised kohustused kokku	353 802	288 059
Kohustused kokku	353 802	288 059
Omakapital		
Aktiivkapital	236 325	236 325
Kohustuslik reservkapital	5 543	4 020
Ümberhindluse reserv	3 689	3 689
Akumuleeritud kasum	-35 879	-111 772
Omakapital kokku	209 678	132 262
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	563 480	420 321

29.2 Emaettevõtja konsolideerimata kasumiaruanne

30. juunil lõppenud majandusaasta kohta, tuhandetes kroonides

	2008	2007
Müügitulu	433	144 479
Müüdud kaupade ja teenuste kulu	-996	-127 410
Brutokasum	-563	17 069
Turustuskulud	-10 458	-28 521
Üldhalduskulud	-49 492	-37 552
Muud äritulud ja -kulud	135 908	-6 524
Ärikasum	75 395	55 528
Finantstulud	15 890	1 197
Finantskulud	-15 392	-9 366
ARUANDEAASTA PUHASKASUM	75 893	-63 697

29.3 Emaettevõtja konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

tuhandetes kroonides

	Aksia- kapital	Kohustuslik reservkapital	Ümber- hindluse reserv	Jaotamata kasum/ akumuleerunud kahjum	Omakapital kokku
Seisuga 30.06.2006	236 325	4 020	3 689	-48 075	195 959
Aruandeperioodi kahjum	0	0	0	-63 697	-63 697
2006/2007.a kajastatud kasumid ja kahjumid	0	0	0	-63 697	-63 697
Seisuga 30.06.2007	236 325	4 020	3 689	-111 772	132 262
Aruandeperioodi kasum	0	1 523	0	75 893	77 416
2007/2008.a kajastatud kasumid ja kahjumid	0	1 523	0	75 893	77 416
Seisuga 30.06.2008	236 325	5 543	3 689	-35 879	209 678

Korrigeeritud omakapital seisuga 30. juuni on järgmine (tuhandetes kroonides):

	2008	2007
Emaettevõtja konsolideerimata omakapital	209 678	132 262
Valitseva mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus emaettevõtja konsolideeritud bilansis	-337 315	-322 397
Valitseva mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	598 971	563 530
Korrigeeritud emaettevõtja konsolideerimata omakapital	471 334	373 395

29.4 Emaettevõtja konsolideerimata rahavoogude aruanne

30. juunil lõppenud majandusaasta kohta, tuhandetes kroonides

	2008	2007
Äritegevus		
Puhaskasum	75 893	-63 697
<u>Puhaskasumi korrigeerimised:</u>		
Immateriaalse ja materiaalse põhivara amortisatsioon	3 582	1 383
Materiaalse põhivara müügikasum ja -kahjum	-23	-1 304
Finantskulud	-15 890	-1 197
Finantstulud	15 392	9 366
Äritegevusega seotud varade muutus:	29 827	68 420
Äritegevusega seotud kohustuste muutus:	69 186	-69 567
Rahavood äritegevusest kokku	177 967	-56 596
Investeeringud		
Tütarettevõtjate soetamised	-14 918	-42 757
Laekumised materiaalse põhivara müügist	2 757	19 463
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamised	-25 504	-9 020
Laenude andmine	-58 719	-12 838
Antud laenude tagasimaksud	20 641	15 022
Saadud intressid	13 759	119
Rahavood investeeringust kokku	-61 984	-30 011
Finantseerimine		
Laenude ja võlakirjade tagasimaksud	-264 982	-132 533
Saadud laenud ja emiteeritud võlakirjad	313 442	155 420
Tasutud kapitalirendi põhimaksud	0	-1 643
Arvelduskrediidi ja laofinantseerimise muutus	-53 944	71 154
Makstud intressid	-13 353	-7 277
Rahavood finantseerimisest kokku	-18 837	85 121
Rahavood kokku	97 146	-1 486
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	1 011	2 497
Raha ja raha ekvivalentide muutus	97 146	-1 486
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	98 157	1 011

SÖLTUMATU AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS

AS Kalev aktsionäridele

Järeldusotsus raamatupidamise aastaaruandele

Oleme auditeerinud AS Kalev ja tema tütarettevõtete (edaspidi „Kontsern“) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 30. juuni 2008 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet, aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne on lisatud meie poolt identifitseerituna käesolevale järeldusotsusele.

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatuse kohustuseks on raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õiglane esitamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite nõuetega. Selle kohustuse hulka kuulub asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta, asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamislike hinnangute tegemine.

Audiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanouetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamiseks põhjendatud kindlustunde, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamus avaldamiseks.

Märkustega arvamus avaldamise alus

(1) Tuginedes aktsionäride lepingu tingimustele konsolideeris Kontsern 30. juunil 2007 lõppenud majandusaastal rida-realt AS Uniprint ja AS Unipress finantsnäitajad. Viidates kontrolli kadumisele (lisa 21.6), ei ole Kontsern rida-realt konsolideerinud AS Uniprint ja AS Unipress perioodi aprill - juuni 2008 tulusid ja kulusid ning seisuga 30. juuni 2008 varasid ja kohustusi. Meie arvates ei ole AS Uniprint ja AS Unipress rida-realt konsolideerimise lõpetamine 31. märts 2008 seisuga põhjendatud. Lisaks sellele on auditeerimata AS Uniprint ja AS Unipress perioodi 1. juuli 2007 kuni 31. märts 2008 konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastatud müügitulu kontsernivälistele ostjatele ja puhaskasum, mis moodustasid vastavalt 108 452 tuhat ja 1 480 tuhat krooni. Meie poolt läbi viidud auditi protseduuride käigus ei olnud meie kättesaadav tõendusmaterjal hindamiseks AS Uniprint ja AS Unipress finantsaruannete 30. juuni 2008 seisuga konsolideerimata jätmisest tekkinud võimalikku mõju Kontserni varadele ja kohustustele 30. juuni 2008 seisuga ning vaid üheksa kuu tulude ja kulude konsolideerimisest ja majandusaasta viimase kolme kuu tulude ja kulude konsolideerimata jätmisest tingitud võimalikku mõju 30. juunil 2008 lõppenud majandusaasta tuludele ja kuludele.

(2) Kontsern on valinud kinnisvarainvesteeringute kajastamise põhimõtteks õiglase väärtuse meetodi. Nimetatud meetodi kohaselt kajastatakse kõiki kinnisvarainvesteeringu objekte igal bilansipäeval nende õiglases väärtuses. Seisuga 30. juuni 2008 on bilansis kajastatud kinnisvarainvesteeringuid 335 990 tuhande krooni väärtuses, millede osas on Kontsern ise teostanud õiglase väärtuse hinnangud. Turul valitseva määramatuse ja sobilike võrdlustehingute puudumise tõttu ei olnud meil praktiliste auditi protseduuride käigus võimalik saada sõltumatut kinnitust juhtkonna tehtud hinnangute paikapidavuse ja seeläbi kinnisvarainvesteeringute võimaliku õiglase väärtuse kohta 30. juuni 2008 seisuga.

(3) 30. juuni 2008 seisuga on Kontsernil 63 569 tuhande krooni väärtuses materiaalselt põhivara, peamiselt paigaldamata seadmeid, mille puhul on märke sellest, et nende kaetav väärtus võib olla langenud alla bilansilist väärtust. Kontserni juhtkond vara kaetava väärtuse testi 30. juuni 2008 seisuga ei ole teostanud. Meie poolt läbi viidud praktiliste auditi protseduuride käigus ei olnud meil võimalik saada piisavat kinnitust, et Kontsernis ei ole nende põhivarade kaetav väärtus langenud alla nende bilansilist väärtust.

Arvamus

Meie arvates, välja arvatud nende võimalike paranduste mõjud, millised oleksid võinud osutada vajalikuks, kui me oleksime saanud piisava tõendusmaterjali lõigus „Märkustega arvamuse avaldamise alus” kirjeldatud asjaolude kohta, kajastab lisatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Kontserni finantsseisundit seisuga 30. juuni 2008 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamust mittemõjutavad asjaolud

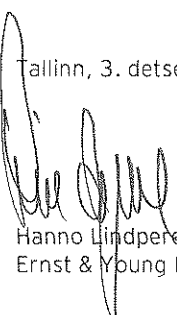
(1) Tegemata märkust meie arvamuses juhime tähelepanu asjaolule, et Kontsernil on immateriaalsete põhivarade hulgas kajastatud firmaväärtus 19 098 tuhat krooni. Firmaväärtuse osas tuleb igal bilansipäeval teostada vara kaetava väärtuse test. 30. juuni 2008 seisuga on Kontserni juhtkond teostanud firmaväärtuse kaetava väärtuse testi, mille tulemusena allahindluse vajadust ei tuvastatud (lisa 17). Kuna testitud firmaväärtuse väärtus sõltub kõige enam diskonteeritud lõppväärtusest, siis nii firmaväärtuse väärtus kui ka vajadus seda alla hinnata või mitte tuleneb juhtkonna tehtud hinnangute paikapidavusest tuleviku rahavoogude osas. Raamatupidamise aastaaruandes ei kajastu 30. juuni 2008 seisuga nimetatud hinnangute realiseerumise ebakindlusega seotud võimalikud parandused.

(2) Tegemata märkust meie arvamuses juhime tähelepanu lõigus „Märkustega arvamuse avaldamise alus” toodud asjaolude võimalikule negatiivsele mõjule Kontserni kasumile ja netovarale, lisas 28 „Sünnimused pärast bilansipäeva” esitatud info mõjule ning et Kontserni äritegevuse rahavood ja käibekapital on mitmendat järjestikust aastat negatiivsed. AS Kalev ja Kontserni võime tegutsemist jätkata sõltub lisas 25.4 toodud ettevõtte juhtkonna plaanide realiseerumisest. Raamatupidamise aastaaruandes ei kajastu 30. juuni 2008 seisuga nimetatud plaanide realiseerumise ebakindlusega seotud võimalikud parandused.

Järeldusotsus muude juriidiliste ja regulatiivsete nõuete osas

Meie audit on läbi viidud eesmärgiga avaldada arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Finantsinformatsioon AS Kalev kui emaettevõtte kohta on esitatud lisas 29, mis on nõutud Eesti Raamatupidamise seadusega, aga ei ole nõutud osana konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, mis on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Nimetatud finantsinformatsiooni osas on rakendatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise protseduure ja olulisust ning meie arvates on täiendav finantsinformatsioon koostatud kõigis olulistes osades kooskõlas Eesti hea raamatupidamise tavaga ja arvestades konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet tervikuna.

Tallinn, 3. detsember 2008

Hanno Lindpere
Ernst & Young Baltic AS

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

AS-i Kalev juhataja teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jagada 2007/2008. majandusaasta puhaskasum 97 939 tuhat krooni järgmiselt:

- suurendada kohustuslikku reservkapitali 4 897 tuhat krooni
- 93 042 tuhat krooni kanda bilansi kirjele „jaotamata kasum“

Tallinnas, 3. detsember 2008. a

Oliver Kruuda
Juhataja

JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETE ALLKIRJAD 2007/2008 MAJANDUSAASTA ARUANDELE

AS-i Kalev juhatus ja nõukogu kinnitavad konsolideerimisgrupi 2007/2008 majandusaasta aruandes, mis koosneb juhatuse tegevusaruandest ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest ning millele on lisatud kasumi jaotamise ettepanek ja audiitori järeldusotsus, esitatud andmete õigsust:

Juhataja: Oliver Kruuda

Nõukogu: Ülo Suurkask

Heino Priimägi

Marko Kaha

Tallinnas, 3. detsember 2008. a